

- W POLSCE KATASTROFA • WYWIAD Z PODZIEMIA
- ABSURD: GÓRNICTWO W WIELKOPOLSCE • PENKLUB POD OSTRZAŁEM
- NDP MANIPULUJE • SZCZĘŚLIWY KRACH • USA A WSCHÓD
- TENIS DAŁ MU WOLNOŚĆ • KLĘSKA ŁKS

ECHO-TYGODNIK POLSKI

WYDAWCA: WYDAWNICTWO NOWA • NR 3 • TORONTO • 5-11-87 • CENA \$1.25

CENA \$ 1 25

Second Class Registration Number Pending Postage Paid At Toronto

KULISY REFORMY W PRL

W Warszawie wicepremier Zdzisław Sadowski zabrał głos na temat polityki cenowo-dochodowej. Zgodnie z jego wypowiedzią z Nowym Rokiem węgiel i stal podrożeją o 60%. Wzrosnąć mają ceny paliw i energii elektrycznej. Przypomnijmy, że na wiosnę bieżącego roku ceny detaliczne węgla podniesiono już o 50%. Ujawniono również wówczas, że rząd zamierzał podnieść ceny o 100%, jednak w wyniku negocjacji z OPZZ (prorządowym oficjalnym związkiem zawodowym) podwyżkę obniżono o połowę. W tym czasie także podrożały olej napędowy i benzyna od 20 do 25%, a opłata za energię elektryczną zwiększyła się prawie o 30%. Teraz zaledwie w

same artykuły mają zdrożać ponownie. Gdy weźmiemy pod uwagę fakt ogromnych załogłości w dostawach węgla dla ludności i przeprowadzonych zmian w deputatach węglowych, podwyżka styczniowa staje się dla władz tym korzystniejsza, wyównuje bowiem w pewnej mierze straty" wynika ze zgody na niższą zwykłą cen na wiosnę. Jest jeszcze inny aspekt całej sprawy. Oto zbliżające się referendum miało zadecydować o skali i kierunkach podwyżek cen. Tymczasem, jak widac, plany są już gotowe. Oznacza to, że wynik samego referendum nie będzie miał w tym względzie znaczenia, albo że władze już ten wynik znają.

Gdy Martyniuk stwierdził, że jednocześnie z podwyżkami cen należy wprowadzić przynajmniej półprocentową poprawę warunków życia ludności. Zapytany o możliwości zaakceptowania tej propozycji Sadowski nie umiał udzielić jasnej odpowiedzi.

Z kolei z wystąpienia premiera Zbigniewa Messnera, na konferencji przedstawicieli samorządów pracowniczych w Warszawie, można wysnuć wniosek, że w górnictwie i energetyce reforma będzie co najmniej częściowo zawieszona. Będzie utrzymany przynajmniej szczebel pośredni zarządzania. Jak stwierdził premier Messner, zamierzano go zlikwidować, ale spotkano się ze

SPODZIEWAJĄ SIĘ NAJGORSZEGO

Rządowe Centrum Badania Opinii Publicznej rozproszowało wśród dziennikarzy osmiostronicowy raport w którym mowa o możliwych reakcjach społecznych na nową falę podwyżek cen. Sugerowane odpowiedzi wymieniają strajki, demonstracje, a także "Można się spodziewać najgorszego". Sondaż

jeszcze nie mówiło się ani o podwyżkach o referendum, a pytania były zgola teoretyczne. O możliwościach wybuchu powszechnego niezadowolenia mówi się w Polsce często i wisi to nad władzą jak miecz Demoklesa.

SPECJALNIE DLA ECHA

Rozmowa z szefem NZS Uniwersytetu Wrocławskiego

- Niezależne Zrzeszenie Studentów nie należy obecnie do najbardziej znanych organizacji opozycyjnych

- Wcale mnie to nie dziwi. NZS przeżywa teraz czas wewnętrznych przewarstwowań i nie jest zbyt widoczny na krajowej scenie politycznej. Skupiliśmy się na sprawach związanych ze środowiskiem akademickim i przez to mniej o nas słychać.

- Czy oznacza to, że rezygnujecie z uczestnictwa w tym co się dzieje w kraju?

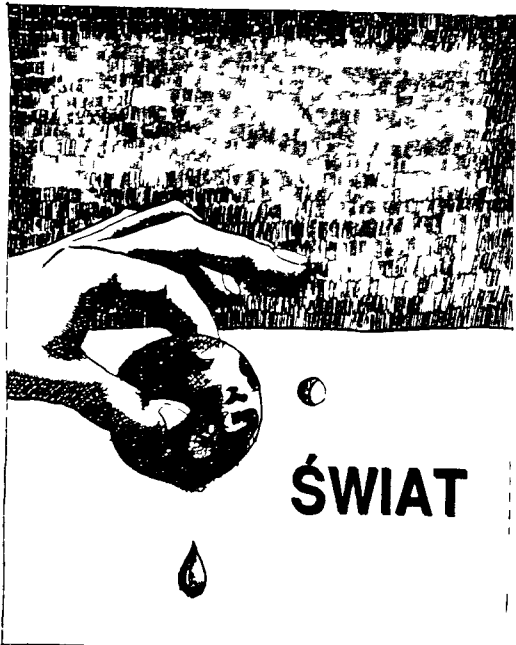
- Nie. Nasi członkowie biorą udział we wszystkich akcjach 'S', 'SW' i innych grup opozycyjnych, ale my nie jesteśmy inicjatorami. NZS został rozbity przez masowe aresztowania 13 grudnia, część działaczy opuściła kraj, inni skończyli studia. Musielismy praktycznie budować wszystko od nowa. Najpierw uczelniane, a potem krajowe struktury.

- W styczniu 87 powstała Krajowa Komisja NSZ. Jak to ma znaczenie dla Zrzeszenia?

Ciąg dalszy str. 6

Pełną parą pracują podziemne drukarnie. Wydawnictwo Nowa powieła kolejną publikację. Zdjęcie z podziemia nadesłała I P A - Agencja specjalizująca się w dokumentacji działalności polskiej opozycji.

ECHO-TYGODNIK POLSKI

wydają:
Grazyna i Zbigniew FARMUS

adres pocztowy:
**51A Thistle Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel 743-5706**

Redaktor naczelny Grazyna Farmus
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji
inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW
Świat, Kanada Zbigniew Farmus
Polska Katarzyna Banachowska
Czytane między wierszami &
Lektury nieobojetne
Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego kraju
Bolesław Ślesinski

Dział popularno-naukowy

Andrzej Wozniak

Stanisław Skoneczny

Sport Adam Polanski

Poradnia Zaufanie dr Zofia Bończa

Pokochać kapitalizm

prof dr Krzysztof Ostaszewski

Na Nowej Ziemi

Aleksander Piekarski

Angleiski No Name Brand

Prawo Mec Kwiatek

Radlestezja Bogusław Rzepecki

Apteka Natury dr Zofia Górnicka

Poczytaj mi Echo Adela Dymka

Piękna Polka Barbara Raczyńska

POGŁOS (miesięcznik)

Magda, Marek i Kot Czyżycy

Pobył stały (powieść)

Marek Majewski

Horoskop, Kalendarium, korekta

Ewa Rewkowska

WSPÓŁPRACUJĄ

prof dr Ewa Brantley, Wacław Liebert,
Lech Jamka, Janusz Pietrus, Tadeusz Pruss

zdjęcia

Independent Polish Agency,
Andrzej Stawicki, Zbigniew Obrebski

konsultacja graficzna i rysunki

Marek Majewski, Patryk Halkiewicz,

Jacek Olszewski

konsultacja komputerowa.

Hab Dank Communications,

Independent Computer Experts,

Mirek & Associates

Wycena z niemieckiego

Z Cech

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

Wydawnictwo

• **Spotkanie na szczycie 7 grudnia br w Waszyngtonie** Prezydent USA R Reagan i przywódca ZSSR M Gorbaczow zgodzili się spotkać 7 grudnia br w Waszyngtonie. Komunikat ogłoszony w Waszyngtonie po spotkaniu amerykańskiego Sekretarza Stanu G Shultza z sowieckim ministrem spraw zagranicznych E Szewarnadze podaje, że obydwie strony zgodziły się przygotować tak szybko jak to możliwe układ o całkowitej likwidacji nuklearnych pocisków rakietowych średniego i krótkiego zasięgu. Na spotkaniu na szczycie obok prawdopodobnego podpisania powyższego układu będzie dyskutowana także możliwość redukcji o 50% amerykańskiego i sowieckiego arsenału pocisków rakietowych dalekiego zasięgu. Komunikat zapowiada następne spotkanie na szczycie na I połowę przyszłego roku, zaznaczając możliwość podpisania układu o redukcji strategicznych pocisków rakietowych. Spotkanie w Waszyngtonie będzie trzecim spotkaniem Reagana z Gorbaczowem. Poprzednio spotkali się oni w 1985 roku w Genewie i w 1986 r w Reykjaviku. Jeszcze niedawno do spotkania w Waszyngtonie miało nie dojść w ogóle, gdyż Gorbaczow poinformował Shultza w Moskwie, że spotkanie nie ma sensu, jeśli Reagan w niczym nie zmienił swej twardej postawy wobec broni kosmicznych. Jednakże prezydent USA nie poddał się presji i oznajmił, że nie ma zamiaru ustąpić ani o jotę tylko po to, by doszło do spotkania. Zmienił zdanie Gorbaczow

• **Zawazek Sowietów poinformował Iran, że uważa, iż powinien on powstrzymać ataki zbrojne na Kuwejt**

• **Zao Zi-jang nowym sekretarzem generalnym Chińskiej Partii Komunistycznej** Dotychczasowy premier ChRL 68-letni pragmatyk i technokrata Zao Zi-jang został wybrany przez Komitet Centralny sekretarzem generalnym KPCh. Ma on ustąpić wkrótce ze stanowiska premiera. Zao powiedział

dziennikarzom, że "wolałby pozostać premierem niż być szefem partii. Ale delegaci wybrali go. Nikt nie jest wolny absolutnie". Do 18-osobowego biura politycznego weszło 7 nowych członków. W biurze pozostał były sekretarz generalny KPCh Hu Yaobang zmuszony do rezygnacji ze stanowiska na początku bieżącego roku za rzekome niezwalczanie liberalnych i zachodnich idei szerzących się w Chinach. Z biura politycznego został usunięty lewak Hu Cza-omu 83-letni Deng Xiao-ping zrezygnował ze wszystkich stanowisk partyjnych, zachowując jednak funkcję przewodniczącego Krajowego Komitetu Obrony Uchodźcy nadal za faktycznego przywódcę Chin. KPCh liczy 46 milionów członków

• **Sily zbrojne Afryki Południowej zniszczyły bazę SWAPO w południowej Angoli** Podczas ataku na bazę SWAPO (South West Africa People's Organization) połączone siły RPA i Namibii zabiły 161 rebeliantów. Straty południowoafrykańskie wyniosły 11 zabitych (9 białych i 2 czarnych). RPA zarządza Namibią od czasów I wojny światowej. SWAPO powstało w 1966 roku walczy o niepodległość Namibii. Od wielu lat rebelanci SWAPO przedostają się z Angoli do Namibii, dokonując akcji sabotażowych i przeprowadzając ataki terrorystyczne. RPA zaakceptowała ONZ-owską rezolucję z 1978 w sprawie niepodległości Namibii, ale oświadczyła, że wprowadzi ją w życie dopiero wtedy, gdy wojsko kubańskie i wojskowi doradcy sowieccy opuszczą Angolę. RPA nie podała czy podczas akcji w Angoli napotkała opór wojska angolskiego. W lipcu br siły zbrojne RPA zabiły 190 rebeliantów w bazie SWAPO w Angoli

• **Gorbaczow publicznie potępił Stalina i zbrodnie stalinizmu** Przywódca ZSSR występując z okazji 70 rocznicy rewolucji bolszewickiej przed 6000 członków partii zgromadzonych w moskiewskim Pałacu Zjazdów potępił w swym 31 półgodzinnym przemówieniu nad-

uzycia władzy dokonane przez Stalina i zbrodnie stalinizmu. Wystąpienie Gorbaczowa było transmitowane na żywo przez telewizję. Gorbaczow podkreślił, że "dokumenty, którymi dysponujemy, pokazują, że wina (Stalina) za całokształt systemu represji jest przeogromna i niewybaczalna. Przywódca ZSSR zaakcentował także, że poważne błędy polityczne zostały popełnione w trakcie realizacji jednego z najbardziej kontrowersyjnych projektów Stalina - przymusowej kolektywizacji rolnictwa. Nadmieniał, że wiele wypadków stalinizmu było kontynuowanych w Związku Sowieckim także po jego śmierci. Ogółem "wiele tysięcy ludzi wewnątrz i na zewnątrz partii zostało poddanych surowym przesładowaniom". W swym przemówieniu Gorbaczow wymienił nazwiska Trockiego, Bucharina i wielu innych przywódców rewolucji bolszewickiej i czołowych działaczy początkowego okresu porewolucyjnego. Przed nim nie uczynił tego żaden powojenny przywódca sowiecki. Po raz pierwszy także od roku 1964 padło oficjalnie nazwisko Chruszczowa. Gorbaczow wyraził się o nim z uznaniem, zaznaczając, że wygłoszenie przez Chruszczowa "tajnego referatu" na XX zjeździe partii w 1956 roku, w którym potępiony został Stalin, stalinizm oraz kult jednostki i w którym zostało ujawnionych wiele zbrodni i wypadków stalinizmu, "wymagało nie lada odwagi" oraz pomogło powrócić do "socjalistycznej praworządności". Gorbaczow zapowiedział powołanie dwóch komisji rehabilitacyjnych w celu oczyszczenia nazwisk "niewinnych ofiar bezprawia i arbitralnych akcji" (nasz komentarz poniżej)

• **W Australii notuje się olbrzymi wzrost samobójstw** Wskaznik ich jest tam niemal dwukrotnie wyższy niż w Stanach Zjednoczonych, gdzie sytuacja pod tym względem jest i tak alarmująca. Samobójstwa popełniają najczęściej ludzie z grupy wiekowej 15-25 lat. Statystycznie na każde 100 000 Australijczyków 27 osób umiera śmiercią samobójczą.

PO TRUPIE STALINA

Czerwonym, zwłaszcza zaś ich przywódcom nie ufam. Za najładniejszymi słowami ukrywają oni propagandę i złe intencje, a za najbardziej humanitarnymi akcjami ukrywa się gotowa na podbój świata armia czerwona

Mnie Gorbaczow nie oczaruje. Może, gdyby pałał sobie w głowę, informując, że nad czerwoną stroną w jego charakterze

wzięta górą strona ludzka, albo może gdyby wycofał wojska z Afganistanu, otworzył granice, wypuścił bezwarunkowo wszystkich więźniów politycznych i zlikwidował wszystkie sowieckie obozy koncentracyjne

Może, gdyby polecił zalegalizować "Solidarność"

Może, gdyby zafundował Muzeum Zbrodni Komunistycznej i Komunistycznego Ludobójstwa

Tymczasem nawet w trakcie ostatniego przemówienia, już tu i ówdzie okrzykanego jako przełomowe i epokowe, kłamał jak z nut

Dlaczego bowiem zamiast o kilkudziesięciu milionach ofiar stalinizmu mówił jedynie o "wielu

tysiącach". Dlaczego rzucił postulat likwidacji czarnych plam w historii sowieckiej, a sam od razu przemilczał to, jak zakończyli życie Trocki, Bucharin i inni działacze sowieccy?

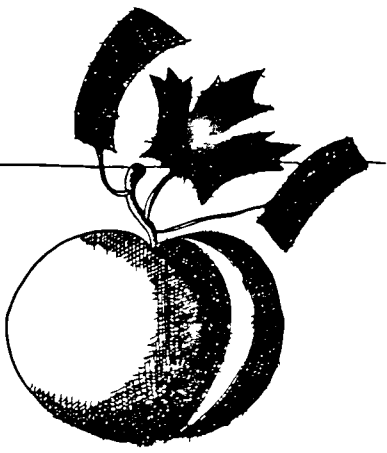
Obywatele sowieccy, z których wielu znalazło się w stanie szoku, mają prawo spojrzeć na wystąpienie Gorbaczowa z nadzieją

A może rzeczywiście w fluktuacji odkręcania i przykręcania śruby jest to początek poważnego odkręcania? Początek odmykania mrocznych i stęchłych lochów sowieckiego ciemnogrodu?

Mysząc co innego, chętnie bym się pomylił

ŚWIATOWIT

KANADA

Alaski, wybrzeża wschodniego i Islandii. Do tej pory przechwylenia następowały o wiele wcześniej, często przed 150-milową oficjalną kanadyjską strefą powietrzną

TORYSI ONTARIO
ZA WOLNYM HANDELEM

Partia Postępowo-Konserwatywna w Ontario podała, że uznaje kanadyjsko-amerykańską umowę o wolnym handlu za dobrą dla Ontario i dobrą dla Kanady

BIZNESS
ZA WOLNYM HANDELEM

Organizacja Business Council on National Issues skrytykowała partię opozycyjne przywódców związków oraz trzech premierów prowincjonalnych za negatywne stanowisko wobec wolnego handlu. Prezydent organizacji T. d'Aquino powiedział, że Kanadyjczycy powinni przyjąć się skrajnie podejrzliwie każdemu, kto stosuje w celu przeinaczenia faktów to co określam jako terroryzm intelektualny. Biznesmeni, podkreślił d'Aquino, zwalczający przeciwników wolnego handlu są prawdziwymi patriotami. Umowę krytykują ze względów ideologicznych nacjonalisci stronnicy i piszcacy, którym wydaje się, że jak owiną sobie w kanadyjską flagę, racja będzie po ich stronie.

ŻONATY
KSIĘDZEM KATOLICKIM

35-letni Rick McKnight został pierwszym w Kanadzie żonatym księdzem katolickim. Świecenia kapłańskie otrzymał z rąk arcybiskupa Toronto kardynała

E. Cartera. Kardynał Carter podkreślił, że wyświęcenie McKnigha nie oznacza zmiany obowiązującej w Kościele katolickim zasady celibatu. Papież Jan Paweł II wyraził zgodę na wyświęcenie McKnigha, który poprzednio był duchownym w Kościele anglikańskim. Watykan normalnie nie zezwala na udzielenie święceń kapłańskich żonatym, ale w przypadku McKnigha, który odwołał się do dopuszczanej przez Watykan możliwości przejścia z obrządku anglikańskiego do obrządku rzymskokatolickiego, zrobiono wyjątek. McKnight nie ślubował celibatu. W uroczystej mszy wzięły udział zona McKnigha i jego dwie córki. Otrzymały one jako pierwsze komunie świętą z jego rąk. Kardynał Carter zaznaczył, iż wyświęcenie McKnigha nie oznacza lekceważenia Kościoła anglikańskiego. Anglikański arcybiskup Toronto L. Gamsworthy powiedział, że cała sytuacja jest "sprzecznością. Dziwaczność polega na tym, że ich (katolików) duchowni, nie mogą być żonaci, więc nie wiem jak oni to wytłumaczyć".

UDANA PRÓBA
RAKIETY CRUISE

Stany Zjednoczone wznowiły próby rakiety cruise na terytorium Kanady. Próba - przelot bombowca B-52 z podwieszoną pod nim rakietą, sterującą jego lotem - miała przebieg pomyślny. Przeciwnicy wznowienia prób zaprotestowali. Partie opozycyjne i różne grupy pacyfistyczne. Rząd odpowiedział, że Kanada jako członek NATO

uwaga, iż powinna pomóc swemu sojusznikowi.

ŚMIERĆ SEPARATYSTY

W wieku 65 lat zmarł na ataku serca były premier Quebecu Rene Levesque. Stojąc na czele separatystycznej Partii Quebecois zdobył władzę w roku 1976, sprawując ją do 1985 roku, kiedy to został zmuszony przez własną partię do rezygnacji. W roku 1980 mieszkańcy Quebecu odrzucili na drodze referendum jego koncepcję uczynienia z Quebecu suwerennego państwa.

NASZA WODA
TYLKO DLA NAS?

W ubiegłym tygodniu rząd kanadyjski miał wydać przepisy zabraniające eksportu wody z kanadyjskich rzek i jezior do Stanów Zjednoczonych. Przedstawiciele ruchu i organizacji ochrony środowiska domagali się zakazu od lat. Jednakże według biura federalnego ministra środowiska Toma McMillana sprawa się opóźni, gdyż trzeba przemyśleć trochę detali. Według źródeł dobrze poinformowanych oznacza to, że w gabinecie Mulronego nie wszyscy są przekonani, że należy wydać zakaz eksportu kanadyjskiej wody do Stanów Zjednoczonych.

POCZTOWCY ROZGORYCZENI

Pracownicy pocztowi po nakazie pracy powrócili na stanowiska, ale nie minęło rozgoryczenie 17 dniowego strajku i surowych kar, którymi rząd zagroził nieposłusznym pracownikom i przywódcą związkowym. Sprawy sporne pomiędzy Związkiem

Pracowników Poczty (Canadian Union of Postal Workers) a Zarządem Poczty (Canada Post) zostały oddane pod arbitraż. Związek podkreślił, że będzie kontynuował walkę przeciwko planom reorganizacji pracy. Zarząd Poczty planuje w ciągu 10 lat przekazywać stopniowo pewne czynności pocztowe (sprzedaż znaczków, przyjmowanie i wydawanie paczek oraz listów poleconych itp.) w ręce prywatne. Przewiduje się, że otwarcie prywatnych agencji pocztowych spowoduje utratę ponad 4000 miejsc pracy na poczcie. Ponadto do roku 1997 Zarząd Poczty chce zlikwidować ponad 5200 wiejskich urzędów pocztowych zatrudniających około 10 000 osób. Urzędy te mają również być sprywatyzowane.

FRANCUSKI TAK
ANGIELSKI JEDNAK NIE

Są sygnały, że premier Quebecu R. Bourassa nie dotrzyma obietnicy wyborczej z 1985 roku, kiedy to zapowiedział, że zezwoli na dwujęzyczne napisy w prowincji. Ustawa wydana w 1977 roku przez rząd Partii Quebeckiej, czynnikiem z języka francuskiego jedynym oficjalnym językiem urzędowym z nakazem wyłączności stosowania w rządzie i rządowych agencjach, sądownictwie, biznesie, oświacie, łączności i komunikacji. Ustawa zakazała stosowania języka innego niż francuski w znakach i ogłoszeniach handlowych. Podczas kampanii wyborczej Bourassa obiecał, iż zmieni ustawę, tak by zezwalała na stosowanie w znakach i ogłoszeniach handlowych obok języka francuskiego także języka angielskiego. Jednakże w ostatnim wywiadzie prasowym Bourassa podkreślił, że przeciwko zmianie ustawy przemawia konieczność zachowania i po prawienia francuskiego charakteru Quebecu.

SOWIECKI BOMBOWIEC
'PRZECHYTRZYŁ'
KANADYJSKIE RADARY

Posł do federalnego parlamentu, liberał G. Baker podał, że 15 czerwca br. rosyjski bombowiec Bear H, zdolny także do przenoszenia cruise, zbliżył się na odległość 30 mil morskich do terytorium kanadyjskiego w pobliżu Liverpool Bay. Bombowiec został ostatecznie przechwycony przez dwa kanadyjskie myśliwce CF-18, ale było to "najbliższe zbliżenie się" do terytorium Północnej Ameryki wykonane przez samolot sowiecki, testujący czas kanadyjskiej reakcji i zdolność do obrony w wypadku ataku. Był to 13 przypadek w tym roku przechwylenia samolotu sowieckiego przez samoloty amerykańskie i kanadyjskie w pobliżu

KRACH GIEŁDY
JAKO WYDARZENIE
SZCZĘŚLIWE

Zbigniew Farmus

Krach giełdy z października 1987 roku będzie przedstawiany w komunistycznych podręcznikach historii jako dowód nierozwiązywalnych sprzeczności kapitalizmu prowadzących prędzej czy później do jego nieuchronnego upadku.

Pozostawmy na boku tę humoreską

Na krach giełdy patrzę z optymizmem, w pewnym sensie październikowa katastrofa giełdowa była wydarzeniem szczęśliwym.

Kto stracił,
kto zyskał?

Stracone na krachu giełdy astronomiczne sumy pieniędzy - setki miliardów dolarów, dotknięty w różny sposób, różnymi ludźmi i różnymi firmami. Dla jednych straty były stratami papierowymi, dla innych rzeczywistymi.

Co się tak naprawdę zmieni w życiu i finansach najbogatszego człowieka Ameryki Sama Waltona, którego zasoby finansowe spadły w ciągu kilku dni z około 9 miliardów dolarów do około 6? To samo dotyczy kanadyjskich bogaczy - Reichmanna - 843 miliony dolarów straty, Blacka - 14,7 mln dol., Campeau - 38 mln dol. czy Bronfmana - 135 mln dol. Ich akcje były papierowe przed krachem - praktycznie bez szansy na masowe spieniężenie. Wzrastały one i spadały tak jak fluktuowała giełda. Jednego dnia mogło być lepiej o kilkadziesiąt milionów dolarów, innego dnia o tyle samo gorzej. Rzeczywiście, praktycznie

odczuwalne straty ponieśli drobni inwestorzy. Jeśli ktoś idąc za giełdowym, trwającym od 5 lat boomem, wpakował w giełdę całe oszczędności swego życia, a potem np. nagrodzony szybkim zyskiem jeszcze się zapożyczył, by nadal inwestować, to taki człowiek mógł stracić wszystkie bądź prawie wszystkie osobiste zasoby finansowe. Skądinąd wiadomo, że takich nierozważnych inwestorów liczy się w tysiące.

Jest oczywiste, że dla tej grupy ludzi czarny poniedziałek, był naprawdę czarnym poniedziałkiem (w USA dwie osoby popełniły samobójstwo). Nie podejmuję się przekonać ich, że katastrofa giełdowa była wydarzeniem szczęśliwym. Ze względu na ich osobiste emocje pewnie musiałbym salwować się ucieczką. Ale pamiętajmy, że nie stanowią oni większości społeczeństwa. W Kanadzie jest ich około 3 milionów.

Kto zyskał? Pewna, na razie jeszcze anonimowa grupa spekulantów oraz wszyscy ci, którzy mogą sobie obecnie pozwolić na masowy zakup nadal śmiesznie tanich akcji, tzw. dobrze rokujących firm (głównie blue chip stock) i mogą zarazem pozwolić sobie na długie czekanie na powazny wzrost ich cen. A więc na pierwszy rzut oka zyskali bogaci. Ale czy tylko?

Przed wszystkim
zyskał kapitalizm

Na katastrofie giełdowej 1987 zyskał głównie kapitalizm, rozu-

miany jako międzynarodowy system produkcji i podziału, w oparciu o wolną inicjatywę jednostki.

Na początku należy podkreślić, że nie ma żadnych podstaw do obaw, że krach giełdy jest początkiem bądź zapowiedzią depresji gospodarczej.

Rok 1987 to nie jest rok 1929. Istnieją pewne podobieństwa. Należą do nich kryzys systemu zadłużenia zagranicznych, powazny spadek cen towarów o światowym znaczeniu handlowym, wzrost tendencji protekcyjnych. Ale istnieją również różnice i one to stanowią, że powtórzenie depresji nie jest możliwe. Generalnie rzecz biorąc system jest obecnie chroniony przed depresją przez antydepresyjne amortyzatory działające na poziomie jednostki i na poziomie ogólnogospodarczym. Na tym pierwszym poziomie działa głównie ubezpieczenie bezrobocia oraz zapomogi dla potrzebujących (w Kanadzie stanowi to około 16 miliardów dolarów rocznie z kasy federalnej, oprócz tego swoje systemy opieki społecznej mają prowincje). Na tym drugim poziomie przed depresją zabezpieczają sprawniejszy i ubezpieczający system bankowy, międzynarodowe instytucje współpracy gospodarczej, takie jak Międzynarodowy Fundusz Monetarny, Bank Światowy, GATT, bogatsza wiedza ekonomiczna, stałe kontakty przedstawicieli wiodących sił gospodarczych świata.

Przeciwko depresji przemawia jednak głównie fundamentalna siła gospodarek uprzemysłowionych Zachodu. Dokonczenie na str. 17

PEŁNO-
MOC-
NICTWO(POWER OF
ATTORNEY)

Informujemy ze

Credit Union
sw Stanisława
i sw Kazimierza

posiada uprawnienia do zarządzania majątkiem zdeponowanym w Credit Union dla osób znajdujących się czasowo lub na stałe poza granicami Kanady

- Przekazy pieniędzy właścicielom za granicę (np. do Polski)
- Prowadzenie rozliczeń podatkowych (tzw. non resident tax)

KORZYSTAJ Z NASZYCH
USŁUG

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

4260 Cawthra Rd
tel 848 4303

• KRONIKA •

● W Paryżu zawarto porozumienie wstępne między PRL a 17 krajami wierzycielskimi, tworzącymi tzw. Klub Paryski w sprawie odroczenia spłat polskiego zadłużenia przypadającego do końca przyszłego roku. Porozumienie ma być podpisane w grudniu. Żadnych szczegółów nie ujawniono. Według doniesień agencji PRL będzie na razie prowadzić rozmowy dwustronne z poszczególnymi krajami wierzycielskimi na temat warunków odroczenia spłat. Rząd PRL zawarł podobne porozumienie z bankami zachodnimi w lipcu. Spłaty 8 mld dolarów rozłożono na lat piętnaście. ● Z Waszyngtonu nadeszła wiadomość, że Bank Światowy zamierza wezwąć władze PRL do szybszego i bardziej konsekwentnego wprowadzania reformy gospodarczej. Apel ten zawarty jest w sprawozdaniu Banku, które zostanie niebawem opublikowane. Bank Światowy, jak i Międzynarodowy Fundusz Walutowy przyjęły w ubiegłym roku PRL w poczet swoich członków. Warszawa stara się uzyskać od obu organizacji pomoc finansową. Zadłużenie Polski na Zachodzie wynosi około 35 mld dolarów. Mimo przekładania terminów spłat, pochłaniają one większą część wartości polskiego eksportu. ● Deputowani z ramienia zachodniemieckiej Partii Socjaldemokratycznej do Parlamentu Europejskiego zaapelowali do rządów państw Wspólnoty Europejskiej o przyznanie Polsce pomocy gospodarczej. ● Przedostały się na Zachód pierwsze informacje o materiałach przygotowanych na listopadowe, tak zwane "ideologiczne" Plenum KC PZPR. Nowością jest w nich to, że napisane zostały jasnym, klarownym językiem. Tym łatwiej jednak się zorientować, że poza obietnicą wolnych wyborów do Gminnych Rad Narodowych i przyznaniem gminom samorządności nic więcej w nich nie ma. Owszem, pokazały się uwagi, że podstawą działań władzy staną się prawa człowieka oraz że w Polsce zostanie dopuszczony "socjalistyczny" pluralizm i "socjalistyczna" opozycja, ale to akurat należy do gatunku socjalistycznego bełkotu. ● Krajowa farmaceutyka zaspokaja zapotrzebowanie na leki w szpitalach i zakładach lecznictwa zaledwie w 40%. Szczególnie źle jest z lekami podstawowymi i służącymi do podtrzymywania życia. W tej dziedzinie krajowe wytwórnice wywiązują się z zobowiązań zaledwie w 25%. ● Największa światowa federacja związkowa, AFL-CIO, podczas swojego zjazdu w Miami, na Florydzie, wystosowała do rządu Stanów Zjednoczonych rezolucję, w której ustosunkowuje się do sytuacji w państwach Europy Wschodniej. Między innymi zwróciła się do rządu o zwiększenie pomocy dla "Solidarności". Jak już podawaliśmy, milion dolarów, otrzymanych od Kongresu Stanów Zjednoczonych "Solidarności" przeznaczyla na pomoc medyczną dla Polski.

Kuria Kielecka w odpowiedzi Urbanowi

Kielecka Kuria Diecezjalna wydała oświadczenie w sprawie wypowiedzi rzecznika rządu, Jerzego Urbana, na temat pogromu kieleckiego w 1946 roku. Zabierając głos w tej sprawie minister Urban powtórzył niespodziewanie tezę propagandy z lat czterdziestych, stwierdzając: "Niestety, na przykład Kościół katolicki, w tym ówczesny biskup kielecki, nie zdecydował się na potępienie pogromu". Ponieważ ubliża to pamięci ówczesnego biskupa kieleckiego, Kaczmarska, Kuria przypomina, że pogrom został potępiony z ambon kościelnych w całym kraju, gdy władze PRL nie zgodziły się na wspólną odezwę biskupa Kielc i ówczesnego wojewody. Jak było, wyjaśnił już 11 lipca 46 roku Prymas Polski, kardynał August Hlond, na spotkaniu z dziennikarzami amerykańskimi. Na wieść o wydarzeniach, na miejsce pogromu próbował przedrzeć się ksiądz Zelek, by powstrzymać napastników, ale został przez wojsko zatrzymany. Po zdjęciu kordonu pięciu księży udało się na miejsce wypadku. Ponieważ obawiano się, by zajścia nie rozszerzyły się poza Kielce, postanowiono wydać wspólną odezwę biskupa Kielc i wojewody. Odezwa została zredagowana w Kurii i wspólnie podpisana. Nazajutrz przybył do Kielc Zenon Kliszko i nie zgodził się na jej opublikowanie. Obawy zresztą rozszerzenia się zamieszek okazały się słusznymi. Z ambon całego kraju odczytano więc odezwę Kurii Kieleckiej, rozpoczynającą się od słów: "Fakt rozmyslnego zaborstwa jest zbrodnią wołającą o pomstę do nieba i jako taki godzien całkowitego i bezwzględniego potępienia".

ZA DUSZE POLEGŁYCH

We Włoszech, na cmentarzach żołnierzy sił zbrojnych, poległych podczas walk II wojny światowej, biskupi polscy odprawili w poniedziałek, 2 listopada, mszę świętą z okazji Święta Zmarłych. Prymas Polski kardynał Józef Glemp celebrował mszę św. na cmentarzu żołnierzy polskich w pobliżu Genui, a biskup Ignacy Tokarczuk w Loretto. Obaj dostojnicy brali udział w zakonczonym w Watykanie Synodzie Biskupów. Duszpasterze polskiej emigracji, ksiądz biskup Szczepan Wesoły odprawił mszę św. na cmentarzu na Monte Cassino.

ABSURD: GÓRNICtwo W WIELKOPOLSCIE

Tylko w najbardziej kosztownym ze snów ktoś mógłby wyobrazić sobie coś podobnego w dreźnionej kryzysem żywnościowym Polsce, zatrudnej do granic możliwości, na najbardziej żywnych z pozostawionych Polakom po układach jałtańskich ziemiach planuje się budowę górnictwa zagłębia. Miejsce to nazywane jest przez geologów rowem poznanińskim, tworzy bowiem naturalne zagłębienie w budowie geologicznej środkowej części Niziny Wielkopolskiej. W zagłębieniu tym zalegają złoża węgla brunatnego, które wzbudziły zainteresowanie władz. Sporządzono projekt eksploatacji złoża na odcinku od Mosiny do Gostynia. Długość jego wynosi tu 60 km, a szerokość 3-5 km. Grubość warstwy węgla jest zmienna i sięga od kilku do kilkudziesięciu metrów. Zalega on na dużej głębokości, do 400 m (średnio 250 m). Eksploatacja

więc wiązałaby się ze zdjęciem olbrzymiej warstwy ziemi. Uzyskany węgiel pozwoliłby na uruchomienie elektrowni o łącznej mocy 8500 MW.

Już w latach 1977-78 opracowano wstępny ekspertyzę dotyczącą skutków odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego w Wielkopolsce. Pod koniec 1978 roku odbyło się w Poznaniu posiedzenie Sekretariatu Polskiej Akademii Nauk, na którym wyrażono obawy i zastrzeżenia i wyłoniono specjalną komisję do wykonania szczegółowej ekspertyzy. Opracowanie to, przedstawione w początkach 1981 roku, nosiło tytuł "Skutki przyrodnicze, społeczne i gospodarcze eksploatacji poznanińskich złóż węgla brunatnego". Zdaniem autorów opracowania, projekt eksploatacji złoża

powinien być zaniechany. Na tej podstawie Wojewódzkie Rady Narodowe w Poznaniu i Lesznie Wielkopolskim zobowiązały wojewodów do wystąpienia do Prezydium Rządu o wstrzymanie planowanej eksploatacji. W tym samym roku z takim samym apelem do Sejmu wystąpił oddział PAN w Poznaniu.

W 1983 roku Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk zorganizowało sympozjum poświęcone temu samemu tematowi. W tym samym roku, na XX Sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu powzięto uchwałę następującej treści:

"Wojewódzka Rada Narodowa uznaje projekt wykorzystania tzw. rowu poznanińskiego dla celów energetycznych za sprzeczny z interesem społecznym i gospodarczym i uznaje ten problem za ostatecznie zamknięty".

W Polsce powstała Polska Partia Socjalistyczna. Ogłoszenie programu nastąpi 17 listopada w 95 rocznicę powstania PPS, zlikwidowanej przez władze PRL w 1945 roku.

Tymczasem 20 listopada pod Monachium, w RFN, ma się rozpocząć zjednoczeniowy zjazd Polskiej Partii Socjalistycznej, kontynuującej działalność na emigracji. Jak pamiętamy, część PPS-owców, po rozwiązaniu partii przez komunistów, poszła z nimi na współpracę, na przykład Osóbka-Morawski i Cyrankiewicz. Inni, jak Kazimierz Puzak, byli sądzeni i prześladowani, inni wreszcie, jak Adam Ciołkosz, czy Zygmunt Zaręba, znaleźli się na emigracji. Z kolei do rozłamu w PPS na emigracji doszło na tle sporów o znaczenie przemian popadziernikowych w Polsce.

Pod koniec ubiegłego roku, po trzydziestu latach od chwili rozbitcia, rozpoczęły się pierwsze, ostrożne rozmowy zjednoczeniowe.

SOCJALIŚC W OFENSYWIE

W czerwcu tego roku zaś spotkały się Londynie delegacje obu Komitetów Centralnych. Obliczono głosy oddane za zjednoczenie przez członków obu Rad Naczelnych. Wnioskiem opowiedziało się 66 na głosujących osób. Decyzję zjednoczenia powitano z zadowoleniem również w kraju. Do czasu zjazdu przewodniczącą PPS jest Lidia Ciołkoszowa.

Karski o zdradzie Zachodu

W siedzibie Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku odbył się odczyt profesora Jana Karskiego na temat tajnej dyplomacji w sprawie Polski Churchill, Roosevelta i Stalina podczas II wojny światowej. Jan Karski jest profesorem nauk politycznych na Uniwersytecie Georgetown, zaś w czasie wojny był kurierem władz Polskiego Państwa Podziemnego. Jako pierwszy zawiadomił on państwa zachodnie o masowej zagładzie Żydów.

W swoim odczycie profesor Karski z gorzkim sarkazmem mówił o stosunku mocarstw zachodnich do Polski podczas ostatniej wojny. Opisał on, jak szefowie mocarstw zachodnich w tajemnicy przed rządem polskim a nawet w tajemnicy przed sobą nawzajem, powiadamy Stalina o swoim poparciu w kwestii utrzymania przez Sowie-
tow

ziem polskich zagarniętych po ataku na Polskę 17 września 1939 roku. Gdy rozstrzygały się rokowania dalsze losy Polski i Mikołajczyk zwrócił się do Roosevelta o pomoc, ten przyjął go wystawnie i zapewnił, choć nie na piśmie, że prezydent Stanów Zjednoczonych przeciwny jest sowieckim podbojom. Równocześnie jednak wystosował telegram do Stalina, tłumacząc, że, co prawda, nie będzie się mieszać w sprawę polską, ale ponieważ m. wyborców-Polaków, nie może jawnie stanąć po stronie Sowieckiej Rosji.

Stalin odpowiedział, że to rozumie.

O. TELEDAN JENSEN w Polsce

Do Warszawy przybył w poniedziałek, 2 listopada, z 2-dniową wizytą oficjalną minister spraw zagranicznych Danii O. Teledan Jensen. Ma on przeprowadzić rozmowy z przedstawicielami władz PRL. Omawiane są stosunki Polski ze Wspólnotą Europejską i kwestia zanieczyszczenia wód Bałtyku. Przypuszcza się, że rozmowy dotyczyć będą również dwóch Dunczyków, skazanych w Polsce z oskarżenia o szpiegostwo. Rząd duński wypłacił za nich kaucję w wysokości 5 000 dolarów, zaprzeczając jednocześnie kategorycznie jakoby prowadzili oni działalność szpiegowską.

(Źródła: Radio Wolna Europa, Tygodnik Mazowski, Samorządna Rzeczpospolita, "Przegląd Wiadomości Agencji Głos Łodzi, Wspomniane nazwa ukazują się poza zasięgiem cenzury).

"SOLIDARNOŚĆ" PRZED OBLICZEM WŁADZY

Członkowie Krajowej Komisji Wykonawczej "Solidarności" wraz z przewodniczącym Lechem Wałęsą, wezwani zostali do stawienia się przed władzami administracyjnymi PRL. Lech Wałęsa oświadczył w związku z tym, że we wskazanym mu urzędzie wręczy zawiadomienie o powstaniu Komisji, nie udzieli jednak żadnych wyjaśnień. "W ten właśnie sposób zachowują się w podobnych sytuacjach" - stwierdził przewodniczący Związku.

Niepokojące wiadomości na temat zamierzeń władz PRL wobec polskiego Penklubu

Turyści z Zachodu, którzy odwiedzili ostatnio Warszawę, twierdzą, iż w stolicy głośno o niepokojących zamierzeniach władz wobec Polskiej Sekcji Penklubu, cieszącej się wielkim uznaniem zarówno w kraju, jak w środowiskach literackich świata

Jak słychać, minister Krawczuk, który skorzystał z pierwszego pretekstu (był nim podpis prezesa Penklubu Juliusza Żuławskiego pod listem intelektualistów polskich na powitanie Papieża), by zerwać rozmowy na temat przywrócenia do życia polskiego Penklubu, działał tak na stanowcze polecenie swoich zwierzchników z resortu kultury, a więc przede wszystkim Andrzeja Wasilewskiego, sekretarza KC odpowiedzialnego za sprawę kultury

Warto tu odnotować, że w Warszawie powszechnie uważa się, że właściwym kierownikiem postępowania Ministra Kultury i Sztuki w tej kluczowej sprawie nie jest profesor Krawczuk, minister, ale wiceminister Molek - mąż zaufania Andrzeja Wasilewskiego. Molek został mianowany na to stanowisko w tym czasie, kiedy Krawczuk otrzymał nominację ministra co sugeruje iż tzw beton przydał Krawczukowi nadzorcę

Jednak według powszechnie panującej w Warszawie opinii odpowiedzialność za zerwanie rozmów na temat przyszłości polskiego Penklubu i za uniemożliwienie kolejnej próby jego wskrzeszenia spada siłą rzeczy nie tylko na Wasilewskiego i Molka, lecz także na Krawczuka.

Po Warszawie krąży wieść, że rządowy komisarz Penklubu Kochański polecił zdjąć

TANCERZE WARSZAWSKIEGO BALETU POPROSILI O AZYL W KANADZIE

Tancerze z baletu z Warszawy, który gościł na występach w Hamiltonie, zwrócili się z podaniem o azyl polityczny do władz kanadyjskich. 4 mężczyźni i 1 kobieta czekają na przesłuchanie w Toronto

Zespół wyjechał z Kanady, udając się do miejscowości Albany w USA

Według przewidywan ekspertów, podjęcie eksploatacji węgla brunatnego w rowie poznańskim spowoduje następujące skutki

- na powierzchni około 400 km kw zostanie całkowicie wstrzymana produkcja rolna, a przywrócenie tych ziem rolnictwu nastąpi nie wcześniej, niż po 80-100 latach,
- na powierzchni około 3200 km kw produkcja rolnicza zostanie bardzo znacznie ograniczona, a częściowo nawet wykluczona w wyniku znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych,
- na obszarze 16500 km kw zakłócony zostanie obieg wód powierzchniowych, podziemnych, co objawi się dalszym stepowaniem Wielkopolski i spadkiem produkcji rolnej, leśnej i łakowej,
- zmiany w stosunkach wodnych i w produkcji rolnej obejmą całe województwo leszczyńskie i 90% województwa poznańskiego

Ogólne straty w produkcji rolnej równe będą zdolności wyżywienia około 2 mln ludzi ()

- zniszczeniu ulegną lasy o powierzchni około 4600 ha i poważnie zagrożony zostanie Wielkopolski Park Narodowy,

- około 40 jezior ulegnie zanikowi, a w wielu miejscach obniży się poziom wody

Podobne zmiany dotyczyć będą rzek,

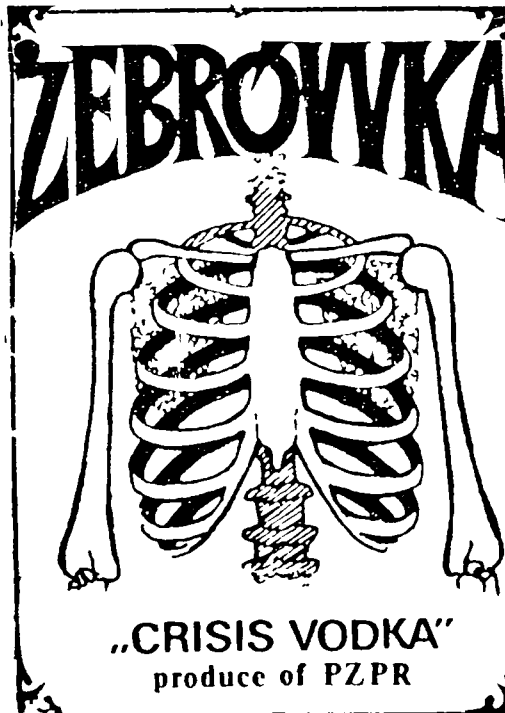
- likwidacji ulegnie około 40 wsi i 2 miasta, przy czym zniszczonych zostanie 276 tysięcy izb mieszkalnych,
- znajdzie potrzeba przesiedlenia 340 tysięcy ludzi,
- zniszczeniu ulegną obiekty zabytkowe w liczbie co najmniej 1829, w tym zespół klasztorny w Lubiniu, pałace w Turwi, Racocie, Choryni, Goli, Czempiniu i w Manieczkach, liczne kościoły oraz park dendrologiczny w Kórniku,
- nie będzie mógł być realizowany w Wielkopolsce projekt rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji zdrowej żywności

Telefon za rekomentacją

W hallu Urzędu Wojewódzkiego jednego z polskich miast wywieszono listę osób, które otrzymały telefon. Było na niej około 40 nazwisk. Przy większości umieszczono komentarz "Rekomendacja KW PZPR", "Rekomendacja Urzędu Spraw Wewnętrznych". Znakomity polski dziennikarz, Jacek Maziarski, uważa ten wymowny fakt za dowód demokratyzacji w systemie sprawowania władzy, bowiem ewenementem jest samo podanie listy do publicznej wiadomości. Radio Wolna Europa skłania się raczej ku opinii, że był to akt rozpaczki miejscowego Urzędu Telekomunikacji

Papier toaletowy Urban i sprawa polska

"Czy można spodziewać się - zapytał dziennikarzy "Los Angeles Times" ministra Urbana, podczas jednej z konferencji prasowych - że w ramach drugiego etapu reformy nie będą już występować braki papieru toaletowego na rynku?" Rzecznik prasowy wyjaśnił z powagą, że dotychczas, w poprzednim systemie gospodarczym, kiedy pojawiał się brak papieru, odpowiednie organa podejmowały odpowiednie wysiłki by spowodować zwiększenie podaży, co im się udawało, lub nie, w zależności od możliwości. Teraz są większe nadzieje na to, że takie braki nie będą się pojawiać, ponieważ uruchomiony zostanie mechanizm gospodarczy, który samoczynnie winien powodować produkowanie wszystkiego, na co jest popyt

• KRONIKA •

• 25 października odbyło się zebranie Tymczasowej Rady Rolników "Solidarność" dla przedyskutowania sprawy referendum. Rada powołała Komisję Praworządności. • 29 października w warszawskim szpitalu zmarł wskutek wylewu krwi do mózgu Andrzej Szomanski, członek Rady Politycznej Konfederacji Polski Niepodległej. • 30 października, w gmachu Biblioteki Polskiej w Paryżu rozpoczęło się posiedzenie Rady Polonii Wolnego Świata. Celem spotkania było podsumowanie działalności i przyjęcie planu pracy na okres najbliższych dwóch lat. Pierwszego dnia obrad poruszano przede wszystkim dwa tematy: los Polaków w Rosji oraz stanowisko organizacji polonijnych wobec nowej wielkiej fali uchodźców polskich. Kongres Polonii Wolnego Świata postanowił utworzyć przy Radzie Kongresu specjalną komisję do spraw polskich uchodźców. W sprawie Polaków w Rosji postanowiono rozwinąć szerzej działalność Funduszu im. Andrzeja Boboli. Fundusz ten działa już w paru krajach, a zebrane środki przekazywane są do skupisk Polaków w Rosji. Sowieckiej Kongres wyraził poparcie dla "Solidarności" i dla jej decyzji o bojkocie ogłoszonego przez władze PRL referendum. • W prasie amerykańskiej pojawiła się informacja o napiętych stosunkach między ruchem Wolność i Pokój a Lechem Wałęsą. W związku z tym rzecznicy obu organizacji opublikowali wspólny list, w którym czytamy: "Wolność i Pokój jest ruchem niezależnym od 'Solidarności', choć działa w nim wielu członków związku. Podejmuje on problematykę nie będącą w orbicie aktualnych zainteresowań związku, nie oznacza to jednak występowania jakichkolwiek napięć. WiP cieszy się sympatią i poparciem 'Solidarności'". • W apelu 60 polskich intelektualistów, jaki ukazał się przed trzecią pielgrzymką Jana Pawła II do Polski, jako punkt pierwszy został wymieniony bezkompromisowy postulat niepodległości Polski. Świadczy to o zmianie w polskiej mentalności. Nie tak bowiem dawno temu w tym samym miejscu ukazałyby się mętne tłumaczenia na temat konieczności realizmu i sytuacji geopolitycznej. • Działająca we Francji Wspólnota Polsko-Francuska wezwała władze PRL do natychmiastowego przywrócenia swobód związkowych i do wszczęcia, zgodnie z postulatem Lecha Wałęsy, dialogu z NSZZ "Solidarność" na temat reform gospodarczych i społecznych oraz demokratyzacji życia politycznego w Polsce. Apel w tej sprawie wydano w związku z ostatnimi uchwałami Sejmu PRL i zapowiedzią referendum. • 22 września flagowy statek Polskich Linii Oceanicznych "Stefan Batory" wypłynął w swój ostatni rejs do Kanady. Minionej srody wypłynął z Montrealu w rejs powrotny do kraju. Być może jest to koniec 57-letniej historii stałej linii oceanicznej z Polski na kontynent amerykański. • Austria, która od 1 stycznia 1988 roku znosi ograniczenia wizowe dla Polaków i nie ukrywa, że spodziewa się "inwazji uchodźców" została skrytykowana za to posunięcie w łonie państw Wspólnoty Europejskiej. Austria pragnie zostać członkiem Wspólnoty

jednocześnie o rozwój rolnictwa naturalnego, jako źródła zdrowej żywności. Zaczął się też ukazywać poza zasięgiem cenzury Wielkopolski Informator Ekologiczny

Dewastacyjna, agresywna działalność władz owocuje rozwojem polskiej myśli niezależnej. Żaden jednak z polskich ekologów nie będzie w stanie powstrzymać budowy elektrowni jądrowej, czy kopalni odkrywkowej, gdy taka decyzja zapadnie na najwyższych szczeblach. W tym prostym fakcie zasadza się tragedia Polski

(Informacje wykorzystane w artykule pochodzą z "Wielkopolskiego Informatora Ekologicznego")

"Niepodległość jest sensem naszego życia"

- Mogłbym powiedzieć nareszcie W skład KK weszli przedstawiciele 30 największych uczelni w kraju, opracowaliśmy zarys programu, ustaliliśmy kanały wymiany prasy i informacji. Nie zrezygnowaliśmy jednak z federalnej struktury Zrzeszenia. Organizacje uczelnie mają nadal pełną autonomię. W warunkach konspiracji daje to mniejsze szanse policji na rozbicie NZS. Wyłączenie jednego ognia nie rozrywa łańcucha.

- Na czym polega zwrot w kierunku spraw środowiska akademickiego?

- W czasie legalnej działalności NZS ustaliliśmy się wobec "Solidarności" w roli młodszego brata, który wspina się na palce i udaje, że jest wyższy. Staraliśmy się przeliczyć "S", organizując bardzo ważne i pozytywne akcje. Zaniedbaliśmy jednak własne struktury, co srodze zemściło się 13 grudnia. Mówiliśmy wtedy - najpierw demokratyczna Polska, potem demokratyczna uczelnia. Dzisiaj odwołaliśmy to hasło. Nasz nowy program zawiera się w czterech słowach: Samorządność, Autonomia, Wolność, Słowa. To jest właśnie model uczelni o jaki walczymy. Staramy się w konspiracyjnych warunkach działać tak, jakbysmy byli organizacją legalną. Podejmujemy wszystkie ważne sprawy dotyczące studentów.

- Ostatnio organizowaliście bojkot opłat za akademiki. Z jakim skutkiem?

- Akcja prowadzona była w czterech akademikach, które są szczególnie zaniedbane. Przez prawie cztery miesiące studenci nie płacili czynszu, protestując przeciw fatalnym warunkom bytowym (złe ogrzewanie, brak ciepłej wody). Protest poparło 93% mieszkańców domów studenckich. Akcję przerwalismy po negocjacjach z rektorem, który polecił zwrócić studentom część czynszu jako rekompensatę za złe warunki mieszkaniowe.

- Ale od października opłaty za akademiki mają być podwojone.

- Ostrzeżliśmy już rektora, że jeśli opłaty wzrosną, ogłosimy bojkot na całym uniwersytecie. Podobnie mają postąpić inne wrocławskie uczelnie. W grę wchodzi milion złotych i dlatego jest to silniejszy środek nacisku niż demonstracje czy listy protestacyjne.

- Przypuszczam, że nowa taktyka NZS ma swoich przeciwników.

- Oczywiście. Krytykują nas ci, którzy chcieliby ostrzejszego kursu. Ostrzejszy kurs oznacza dzisiaj tylko bardziej agresywną retorykę, a to niczego nie zmienia. Nie wystarczy głośno krzyczeć, trzeba przedstawiać konkretne rozwiązania. Każda akcja musi być przemyślana i starannie przygotowana. Nie stać nas na utratę autorytetu w środowisku. Bojkot opłat powiodł się, bo został dobrze przygotowany. Już dawno mogliśmy zorganizować protest przeciwko ustawie o szkolnictwie wyższym, ale czekamy, aż włączy się

dostateczna liczba uczelni, które wystąpią razem z nami. Nie interesują nas pojedyncze małe demonstracje, bo one nie odnoszą skutku. Nasza taktyka polega na uderzaniu na wąskich odcinkach, tam gdzie można coś wyszarpnąć. Z małych kamyków budujemy mozaikę. To będzie długi marsz, ale cele są jasne, a i środków do ich realizacji przybywa.

- Co masz na myśli?

- Przede wszystkim prasę "Komunikat" osiągnął nakład większy (3 tys egz) niż nowe pismo "Akces". Nasza oficyna wydała pierwszą książkę - S Korbonskiego "Państwo podziemne". W przygotowaniu są następne. Rozwój prasy i radia jest kluczową sprawą dla powodzenia naszych planów.

- Radia?

- Od dwóch lat nadajemy 15 minutowe audycje na UKF o zasięgu kilku kilometrów. Cieszą się one dużą popularnością.

- Skąd wiesz, że wasze audycje są słuchane?

- Najczęściej po audycji studenci otwierają okna i skandują "NZS", "Solidarność". Jeśli usłyszymy okrzyki to mamy pewność, że audycja dotarła do słuchaczy.

- Kreślisz obraz NZS jako rozważnej organizacji, która starannie dobiera cele i metody działania, ale przecież to wy ogłosiliście w 1986 r. pogotowie strajkowe przed zapowiedzianą weryfikacją nauczycieli akademickich.

- W sprawach pryncypialnych nie ma żadnej taktyki. Jeśli mają kogoś wyrzucić z uniwersytetu na poglądy to wtedy trzeba stawiać wszystko na jedną kartę. Ogłoszenia pogotowia strajkowego poprzedziliśmy ankietą, która miała wykazać, ile studentów poprze strajk okupacyjny. Uzyskaliśmy wystarczające poparcie, ale nawet bez masowej akceptacji środowiska poszlibyśmy na całość. Władze o tym wiedziały i do relegowania nie doszło.

- Podczas akcji tzw. pojedynczych demonstrantów, którzy nosili hasła o uwolnieniu więźniów politycznych NZS miał swój mocny akcent.

- Pierwsi demonstranci byli brutalnie bici i znieważani. Wystawiliśmy więc ochronę sądząc, że sama jej obecność zniechęci SB do brutalnego traktowania ludzi, którzy demonstrowali tylko swoje poglądy. Stało się i inaczej. Doszło do starć na pięści i kamienie. Kilka osób po obu stronach było silnie poturbowanych. Następni demonstranci traktowani byli już po ludzku. Wspominam o tym jako o incydencie, a nie metodzie walki NZS. Wykresiliśmy przemoc z katalogu form działania. Przede wszystkim ze względów etycznych, ale również praktycznych. Nie wygramy przy pomocy pięści i kamieni. Nie ma skuteczniejszej metody walki z totalitarnym systemem jak pokojowe, masowe akcje od-

mowy i tworzenie instytucji demokratycznych takich jak wolna prasa, wydawnictwa, niezależne organizacje, partie polityczne. Demonstracje są potrzebne, a czasem nawet konieczne, ale nie mogą być celem samym w sobie.

- Nie obawiasz się posądzenia o pasywność?

- Nigdy nie zgodzę się z tym zarzutem. Podać taki przykład można np. zorganizować raz na rok demonstrację pod hasłem "precz z cenzurą", którą ZOMO rozpędzi w poł godziny. Można również przez ten rok zorganizować drukarnię i wydać kilka książek w kilkunastotysięcznym nakładzie. "Drugi obieg" zniszczył cenzurę na ogromnych obszarach życia umysłowego. Dzięki niezależnym wydawcom, drukarzom i kolporterom realizujemy hasło wolności słowa. Realizujemy, a nie postulujemy. Już czas skończyć z tym gadaniem "nie możemy, bo komunisty nam nie pozwalają". Jeśli nie można wyważyć drzwi to trzeba je otworzyć podrobionym kluczem, albo wejść oknem.

- Mówiłeś o waszym stosunku do "S" w czasie 16 miesięcy, jak wyglądają te relacje dzisiaj?

- Nie wspina się już na palce. Jesteśmy dla "S" partnerem, krytycznym partnerem. Tworzymy własny wizerunek polityczny oparty na zasadach ideowych, które są nam wspólne. Nakaz jedności jest dla nas świętością, ale dążąc do tego samego celu idziemy innymi drogami. Cieszy mnie to, że "S" dostrzega w nas wartościowego partnera, czego wyrazem jest powołanie naszego przedstawiciela do KK "S".

- Mówi się o twoim pokoleniu, że to stracone pokolenie.

- Zupełnie tego nie rozumiem. Jak każde z polskich pokoleń mamy do wypełnienia swoje zadanie. Tym zadaniem jest wolna i demokratyczna Polska. Tak jak dla naszych poprzedników niepodległość jest sensem naszego życia. Marzymy o tym, żeby Polska wróciła wreszcie do Europy, żeby ten znękany kraj doświadczył wreszcie sprawiedliwego spokoju i wolności.

Rozmawiał
ROBERT SYNOWIECKI
z redakcji pisma "Akces" - Wrocław

Materiały przekazała
Misja "SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ"
w A P

UWAGA!

ŚWIĘTA JUŻ BLISKO PACZKI DO POLSKI WYŚLIJ JUŻ DZIŚ PRZEZ

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. Tel.: 537-7914
1575 Sismet Rd. Unit 7, Mississauga, Ont. Tel.: 624-1965

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

Odbieramy paczki z domu

☐ OWOCE CYTRUSOWE
☐ PRZEKAZY NA KONTO

☐ SAMOCHODY
☐ GOTÓWKA
☐ LEKI

☐ WĘGIEL
☐ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE

☐ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

**OFERUJEMY RÓWNIEŻ SZEROKI WYBÓR
POLSKICH KSIĄŻEK, KASET I PŁYT**

Uwaga Hamilton
i okolice!

Lokalnymi przedstawicielami są

ACROPOLIS & BALTIC TRAVEL

1125 King St.

TEL 545-5365

oraz

BEACH ROAD MEAT PRODUCTS

117 Beach Rd

TEL. 544-9111

Część II

KATASTROFA

Woda pitna ze ścieku

Jeszcze tak niedawno, bo zaledwie 10 lat temu, 40% polskich rzek kwalifikowało się do klasy I lub II. W roku 1980 do tych klas kwalifikowało się już tylko 19% polskich rzek. Patrząc zaś na to z jeszcze innej strony w roku 1977 1/3 wód polskich była zanieczyszczona w takim stopniu, że nie nadawała się nawet do użytku przemysłowego, zaledwie w trzy lata później zanieczyszczona w takim stopniu była już połowa. Stan ten jest stanem krytycznym z wielu powodów, w tym wcale nie najbardziej błahym jest fakt, że prawie cała woda przeznaczona do picia pochodzi w Polsce właśnie z rzek (a nie jak w Ameryce z wodnych zbiorników). W wielu polskich miastach, ze wymienię tylko Warszawę - ponad półtoramilionową aglomeracją, czy Łódź - miasto położone w pobliżu Warty, trudno by było znaleźć właściwe urządzenia oczyszczające wodę. Wody zaś butelkowanej zawsze w sprzedaży brakuje.

Głównym źródłem zanieczyszczającym obszary wodne w Polsce są substancje chemiczne pozostające po procesie obróbki przemysłowej - toksyczne substancje chemiczne, odpady po produkcji petrochemicznej, odpady górnicze, metale ciężkie. Istnieją także i inne źródła. Ponad połowa wszystkich ścieków, spływających do rzek (ich ilość oblicza się na ok. cztery i 1/4 miliarda jardów sześciennych) nie podlega żadnym procesom oczyszczającym. Dodać zaś jeszcze trzeba ze szerokim strumieniem spływają do polskich rzek także odpady pochodzenia rolniczego - nawóz, skoncentrowany osad powstający w wyniku erozji gleby, chemikalia organiczne z pestycydów, azot i fosfor używany do nawożenia. Wiele z tych substancji dociera do Bałtyku. Więcej niż 2/3 azotu i 80% fosforu znajdującego się teraz w Bałtyku pochodzi właśnie z Polski. Turyści przyjeżdżający nad morze raczej opalają się na jego brzegu, nie spiesząc się z ochładzaniem ciała w jego falach. Sytuacja nie poprawia się ani o jotę. Polska Akademia Nauk w wydanym w roku 1983 opracowaniu pod tytułem - "POLSKA 2000" przewiduje, że cały polski obszar wodny, wliczając w to rzeki, jeziora i stawy zostanie kompletnie zanieczyszczony już na początku lat 90-ych.

Oddychamy nie lżej

Generalnie - oddychanie w Polsce jest być może mniej ryzykowne niż picie wody czy w niej pływanie, ale trudno powiedzieć że bezpiecznie jest oddychać w miastach wysoko uprzemysłowionych jak Kraków, Warszawa czy Gdańsk. Głównym zaś tego sprawcą jest polski przemysł górniczy. To właśnie węgiel był tym czynnikiem, który napędzał powojenną kampanię industrializacyjną, a ponieważ jest on głównym produktem eksportowym kraju - daje mu pewien stopień ekonomicznej niezależności. Dzisiaj zapasy polskiego węgla zaspokajają w 80% zapotrzebowanie energetyczne kraju, ale jego intensywna eksploatacja przyczynia się w ogromnej mierze do zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Przy produkcji węgla wydzielają się bowiem dwutlenek siarki, uważany za najgroźniejszy element przyczyniający się do zanieczyszczenia środowiska. Ma on bowiem bardzo negatywny wpływ na procesy wegetacyjne - zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio w postaci "kwasnego deszczu".

W roku 1983 przemysł polski "wyprodu-

wiejszego zanieczyszczenia środowiska. Co więcej - dwutlenek siarki stanowi w Polsce jedynie połowę ilości gazów emitowanych w powietrze (w Czechosłowacji dla porównania dwutlenek siarki stanowi aż 90%). Polacy muszą więc "stawić czoła" innym substancjom trującym, które zanieczyszczają ich środowisko - mowa tu o tlenku azotu, chlorkach, związkach fluoru, ulatniających się rozpuszczalnikach, tlenkach węgla i wielu innych substancjach gazowych. Co zaś jeszcze ważniejsze zanieczyszczenie środowiska w Polsce jest szczególnie skoncentrowane w jednym obszarze kraju, a mianowicie w jego południowej części, gdzie emitowane jest 80% substancji trujących. Zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki w Warszawie wynosiło w okresie od 1983 do 1984 roku sześć ton na milę kwadratową. W Krakowie zaś w tym samym okresie na milę kwadratową przypadało aż 5 tysięcy ton!

W lipcu 1984 roku radio Warszawa podało, że w jednej z dzielnic miasta gaz kuchenny zapalił się na czerwono, powodując dziwne świecenie, ponieważ powietrze było tak gęste od substancji zanieczyszczających. Wydzielanie gazów trujących w obszarze Górnego Śląska określa się liczbą 140 ton na milę kwadratową. W Chorzowie, jednym z najbardziej uprzemysłowionych miast tego obszaru zarejestrowano 12 tysięcy ton na jedną milę kwadratową. Z powodu zaś wiejących wiatrów i innych wpływów atmosferycznych wydzielany w Polsce dwutlenek siarki spada nie tylko na ziemię, na której powstał. To, co jednak zdoła się ulotnić i "wymigrować" poza granice kraju w pełni jest kompensowane tym, co do Polski w ten sam sposób ślą jej sąsiedzi Niemcy Wschodnie, Zachodnie i Czechosłowacja. Zgodnie z wnioskami wyciągniętymi w wyniku modelowych studiów meteorologicznych publikowanych w renomowanej gazecie - "Rzeczpospolita" w roku 1984 ponad połowa komponentów siarkowych, które opadły na polską ziemię - ok. 800 tys. ton - przywędrowało do kraju z państw z nim sąsiadujących.

Lasy usychają

W efekcie opisanych powyżej procesów powstają w Polsce "zapasy" atmosferyczne tlenków azotowych i tlenków węgla (do powstania których przyczyniają się także spaliny samochodowe), z powodu których najbardziej cierpią polskie lasy. Ponad ćwierć powierzchni całego kraju, około 22 miliony akrów - to kowal i wypuścił w powietrze 4 i pół miliona ton dwutlenku siarki. Przeciętnie więcej niż 34 tony na milę kwadratową (przeciętna w Stanach Zjednoczonych w roku 1980 utrzymywała się na poziomie 7 ton, o jedną tonę mniej niż w połowie lat 60-ych). Liczby odnoszące się do Polski są łatwo porównywalne z przelicznikami krajów sąsiadujących: 100 ton w Niemczech Wschodnich, 65 w Czechosłowacji i 41 w Niemczech Zachodnich. Porównania te w żadnym jednak stopniu nie usprawiedliwiają rozmiarów polskiego problemu zanieczyszczenia środowiska.

Fabryki w Niemczech Wschodnich, Zachodnich i w Czechosłowacji używają węgla brunatnego, albo tzw. węgla miękkiego, który to węgiel zawiera znacznie więcej dwutlenku niż twardy, ślaski antracyt, którym pali się w polskich piecach. Jest to istotna i warta zauważenia różnica, tym bardziej że rosnące w Polsce zapotrzebowanie energetyczne zmusza kraj do czerpania coraz częściej z zapasów węgla brunatnego, wydobywanego z nowo otwartych szybów. Idąc w tym kierunku dojdzie się z całą pewnością do stanu jeszcze obszarów zadrzewionych. W roku 1984 7% polskich lasów niszczało z powodu zatrucia atmosfery - drzewa zołły, traciły liście i igły, ich korzenie ulegały deformacji, niszczyły ich korony, zahamowany został proces ich wzrostu. Szczególnie dotyczy to lasów Górnego Śląska, gdzie ponad 500 tys. akrów lesnych już umarło, albo właśnie umiera. Martwi przy tym fakt, że ilość obumierających drzew zwiększa się w niesłychanym tempie. Jeżeli obecna tendencja się utrzyma w ciągu 30 lat śmierć polskich lasów ulegnie nieodwracalnym uszkodzeniom lub zostanie bezpowrotnie zniszczona.

nie zniszczone

Tak postępujące zanieczyszczenie flory musi pociągnąć za sobą nieuchronnie zniszczenie zamieszkujących lasy gatunków zwierzęcych. Polska Akademia Nauk ostrzega, że w ciągu najbliższych pięciu lat 20% krajowej flory i 15% fauny zniknie z powierzchni ziemi. Skoro zaś rośliny i zwierzęta pozostają w takim zagrożeniu - co grozi w takim razie człowiekowi?

Choroby południa

Ujmując problem najbardziej ogólnie - bronchit, gruźlica, zapalenia płuc, choroby dziecięce to choroby częściej spotykane w południowej, uprzemysłowionej części kraju niż gdziekolwiek indziej w Polsce.

35% dzieci i młodzieży w Szopienicach koło Katowic cierpi na co najmniej lekkie zatrucie ołowiem, co oczywiście nie zaskakuje, jeśli się przypomni, że koncentracja związków ołowiu w pobliżu polskich hut jest 148 razy większa niż ustalony limit bezpieczeństwa. Na Górnym Śląsku próbki ziemi wzięte z ogrodów warzywnych wykazują, że poziom ołowiu, cynku, kadmu i merkuru jest od 30 do 70% wyższy niż poziom ustalony za bezpieczny dla człowieka przez Światową Organizację Zdrowia. Wiskanci w tym obszarze w 50% częściej zapadają na choroby układu krążenia, w 30% - na raka i 47% na choroby układu oddechowego - niż przeciętny Polak. PAN w raporcie opublikowanym w 1985 roku podaje, że dzieci w wieku szkolnym z tego regionu kraju nieślychanie często wykazują zahamowania rozwojowe, spowodowane zatruciem substancjami metalowymi. W Krakowie, gdzie głównym źródłem zatrucia środowiska jest Huta im. Lenina - śmiertelność niemowląt jest najwyższa w całym kraju - 258 na 100 000 mieszkańców (krajowa przeciętna wynosi 184).

Informacje dotyczące efektów zanieczyszczenia środowiska naturalnego docierają na Zachód niekompletne. To, co jednak dociera - jedynie dokumentuje pewne tezy.

Polska Liga Ochrony Przyrody - oficjalnie usankcjonowana grupa zajmująca się ochroną środowiska naturalnego obliczyła, że już tylko dwutlenek siarki powoduje śmierć ok. 18 tys. ludzi rocznie. Najbardziej jednak ponure raporty przychodzą z PAN-u. W roku 1983 średnia długość życia mężczyzn między 40 a 60-ym rokiem życia spadła do poziomu z roku 1952. Autorzy opracowania "Polska 2000" winią za to właśnie tragiczną sytuację ekologiczną (w mniejszym nawet stopniu niż ryzyko zawodowe). Pamiętajmy, że rok 1983 to rok, w którym w większości krajów uprzemysłowionych średnia długość życia stale i konsekwentnie się wydłużała.

Za sytuację, jaka zaistniała winę należy niemal wyłącznie rząd polski. Oddać mu jednak trzeba, że poczynił pewne, małe kroki, które w niewielkim stopniu łagodzić miały ekologiczne konsekwencje jego ekonomicznych praktyk. Na początku lat 60-ych ustalone zostały w Polsce standardy jakości wody, metody bezpiecznego oczyszczania ścieków, a nawet opracowano system kar za łamanie tych przepisów.

Wysiłki te jednak nie przyniosły specjalnych efektów. Liczba ludzi przeznaczonych do tych zadań była zbyt mała, kary pieniężne zbyt niskie, aby odstraszyć łamiących prawo, a przede wszystkim - cała koncepcja ochrony środowiska oderwana była od planów centralnych, z tego więc powodu nie znalazły się fundusze na kampanię oczyszczania środowiska i na zapobieganie katastrofie ekologicznej.

Śródtytuł y pochodzą od Redakcji. Dokonczenie w następnym numerze.

Tłum. i opr. K K M K

Na podstawie "The Sciences"

Lipiec/sierpień 1987

NOTKA O AUTORZE

T W PRUSS jest doktorantem wydziału spraw międzynarodowych na uniwersytecie Western Ontario. Jego teksty ukazały się na łamach Echa Tygodnia kilkakrotnie.

Dla Echa-Tygodnika Polskiego przygotował zamówioną serię artykułów o kanadyjskim socjalizmie.

Przekrój społeczno-polityczny New Democratic Party utrzymuje się w niezmiennym kształcie od roku 1971. Jak wskazują statystyki z roku 1983 skład partii jest następujący: marksiści stanowią 3,5%, socjaliści 34,0%, demokratyczni socjaliści 49,2%, obrońcy środowiska 1,4%, Social Gospel 4,0%, reformiści 5,1%, populiści 1,1% oraz wszyscy inni 1,7%.

Jakież to program przyjęła NDP w polityce zagranicznej? Podejście jej określane jest eufemistycznie jako "internacjonalistyczne". Internacjonalizm w rozumieniu NDP implikuje odwrót od interesów Stanów Zjednoczonych i koncentrację na mgliscie zarysowanych układach międzynarodowych. Z równorzędnym otwarciem się na państwa Wschodu i Zachodu. A więc Kanada przedstawiana jako państwo środka. Ignorując swego potężnego sąsiada z południa. "Środek" ten tak naprawdę jest więc na lewo. Ale do tego nie warto jest wprost się przyznawać.

Ciekawym etapem w historii NDP było powstanie w 1969 roku frakcji WAFFLE, której programem był drastyczny antyamerykanizm. WAFFLE nawoływał do stworzenia "niezależnej, socjalistycznej Kanady", zgodnie z marksistowską zasadą walki klas. W swym programowym manifestie ruch ten przystąpił do gwałtownego ataku na Stany Zjednoczone za "korporacyjny kapitalizm, charakteryzowany przez militarystkę, granicę i rasizm w domu". Dodać do tego należy przerażającą wizję Kanady stającej się "kolonią ekonomiczną USA" (jakże to nam przypomina lewicową retorykę przeciwników wolnego handlu ze Stanami Zjednoczonymi).

WAFFLE nie był frakcją marginesową. Podczas konwencji wyborczej NDP w 1971 roku, jego kandydat James Laxer uzyskał 40% głosów. W tym czasie Ed Broadbent, który był początkowo zwolennikiem WAFFLE, ze względów taktycznych przestał go otwarcie popierać, aby zabezpieczyć sobie wygodne miejsce w centrum partii.

Warto jeszcze wspomnieć, że WAFFLE wskazywał rozwój "świadomości socjalistycznej i bazy socjalistycznej" jako pierwszoplanowe zadanie NDP.

Zgodnie ze swą antyamerykańską ideologią NDP zdecydowanie oponowało udziałowi Kanadyjczyków w wojnie wietnamskiej. Ale o militarnych aspektach polityki tej partii - w następnym numerze.

Tymczasem wróćmy do konwencji wyborczej partii w 1975 roku. Przyjrzyjmy się kandydatom. Do walki o przywództwo partii staje wówczas Douglas Campbell, reprezentujący marksistowski odłam kanadyjskiego socjalizmu. Jego ideologia poucza członków partii jak tu stawiać czoła "ostatniemu bastionowi kapitalizmu - USA, wraz z ich koloniami: Kanadą i Wielką Brytanią". Dla niego wystarczy wziąć przykład z Kuby i Wietnamu. Wzywa więc Kanadyjczyków, aby "w jedności z postępowymi siostrami i braćmi z tej planety zerwali łańcuchy kapitalizmu, bo przecież i tak nie mają nic do stracenia oprócz łańcuchów".

Inny kandydat na lidera - John Harney - przekonuje konwencję, że zadaniem nowego przywódcy NDP jest sprawić, aby narodził się z potrzeby i chęci u władzy właśnie partii socjalistycznej. Harney chce walki o "niezależną, socjalistyczną Kanadę".

Frazeologia ta nosi wyraźne znamiona ruchu WAFFLE.

Jednakże największe zagrożenie dla prowadzącego rywalizację Broadbenta nadchodzi w osobie czarnoskorej Rosemary Brown. I dopiero w czwartym głosowaniu udaje się Broadbentowi pokonać rywalkę, która i tak zbiera 40% oddanych głosów.

Gdy usłyszymy w Parlamencie Kanady, z ław NDP, panią Brown, przypomnijmy sobie jej program polityczny - wykładnię agresywnego socjalizmu. Z kanadyzacją i upanstwieniem przemysłu. Z piętnowaniem "amerykańskiego imperializmu" i roli Kanady jako zarówno przedmiotu, jak i klienta tegoż "imperializmu". Z zadaniami wycofania się z NORAD i NATO. Wreszcie z wezwaniem Kanadyjczyków do połączenia się w walce "z tymi, którzy walczą na świecie o niezależność i sprawiedliwość społeczną". Jako główną siłę w ustanowieniu socjalistycznej Kanady, Rosemary Brown widzi kobiety. Dla niej istnieje wewnętrzny związek pomiędzy feminizmem a socjalizmem.

Ed Broadbent natomiast, w zwycięskim nastroju, nawoływał do "zmagania o socjalizm" i "złamania potęgi korporacji, gdyż jest to podstawowa, socjalistyczna kwestia naszych czasów".

Kolejne wyniki wyborów z 1979, 1980 i 1984 roku również nie przyniosły NDP długo wyczekiwanej okazji do przygotowania gruntu pod "socjalistyczną Kanadę". Radikałny obraz partyjnych socjalistów w dalszym ciągu straszył kanadyjskich wyborców.

W tej sytuacji Broadbent doszedł do wniosku, że nadszedł czas, aby zreorientować generalną strategię i "image" partii. Czas na zmianę z socjalistycznej partii protestu, niezadowolonej i negacji w partię, która jawiłaby się dla "ordinary Canadian" jako autentyczna alternatywa dla istniejącego rządu. Powstała w ten sposób taktyka stosowana na użytek niedociekliwej publiczności, a polegająca na zamazywaniu socjalistycznej ideologii partii, jej ostatecznych celów, a nawet jej nazwy. Zwróćmy więc uwagę na sytuację, w których

KANADYJSKI SOCJALIZM
TADEUSZ W. PRUSS

CZĘŚĆ 2

NDP -
IDEOLOGIA
I MANIPULACJA

reprezentanci NDP określają się jako socjal-demokraci, nowi demokraci, czy wreszcie demokraci. Są to z reguły okazje, w których konieczność "sprzedania" nielewicowo zorientowanemu odbiorcy programu partii, jest właśnie źródłem tego kamuflażu. Ani słowa wtedy o Marksie, czy też o przynależności do Międzynarodówki Socjalistycznej. Taktyka ta ma służyć przyciągnięciu tej klienteli wyborczej, która jest indyferentna ideologicznie, niezdecydowana, popierała w przeszłości lewe skrzydło liberałów lub faworyzowała linię tzw. czerwonych Torysów z partii konserwatywnej.

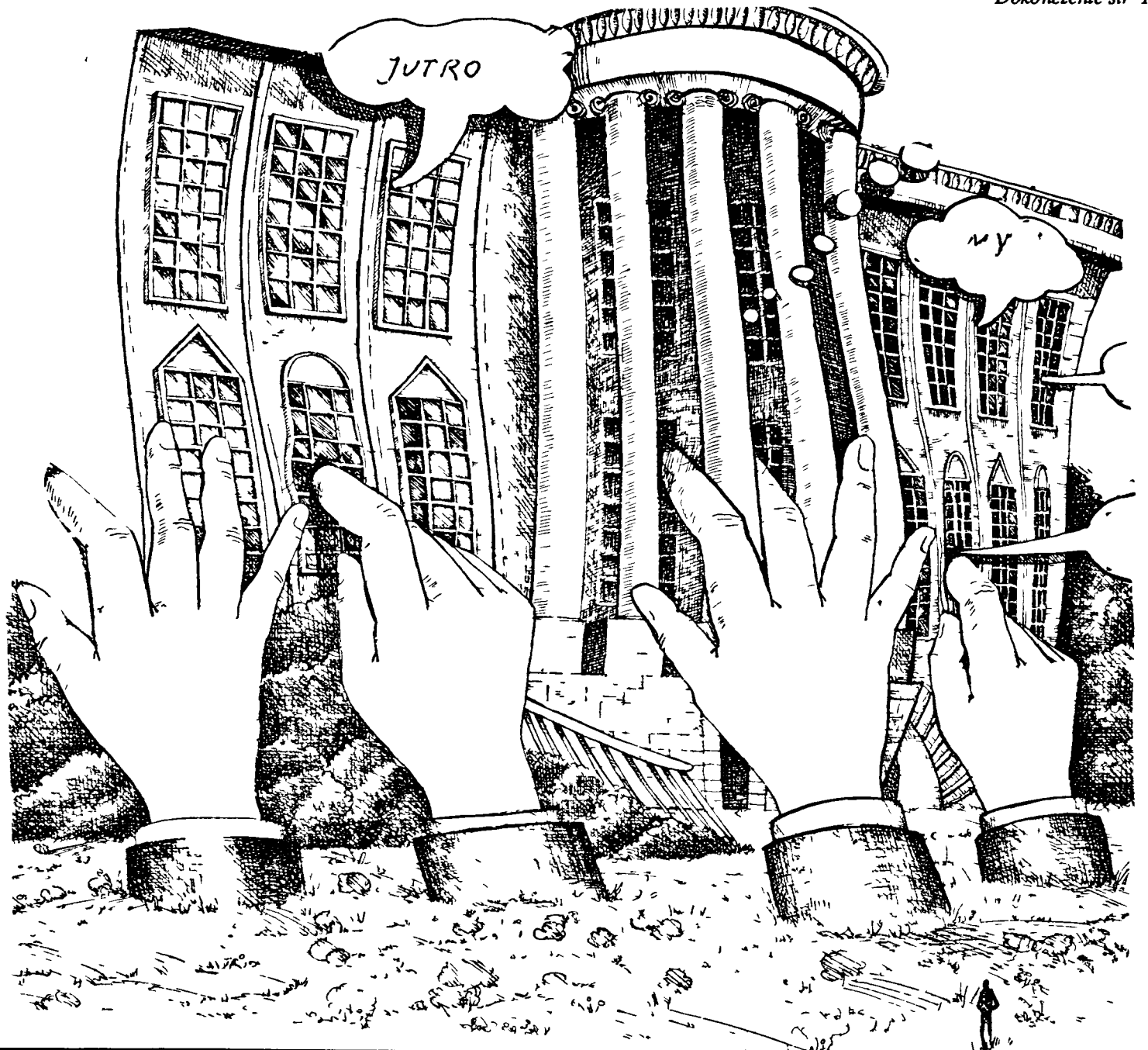
Obserwujemy więc jak ostre głosy wewnątrz parlamentarnej frakcji federalnej NDP zostają przytłumione. Ton oświadczeń politycznych staje się powściągliwszy. Poparcie udzielane w różnych kwestiach - bardziej wybiórcze. Oczy partii zwrócone są na rezultaty badania opinii publicznej. Oby tylko pozyskać więcej zwolenników. I tak Pauline Jewett, która od samego początku swej kariery politycznej w parlamencie dramatycznie piętnowała politykę Stanów Zjednoczonych, zostaje przesunięta ze swej specjalności do nie tak już drażliwej dziedziny, jaką jest krytyka stosunków federalno-prowincjonalnych i

spraw konstytucyjnych. Od pewnego też czasu zauważyć można stonowanie lewackiego radykalizmu w wystąpieniach Svenda Robinsona. Widoczny jest również pewien wzorec ambiwalentnych zachowań politycznych NDP wobec kontrowersyjnych - biorąc pod uwagę rozkład poparcia wyborców - problemów Kanady. Przykłady na to można mnożyć.

Byliśmy więc świadkami ostatnio niebywałej powściągliwości posłów New Democratic Party w ich wysiłkach na rzecz niezadrażniania zarówno Manitobian jak też Quebeczyków, kiedy to rząd konserwatywny zdecydował przyznanie intratnego kontraktu remontu CF-18 dla Canadair w Montrealu, pomimo niższej oferty konkurencyjnej złożonej przez Bristol Aerospace w Winnipegu.

Przesłuchania komisji parlamentarnej w sprawie konstytucyjnego porozumienia z Meech Lake są kolejnym dowodem pozornego nawrócenia się NDP w kierunku nieantagonizowania opinii publicznej. Niespokojna o to, aby nie narazić na niebezpieczeństwo swej niezwyklej popularności w Quebecu NDP szybko poparła porozumienie osiągnięte

Dokończenie str. 17

STANY ZJEDNOCZONE a EUROPA WSCHODNIA

1930 - Zmarł Christian Eijkman, lekarz, prekursor badań nad witaminą awitaminozami, laureat Nagrody Nobla 1929 r (ur w 1858 r)
1955 - Zmarł Maurice Utrillo, francuski malarz i grafik (ur w 1883 r)

6 listopada - piątek

Wschód Słońca. 06 42

I

Styl i polityka Gorbaczowa z pewnością będą miały silny wpływ na Europę Wschodnią. Wyzwalają one siły w sześciu krajach, które mogą być trudne do opanowania, a być może do zrozumienia poprzez radzieckich przywódców. Krótko mówiąc, kryzysy, które miały miejsce na Węgrzech (1956), w Czechosłowacji (1968) i w Polsce występują znowu.

Ponieważ Europa Wschodnia jest na skraju przemian, czas na podsumowanie polityki Stanów Zjednoczonych w stosunku do tego regionu. Bez istotnych zmian w swej polityce Stany Zjednoczone nie będą w stanie wywrzeć istotniejszego wpływu na takie przemiany w ciągu najbliższego dziesięciolecia, jak to miało miejsce w przeszłości. Celem tego eseju jest niejako analiza jaką politykę powinny przyjąć Stany Zjednoczone wobec zmian w Europie Wschodniej, jak również jak propagować spokojne przemiany ery Gorbaczowa.

Chociaż mniej eksplozywnie niż tajne przemówienia Chruszczowa przeciwko Stalinowi w 1956 roku, które przez ponad 10 lat odbijały się echem w Europie Wschodniej, Gorbaczowa "głasność", "perestrojka" i "demokratyzacja" wstrząsają fundamentami reżimów komunistycznych. Przywódca Związku Radzieckiego uwalnia więźniów politycznych, deklaruje otwarte dyskusje swych daleko idących propozycji zmian, a co najważniejsze, sugeruje nowe kierunki reform systemu polityczno-ekonomicznego oraz zmian układu sił militarnych w Centralnej Europie.

Z dobrze poinformowanego źródła w Pradze dowiedziałem się niedawno, że Gorbaczow powiedział swym kolegom sekretarzom generalnym na spotkaniu w Sofii wiosną 1985 roku "Socjalizm jest przeciekającym statkiem. Nie chcę, aby żaden z was wyskakiwał za burtę do szalup ratowniczych. Musicie pozostać na pokładzie i pomóc nam reperować ten potężny okręt". Nawet jeśli, apokryficzne słowa te wywołują stan umysłów jak i krytycyzm Gorbaczowa powoduje wśród przywódców krajów Europy Wschodniej.

Opracowując reformy dla Związku Radzieckiego, Gorbaczow wykazał ufność, że jest w stanie kontrolować ten trudny proces pomimo oporów jakie napotyka w kraju. Kiedy patrzy w kierunku krajów Europy Zachodniej jego zachowanie sugeruje, że nauczył się lekcji jakie dał Chruszczow i Breżniew ze fiasko kontroli procesu przemian w uciskanych "satelitach" skarże na niepowodzenie

program reform w kraju, jak również zrujnuje wysiłki kokietowania (oraz rozdania) Zachodu.

Starający się przywódcy Europy Wschodniej, których reżimy wzmocniły się za czasów ery Breżniewa, obserwują jednak z niepokojem, że era ta zaczyna się kończyć w Związku

Radzieckim i zdają sobie sprawę, że Gorbaczow może posunąć się o wiele dalej niż tylko wymienić paru "zmęczonych" biurokratów w Centralnej Europie.

Wątpią oni poważnie czy Gorbaczow przeprowadzi i utrzyma nowy porządek. Ale widzą oni też dobrze, że jeżeli Gorbaczow

BERLIN I RESZTA

W NRD zaczyna się odczuwać gniew prowincji z powodu pompatycznych uroczystości 750-lecia Berlina. Uroczystości z tej okazji to "prawdziwa radość i dumy obywateli naszego socjalistycznego państwa" - brzmią hasła partii.

Tydzien w tydzień przywozi się tysiące poddanych, podzielonych na regiony, na tereny festiwalowe w Berlinie. W spotkaniach tych biorą udział "setki tysięcy" mieszkańców metropolii, jak pisze "Neues Deutschland".

Najważniejsze uroczystości odbywały się na początku lipca, kiedy to zorganizowano potężny pochod, pełen "radości życia i woli pokoju". Przez pięć godzin, przeszło 40 tys. przedstawicieli szkół, zakładów pracy, artystów z domów kultury i teatrów, przedstawiło 300 kolorowych obrazów z historii i przyszłości Berlina - entuzjazmowało się "Neues Deutschland".

Zebranych 700 tys. widzów było oczarowanych włącznie z szefem partii Honeckerem. W związku z tym, że widowisko było tak piękne, telewizja NRD cały program powtórzyła w następnej nocy.

Mimo iż program szedł po raz drugi, jeden z mieszkańców Karl-Marks-Stadt powiedział w wywiadzie dla "Neues Deutschland", że "cos takiego przeżywa się tylko raz w życiu. Na wielu przykładach można zobaczyć jak cała Republika pracuje dla Berlina, a Berlin dla całej Republiki".

Aktualnie berlińczycy muszą się martwić jak mają poprawić nastawienie w stosunku do siebie pozostających mieszkańców NRD. Z przedstawienia jubileuszowego, prowincja bowiem ogląda odwrotną stronę medalu. Okna wystawowe w sklepach berlińskich zapełniły się oczywiście kosztownymi towarami, których zabrakło w innych miastach, a nowo budowane bloki mieszkalne zastępują stare budownictwo bez wygod, z odpadającymi tynkami na prowincji.

Niezadowolone wyrażało się między innymi naklejkaniem na samochodach hasła "781 lat Drezna" oraz w powieści "mamy tylko Berlin i socjalistyczną prowincję". Nawet wysocy dygnitarze kpili, wśród zaufanych z kosztów tego jubileuszu.

Wiceminister spraw zagranicznych Kurt Nier zadawał zartobliwe pytanie "jaka różnica jest pomiędzy SDI a berlińskim jubileuszem", odpowiedź "przy SDI wiadomo przynajmniej jakie są koszty".

Niektóre protesty nie kończyły się wyłącznie na dowcipach. Na wsiach sprzedawcy nie chcieli berlińskim urlopowiczom sprzedawać rzadko dostępnych towarów. W Dreźnie stacje benzynowe nie chciały obsługiwać samochodów z berlińską rejestracją. Na Rugii jeden z berlińczyków usiłował bezskutecznie kupić opony do swojego Trabantu, leżały one na widocznym miejscu.

W Dreźnie kierowcy ciężarówek odmówili załadowania ogorków do Berlina. Ponieważ groźby nie pomogły, załadowaniem zajął się komendant obrony cywilnej.

W szczytowym punkcie meczu drużyn służby bezpieczeństwa Dynamo Drezno przeciwko Dynamo Berlin, widzowie rozwinęli duży transparent, na którym była wypisana rocznica ich miasta. W telewizyjnym przeglądzie sportowym widzowie mogli nawet krótko obejrzeć transparent - prawdziwa gafa operatora.

Straznicy bezpieczeństwa dosyć długo tolerowali niezadowolone narodu. Akcje naklejania na samochodach różnych hasł zaczęły się rozszerzać na cały kraj. Ci, którzy protestowali przy załadunku ogorków, byli wolni, transparentu policja nie odważyła się zlikwidować wśród 36 tys. widzów.

Ostatnio jednak ten gniew narodu nie ograniczył się wyłącznie do werbalnego protestu. Jedną z berlińskich grup urlopowiczów w gorach Harzu, w miejscowości Darlingerode obudzono o czwartej rano 9 samochodów, wśród nich

odnie sukces, w ciągu dwu do trzech lat postępujące przemiany w ich krajach trudno będzie powstrzymać i kontrolować. Dlatego Gorbaczowa słowa i obietnice dla narodu radzieckiego stwarzają zagrożenie elity rządzącej w krajach Europy Wschodniej.

Dzieje się to wszystko w czasie, gdy nadciągają nieuniknione zmiany na najwyższych stanowiskach starzejących się przywódców, gdy gospodarki borykają się z trudnościami zaspokojenia żądań Moskwy oraz swych niezadowolonych społeczeństw, gdy stagnacja rozwoju technologicznego i socjalnego powiększa i tak duży dystans pomiędzy Wschodem i Zachodem Europy.

Gorbaczow niewątpliwie podchodzi do Europy Wschodniej z dużą ostrożnością.

Jakie powinno być podejście Stanów Zjednoczonych do tych niepewności, do tej nowej sytuacji?

Tłumaczenie
WP

jedno Volvo, którymi jeżdżą tylko bonzowie partyjni, zostało pomalowane w nocy czerwonym lakierem.

Na każdym z nich wymalowano olbrzymi napis jubileuszu okraszając wulgarnymi słowami jak berlińska swinia itp. Według informacji policji przebito także 21 opon.

Wschodni Niemiecka służba bezpieczeństwa potraktowała ten przypadek jako wielką demonstrację polityczną. Wprawdzie z samochodów nic nie zginęło, chociaż dwa z nich były otwarte. Jeden z policjantów "cos takiego jeszcze się nigdy tutaj nie zdarzyło".

Przedstawiciele służby bezpieczeństwa z Magdeburga oraz służby kryminalnej z Wernigerode, mimo iż 50 osób przeszukiwało okolice, nic nie wyjaśnili. Znaleźiono jeden odcisk stopy i w pobliżu jeziora puszkę po lakierze z odciskami palców, które nie były nigdzie rejestrowane.

Poszkodowani urlopowicze doznali zupełnie niebiurokratycznej opieki. Władze i policja pomagały przy oczyszczeniu samochodów, postarali się szybko o nowe opony, nawet do samochodów wyprodukowanych na Zachodzie z kupnem których w NRD są trudności.

Panstwowe ubezpieczenie okazało się wspaniałomyślne i przejęło na siebie, bez procedury biurokratycznej, koszty lakierowania, także tych samochodów, które nie miały auto-casco.

Historia z Darlingerode szybko się rozpowszechniła. Już następnej nocy przebito opony, z berlińską rejestracją w Wernigerode, a dwa dni później fala ta doszła do Magdeburga. Ostatnio dały o sobie znać podobne przypadki także w Dreźnie.

Tłum S. CECH

BLASKI I CIENIE**Tenis
dał mu wolność**

W nowo powstałym cyklu, będę przedstawiał Wam - Drodzy Czytelnicy wstępy i upadki sportowców bardzo znanych, mniej znanych czy dopiero co wchodzących w sportowy świat, jak chociażby dzisiejszy bohater - ROBERT NOWORYTA

Wielu z nas dopiero rozpoczyna nowe, emigracyjne życie i spotyka na swojej drodze mnóstwo różnorodnych problemów, jak np. nowy język, otoczenie, poszukiwanie pracy itd. W tych pierwszych emigracyjnych miesiącach potrzeba wiele siły, wytrwałości, zaciętości - aby przełamać każdą przeszkodę. Dlatego dzisiejszą historię dedykuję nowo przybyłym emigrantom. Naprawdę warto brać przykład z takich ludzi, jak Robert.

(a p)

19-letni Robert Noworyta był w ubiegłym sezonie tenisistą nr 1 East Hartford High School. Jego rekord 16 zwycięstw, ani jednej porażki Robert także nie stracił nawet seta. W tym roku trenował w "East Hartford Raquet Club", oraz w "Ben Bishop Tennis Camp", mając także dwie różne prace. Mimo tych obowiązków Robert nie zaniedbuje swojej szkoły "Loomis Chaffee School".

Niesamowita pracowitość. Przed czterema laty, Noworyta opuścił Polskę, mając niespełna 15 lat. Przez pierwsze dwa lata "lotu ku wolności" musiał m. innymi unikać wrogich strażników granicznych, mieszkac w obozie dla uchodźców i borykać się z problemami językowymi (Włochy, USA). Przez cztery lata emigracji, mimo młodego wieku, Robert żył na własny rachunek, licząc na swoje ręce i szczęście. To co miał z Polski, to tylko ubranie, trochę dolarów i dwie rakietki tenisowe. Jeszcze w Polsce jego trener powiedział mu "Gdziekolwiek będziesz, graj w tenisa, to ci pomoże w życiu".

"Odyseja" Noworyty rozpoczęła się, kiedy on maszerował wśród Solidarności w Gdańsku. "W większości przypadków, gdy rodzice wiedzieli o zbliżających się manifestacjach, trzymali swoje dzieci w domu. W Polsce jest dużo dzieci zaginionych, ale moja matka nigdy mnie nie zatrzymywała. Ona wiedziała, że to co robię jest prawidłowe" - wspomina Robert. Udział w manifestacjach pro-solidarnościowych wprowadził go w kłopoty. Z milicji przyszedł list do szkoły i zaczęły się problemy z niektórymi nauczycielami. Noworyta był aresztowany dwukrotnie. Pierwszym razem gdy biegł do autobusu, zatrzymała go milicja. Przypuszczali, że niesie ulotki. "Skoczyli do mnie i przewrócili na ziemię. Następnie zaczęli wypytywać: Co tutaj robisz? Dla kogo pracujesz?" itd. Spędziłem 24 godziny w areszcie, po czym mnie wypuścili - stwierdził Robert. W tym czasie Noworyta był dobrze zapowiadającym się tenisistą i w swojej grupie wiekowej - poniżej 16 lat, był

Robert Noworyta

klasyfikowany na 13 miejscu w Polsce. Pewien austriacki trener zobaczył Roberta podczas gry i zaproponował mu treningi w Austrii. Zawsze jednak otrzymywał odmowę w biurze paszportowym. To był przełomowy moment. Zaczął myśleć o ucieczce z Polski. "Chciałem wyjechać. W Polsce nie ma przyszłości dla młodych ludzi, a ja chciałem coś w życiu osiągnąć" - mówi Noworyta. Jego ciotka, współpracująca z Solidarnością, знаła innych, którzy uciekli z Polski i załatwiła Robertowi kontakt z podziemiem w Czechosłowacji.

Była połowa zimy, kiedy 15-letni Robert rozpoczął swoją "emigracyjną przygodę". Miał przy sobie \$ 500, plecak i dwie rakietki tenisowe. Opuścił swoją matkę, brata i ojczyznę. "Moja mama była bardzo zdenerwowana, kiedy odjeżdżałem, ale ona była szczęśliwa, że wybrałem tę drogę" - powiedział Robert.

On i jego przyjaciel, który obecnie mieszka w Kanadzie, schowali się między pakunkami w dużej ciężarówce, która zawiozła ich do Czechosłowacji. Tam skontaktowali się z podziemiem, które pomogło im przedostać się przez góry do Jugosławii. Podczas gorskiej wspinaczki zostali dostrzeżeni przez czeską straż graniczną. Sytuacja była niewesoła, ale uciekinierzy byli szybsi i zdążyli przejść do Jugosławii. Stamtąd przedostali się do Włoch, gdzie Noworyta przyjaciel miał w Rzymie dziadka. On pomógł im dostać się do obozu dla uchodźców w Launa. Noworyta wspomina: "Obóz był w fatalnym stanie. Było tam pełno szczurów. Wyżywienie było tragiczne.

Nawet psy, by tego nie ruszyły. Mieszkańcy tej miejscowości patrzyli na nas spod oka, jak na przestępców. Nie chcieli mieć z nami nic do czynienia". Robert często chodził do pobliskiego klubu tenisowego, którego właściciel w każdą niedzielę pozwalał mu grać z najlepszym 17-latkim. Noworyta grał bardzo dobrze i pewnego razu właściciel kazał mu przyjść w poniedziałek. "Jaką pracę możesz wykonywać?" - zapytał. "Każdą jedną" - odparł Robert. I tak się zaczęły lepsze dni. Robert dostał pokój w hotelu klubowym i pracę. Sprzątał korty i budynek klubowy. Uchodźcom nie wolno było pracować, ale Robert, podobnie jak większość, pracował "na czarno".

Już na samym początku pobytu w obozie, złożył aplikację na emigrację do USA. Stałe sprawdzał listę z nazwiskami osób, które otrzymały zgodę na wyjazd. Jego nazwiska ciągle nie było i po kilku miesiącach zrezygnował ze sprawdzania tej "świętej listy". Pewnego dnia, jego przyjaciel zobaczył Roberta nazwisko i powiedział mu, że za dwa dni ma jechać do Idaho (USA), gdzie znaleziono dla niego sponsora. Samolot przewoził 400 emigrantów i tylko jeden Robert był przydzielony do Idaho. Kilka osób leciało do New Britain (USA), gdzie jest duża kolonia polska. W Nowym Jorku Robert miał przesiadkę i następnego dnia miał lecieć do Idaho. Postanowił jednak, że tam nie poleci. W nocy opuścił hotelowy pokój i pojechał na lotnisko. Tam poszedł do "Informacji" i nie znając angielskiego zaczął powtarzać w kółko "New Britain". W końcu kobieta z "Informacji" zorientowała się w czym rzecz i podała mu książkę telefoniczną miasta New Britain.

Robert wyszukał polsko brzmiące nazwiska

LACJA

konstytucyjnych. Od pewnego czasu zauważyć można stonowanie lewackiego Rdykalizmu w wystąpieniach Svenda risona. Widoczny jest również pewien mieszkaniec zachowań politycznych.

Następnie przeniósł się do Hartford, gdzie J. Wozniak załatwił mu mieszkanie. Tam Robert spotkał Robbie Suydama - menedżera "East Hartford Tennis Club".

"Robert opowiadał mi niesamowite historie, jedną za drugą, ale zawsze był uśmiechnięty i pełen optymizmu. Pewnego razu powiedział mi, że idzie na obiad do ciastkarni i wtedy postanowiłem wziąć go do siebie" - wspomina Suydam.

Był on zachwycony pracowitością Noworyty. "On jest wzorem pilności i pracowitości" - powiedział. Podczas, gdy jego szkolni koledzy szli na plażę, Robert scinał trawę, a także pomagał synowi Suydama przy naciągach rakiet tenisowych. Wcześniej pracował przy sprzątaniu pomieszczeń biurowych. "Roberta opowiesci są trudne do uwierzenia dopoty, dopóki nie zobaczysz się z nim w akcji. Nawet gdy nie znał angielskiego, a miał problemy z dotarciem gdzieś, zatrzymywał ludzi i dogadywał się, i trafiał zawsze tam gdzie chciał" - stwier-

dził Suydam. Pewnego dnia, gdy Robert zaoszczędził trochę pieniędzy, pojechał z Suydamem na Florydę. "Już po kilku dniach poznał studentów, którzy dzwonili na Uniwersytet w Miami, w sprawie stypendium dla Roberta. Innego dnia poszliśmy do klubu grać w tenisa. Po chwili patrzyłem na sąsiedni kort i oczom nie wierzę. Zobaczyłem Roberta rozmawiającego z Christ Evert. On jest nieprawdopodobny" - zakończył Suydam.

Robert nie zapomniał o swojej ojczyźnie i o ludziach, których tam zostawił. Wysyła pieniądze swojej matce, która bardzo chce przyjechać do niego. Milicja w Polsce nie zapomniła o nim także. Szczególnie teraz dopytują się o Roberta, ponieważ jest w wieku poborowym.

Noworyta myśli trzeźwo o przyszłości. Chce się uczyć i grać bardzo dobrze w tenisa. Miał bardzo dobre oceny w szkole średniej, pomimo że po szkole często ciężko pracował. "To jest bardzo trudne uczyć się i wykonywać niekiedy po kilka prac. Amerykańska młodzież nie wie, co to znaczy ciężka praca. Z nią się obchodzą za dobrze. Ich nigdy nikt i nic nie kopnęło w tyłek" - powiedział Robert. On wie co to znaczy.

Na podstawie "Tennis Magazine"
opracował

ADAM POŁAŃSKI

KALENDARZ ECHA

5 listopada - czwartek

Wschód Słońca. 06 13
Zachód Słońca 17 06
Wschód Księżyca 17 00
Zachód Księżyca. 06 42

Imieniny obchodzą. Elżbieta i Sławomir

1930 - Zmarł Christian Eijkman, lekarz holenderski, prekursor badań nad witaminami i awitaminozami, laureat Nagrody Nobla w 1929 r (ur w 1858 r)
1955 - Zmarł Maurice Utrillo, francuski malarz i grafik (ur w 1883 r)

6 listopada - piątek

Wschód Słońca. 06 42
Zachód Słońca 17 05
Wschód Księżyca 17 36
Zachód Księżyca. 07 51

Imieniny obchodzą. Feliks, Jacek i Leonard

1755 - Urodził się Stanisław Staszic, uczony, filozof i działacz, rzecznik reform społecznych, w okresie Sejmu Czteroletniego (zm w 1826 r)
1860 - Urodził się Ignacy Paderewski, światowej sławy pianista kompozytor, polityk i działacz społeczny (zm w 1941 r)
1890 - Zmarł Piotr Ściegienny, ksiądz, działacz rewolucyjno-demokratyczny (ur w 1800 r)

7 listopada - sobota

Wschód Słońca. 06 43
Zachód Słońca 17 04

Wschód Księżyca 18 18
Zachód Księżyca. 08 57

Imieniny obchodzą. Karina, Antoni, Ernest i Florenty

1867 - Urodziła się Maria Skłodowska, polska fizyczka, laureatka Nagrody Nobla w 1911 r

8 listopada - niedziela

Wschód Słońca 06 44
Zachód Słońca 17 03
Wschód Księżyca 19 07
Zachód Księżyca. 09 59

Imieniny obchodzą. Gotfryd, Klaudiusz i Seweryn

1900 - Urodziła się Margaret Mitchell, pisarka amerykańska, autorka 'Przeminęło z wiatrem'

9 listopada - poniedziałek

Wschód Słońca 06 45
Zachód Słońca. 17 02
Wschód Księżyca 20 03
Zachód Księżyca 10 56

Imieniny obchodzą. Gracja, Orest, Teodor i Ursyn

1818 - Iwan Turgieniew, pisarz rosyjski

10 listopada - wtorek

Wschód Słońca 06 46
Zachód Słońca 17 01
Wschód Księżyca. 21 02

Zachód Księżyca. 11 41

Imieniny obchodzą. Andrzej, Leon i Ludomir

1483 - Urodził się Marcin Luter

11 listopada - środa

Wschód Słońca. 06 47
Zachód Słońca. 17 00
Wschód Księżyca 22 02
Zachód Księżyca 12 20

Imieniny obchodzą. Bartłomiej, Felicjan i Marcin

1821 - Urodził się Fiodor Dostojewski, pisarz rosyjski

KOMUNIKATY

W niedzielę 8 listopada 1987 r z okazji 69 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości odbędą się następujące uroczystości

Godz 11 00 - Msza św w kościele św Stanisława, 12 Denison Ave

Godz 12 30 - Wymarsz pochodu sprzed kościoła pod Nowy Ratusz

Godz 13 00 - Podniesienie polskiej flagi przed Ratuszem, po czym przemarsz pod Pomnik Nieznanego Żołnierza i złożenie wienca.

Godz 17 00 - Akademia w szkole West Park Secondary School, Bloor St W i Dundas St W

Zbiórka sztandarów o godz 10 30 w sali parafialnej

Cała Polonia proszona jest o wzięcie udziału w tych uroczystościach

Kongres Polonii Kanadyjskiej

Okręg Toronto

STANISŁAW SADOWSKI

Prezes

PIGUŁKI PCAG

DR KRYNSKI DZIAŁA Szeroko znany w kręgach polonijnych Dr Zdzisław Krynski urządził już kilka imprez kulturalno-towarzystwowych, z których zysk przeznaczył na zakup sprzętu dla Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie. W ostatnią niedzielę miała miejsce kolejna impreza, "brunch", czyli pozne śniadanie połączone z wystawą sztuki i występiami artystycznymi. Zgromadzono kilkadziesiąt eksponatów - obrazów i rzezb, na wyliczenie których nie starczyłoby PIGUŁEK. Wystawiali polscy artyści z Toronto, poczynając od nestora - Edwarda Koniuszego, a skończywszy na Jolancie Zędzianowskiej, początkującej malarce studentce Ontario College of Arts. Większość prac była bardzo ciekawa i świadczyła nie tylko o liczebności, ale i o dużym ciężarze gatunkowym polskiej grupy plastyków w Toronto. Eksponaty można było zakupić na miejscu, ale niestety kolejek kupujących nie zauważyliśmy. Po zaspokojeniu receptorów smakowych i wzrokowych, przyszła kolej na zmysł słuchu. Grzegorz Frąckowiak przy akompaniamencie Haliny Panasewicz wykonał kilka utworów na klarnet. P. Frąckowiak okazał się prawdziwym wirtuozem tego instrumentu, któremu niezbyt często przypada w udziale solowa partia. Chcielibyśmy zaznaczyć, że oboje, wykonawcy są członkami Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego i że kolejny koncert tego Towarzystwa odbędzie się 30 października. Salę zapełniła torontowska polonia z najbardziej znanymi jej przedstawicielami na czele Panią LILY MUNROE, Ministra Obywatelstwa i Kultury reprezentowała pani Jane Tymoshuk.

JESIENNE SPOTKANIA Przypominamy o kiermaszu - festynie organizowanym przez PCAG przy współudziale trzech torontowskich gazet (14 i 15 listopada, 220 Roncesvalles Avenue, sobota od godziny 10 rano do 5 po południu i niedziela od 10 rano do 7 wieczorem). W programie spotkania, loteria, kiermasz książek, gry, aukcja i NIESPODZIANKI. Wstęp wolny. Cały dochód na fundusz POLONIA SOLIDARNA. Prosimy CZYTELNIKÓW, którzy chcieliby sprzedać na aukcji wyroby artystyczne, rękodzielnicze, dzieła sztuki, książki, antyki itp o porozumienie się z redakcją PIGUŁEK (telefon 925-8128). PCAG pobiera komisowe od ceny sprzedaży.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubisky, tel 925-8128. Prosimy o telefony ze zgłoszeniami na solowa partia. Chcielibyśmy zaznaczyć, że oboje,

STAWIŃSKA w Toronto

Irena Anna Stawińska ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie u prof. Michała Byliny na wydziale malarstwa sztalugowego w 1965 r. Zaczęła malować i odnosić sukcesy jeszcze podczas studiów na wyjazdach zagranicznych do Włoch i Francji. We Włoszech w Magione koło Perugii w 1963 roku wystawiła po raz pierwszy indywidualnie - pastele i rysunki. Ważnym wydarzeniem była jej ekspozycja "Paryż - 66" z okazji przyjazdu gen. de Gaulle'a do Polski w warszawskim Klubie Książki i Prasy - wrzesień 67, na której attache kulturalny ambasady francuskiej przyznał naszej artystce stypendium rządu francuskiego.

Przez wiele lat uczestniczyła w Festiwalach Sztuk Pięknych oraz we wszystkich wystawach sztuki sakralnej organizowanych w warszawskim kościele św. Anny, gdzie znalazła zycielwe zainteresowanie u Prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego, który posiada w swoich zbiorach 5 olejnych obrazów.

Do najcenniejszych Jej trofeów należy nagroda honorowa miasta Rzymu - medal i puchar za kompozycję "Powstanie Warszawskie" uzyskany na wystawie zorganizowanej w Toronto.

w 1965 r. w Rzymie przez Włoski Związek Bojowników o Wolność. Liczne Jej prace znajdują się w wielu kościołach na terenie kraju.

Z wielu Jej ekspozycji zagranicznych wymienimy uczestnictwo w pokonkursowej wystawie na portret w Musée Marmottan - Paryż 71 r., oraz ekspozycję w merostwie - Paryż 79 roku. Wiele Jej prac znajduje się w prywatnych kolekcjach w Polsce, we Włoszech i Francji, w USA, Wielkiej Brytanii i Szwecji, jak również w Muzeum Narodowym w Warszawie i Muzeum Regionalnym w Płocku.

We wrześniu 1980 r. podczas pobytu w Rzymie podarowała Papieżowi Janowi Pawłowi II obraz "Ukrzyżowanie Chrystusa". Wystawiła swoje prace wiele razy w Montrealu i Ottawie.

I jeszcze jedno - b. ważna cecha Jej twórczości, co jest rzadkością - istnieje i istniała zawsze - zgodność w tym co robi, w co wierzy i co myśli - bardzo rzadka to cecha w dzisiejszym świecie.

Teraz mamy okazję zobaczyć prace Ireny Anny Stawinskiej na AUKCJI towarzyszącej JESIENNYM SPOTKANIOM, sobota, 14 listopada i niedziela, 15 listopada, w budynku Credit Union przy Roncesvalles Ave w Toronto.

JESIENNE SPOTKANIA

W dniach 14 i 15 listopada 1987r. w budynku Credit Union przy 220 Roncesvalles Ave, w Toronto

odbędzie się

KIERMASZ - SPRZEDAŻ

książek, płyt kaset, wyrobów ludowych, obrazów, znaczków pocztowych oraz materiałów Solidarności. Ponadto zorganizowane będą gry sprawnościowe, aukcja, loteria, kawiarnia itp.

W trakcie aukcji będziecie Państwo mogli nabyć dzieła sztuki, wyroby rękodzielnicze, unikalne wydawnictwa itp. Posiadacze tych przedmiotów, którzy chcieliby wziąć udział w aukcji, organizatorzy proszą o kontakt telefoniczny z

Anną Dubiską, tel. 925-8128

Specjalnym punktem JESIENNYCH SPOTKANIA będzie ZYWA GAZETA, w której wystąpią redaktorzy naczelni: **Głosu Polskiego** - Edward Zyman, **Echa - Tygodnika Polskiego** - Grazyna Farmus, **Związkowca** - Jacek Borzęcki. ZYWA GAZETA redagowana wspólnie z Państwem poświęcona będzie problemom Polaków w Kanadzie. Początek

niedziela 15 listopada godz. 18 00

Organizatorzy przewidzieli ponadto liczne niespodzianki.

Kiermasz czynny w godzinach sobota 10 - 17,

niedziela 10 - 19

WSTĘP WOLNY

Całkowity dochód JESIENNYCH SPOTKANIA przeznaczony jest na

FUNDUSZ POMOCY POLSCE "POLONIA SOLIDARNA"

Organizatorzy imprezy
Polish Canadian Action Group
przy współpracy redakcji **Głosu Polskiego**, **Echa** -
Tygodnika Polskiego i **Związkowca**

ZAPRASZAJĄ SERDECZNIE CAŁĄ POLONIĘ

Muzyka polskiego i angielskiego renesansu

Drugi w tym sezonie koncert Polsko-Kanadyjskiego Towarzystwa Muzycznego poświęcony był renesansowi. Muzyka i poezja wprawdzie wykonywane na dworach renesansu uzupełniały się nawzajem, a historyczne kostiumy recytatorów Bożeny Bałut, Katarzyny Jaśkiewicz, Krzysztofa Filabera i Paula Ziolo Anglii, Elżbiety I i Jakuba I zabawiali się oraz zabytkowe wnętrza kościoła Church of The Redeemer pomogły odtworzyć atmosferę renesansowych dworów Elżbiety I w Anglii i Wazów w Polsce.

Zmontować wieczór muzyki szesnastego wieku, to zadanie niełatwe. Można zaryzykować twierdzenie, że 95% muzyki, którą dziś słuchamy, w XVI wieku jeszcze nie istniało. Wielcy geniusze muzyczni, Bach, Handel, Haydn, Mozart i Beethoven tworzyli dopiero w następnym stuleciu. Kompozytorzy renesansu tworzyli głównie utwory choralne, pieśni i tańce. Pierwsze opery, były już wprawdzie wykonywane na dworach renesansu, ale poza jej granicami stały się popularne dopiero kilkadziesiąt lat później. W Anglii, Elżbieta I i Jakub I zabawiali się oglądaniem "masek" - prymitywnej formy opery do tekstów wybitnych nieraz poetów. Niestety muzyka tych utworów nie zachowała się w formie, którą można by dziś wykorzystać.

Tak więc fragmenty muzyki renesansowej są niezbyt liczne i dosyć, jak na nasze obecne gusty, prymitywne. Za to poezja szczyci się osiągnięciami, które do dziś nie mają sobie równych. Wystarczy wspomnieć tylko poezję Kochanowskiego i Shakespeare'a. Fakt ten

wykorzystali organizatorzy koncertu i przeplatając muzykę poezją, stworzyli ciekawy i pełen nastroju wieczór. Ponieważ utwory były na ogół krótkie, było ich sporo i na wyliczenie wszystkich nie starczyłoby miejsca. Na wyróżnienie zasługują "Juz się zmierzka", utwór na chór a capella Wacława z Szamotuł, który słyszeliśmy już na jednym z poprzednich koncertów oraz "O, God the King of Glory" na chór i organy Orlando Gibbonsa. Wykonawcami wieczoru był chór "MUSICA ANTIQUA", soliści - Karen Mathiasen, sopran i Mariusz Fundament, tenor. Śpiewali oni przy akompaniamencie duetu Anny i Jana Zywieliów, gitary klasyczne i Alana Pulchera, flet prosty (recorder). Akompaniatory wykonali również kilka utworów solowych. Część muzyczną prowadził Maciej Jaśkiewicz, jak zawsze, z dużym wyczuciem stylu. Część literacką przygotowała Bogumiła Pawlik. Miała do dyspozycji duży wybór tekstów i czwórkę doskonałych recytatorów. Najlepszy kontakt z widownią nawiązała Bożena Bałut, recytując głośno i wyraźnie. Paul Ziolo mówił językiem archaicznym, szekspirowskim, przez co był gorzej rozumiany przez polską część widowni. Krzysztof Filaber, a zwłaszcza Katarzyna Jaśkiewicz recytowali za cicho i byli prawie niesłyszalni w tylnych rzędach. Poza utworami poetyckimi Jana Kochanowskiego i Shakespeare'a

Elżbiety I, Sir Walter Ralleigha i innych, usłyszeliśmy tekst listu Zygmunta III Wazy i odpowiedź na ten list, Jakuba I. Były to interesujące ciekawostki, godne wydrukowania w bardzo starannie, jak zwykle, opracowanym programie koncertu. Odczytanie ich jednak niepotrzebnie zakłóciło nastrój, wywołany muzyką i poezją, zwłaszcza że program recytacji był dwujęzyczny, zatem każdy list odczytywany był w dwóch wersjach, polskiej i angielskiej. System taki nie może osiągnąć pełnego sukcesu podczas recytacji angielskiej, część widowni znająca tylko język polski siedzi jak na "tureckim kazanu". Z kolei "anglofoni" recytację polską odbierają jako "double Dutch". Znający oba języki nudzą się, słuchając tego samego tekstu dwa razy pod rząd, a ponadto od czasu do czasu zrymują się na usterki i potknięcia tłumacza, bo przecież wiadomo od dawna, że "traduttore - traditore", tłumacz to zdrajca, który nigdy nie potrafi zupełnie wiernie oddać myśli i tekstu oryginału. Program zakończył trafnie dobrany fragment IV aktu "Burzy" Shakespeare'a, rozpoczynający się od słów: "Koniec biesiady!"

Następny koncert P K T M - poświęcony polskiej muzyce i poezji współczesnej, zatytułowany "JEZELI CIEBIE ZAPOMNĘ ZIEMIO ŚWIĘTA", odbędzie się 30 listopada w sali SPK (Beverly Street).

"ESSAYS IN POLISH HISTORY AND CULTURE"

Polski Instytut Naukowy w Kanadzie opublikował pierwszy tom "Szkiców o polskiej historii i kulturze". Jak stwierdza we wstępie redakcja, tom ten powstał na podstawie zarejestrowanych na taśmie magnetofonowej wykładów, jakie w ostatnich latach odbywały się w Instytucie. Zgodnie z intencją wydawców "Szkice" mają być publikacją periodyczną.

Pierwszy tom zawiera tylko pięć wykładów wybranych z uwagi na największy oddźwięk wśród słuchaczy. Sądzić jednak można, iż przy wyborze materiałów do tej publikacji wydawcy kierowali się również inną przesłanką, dobierając mianowicie teksty, które wstępnie lecz najpełniej informują anglojęzycznego czytelnika o specyfice dziejów naszego kraju i charakterystycznych cechach polskiej kultury.

Cel, który obrali sobie autorzy szkiców, aby uprzystępnienie nie zorientowanemu czytelnikowi polskie zagadnienia sprawiło, iż na ponad połowę tomu składają się teksty informujące o kwestiach aż nadto oczywistych i znanych dla przeciętnie wykształconego Polaka. Stanowią one rodzaj skondensowanego i bardzo zwięzłego zredagowanego wstępu mogącego zainteresować niezaangażowanego odbiorcę i ewentualnie zachęcić go do pogłębienia swej wiedzy o naszym kraju. Zas na użytek czytelnika szukającego czegoś ponad elementarną informację opublikowano dwa szkice analityczne Adama Podgóreckiego "Rzut oka na społeczeństwo polskie", w którym autor omawia pewne nieformalne struktury i postawy społeczne, wykształcone po 1945 r., oraz artykuł Yvonne Grabowskiej pt. "Język polski po II wojnie światowej: ważniejsze zmiany i modyfikacje", w którym autorka szczególnie podkreśla wpływ języka rosyjskiego na współczesną polszczyznę.

W sumie ta mieszanina prac dotyczących tematów podstawowych wraz z krytycznymi szkicami analitycznymi składa się na całość godną najwyższej pochwały. Pierwszy tom "Szkiców" służyć może bowiem zarazem jako podręcznik propedeutyczny i doskonale zachęcać do zainteresowania się polskimi sprawami, jak również jest publikacją ściśle naukową.

nabycia w księgarniach "Związkowca" i "Łos Polskiego", - \$12 za egzemplarz

Niedziela w małym miasteczku zwykła typowa niedziela. Odświętne ubrania powolniejszy krok, lepszy obiad.

Mięso zdobyte w długiej kolejce w zdenerwowaniu. Tyle kosztowało. No własnie takie drogie, przeciez dlugo na nie pracowalam. Gdyby ta kolejka byla dlatego ze daja za darmo to mozna by stac i nie narzekac ale to zapracowane.

Mama w lepszej sukience, dostala ja z paczki. Lubi ja bo znajomym sie podobala. Jest wyraznie zadowolona gdyw niej chodzi, jakaś inna. Na co dzień nie ma humoru, bo i skąd go brać. Drożyna wszystkim daje się we znaki najbardziej takim jak ona. Emerytom i rencistom a także młodym wchodzącym właśnie w życie. Jak się cieszyć, co miesiąc to samo liczę pieniądze i obiecuję sobie ze tym razem to na pewno kupię sobie coś z ubrania. Nie mam ani porządnej bielizny ani butów.

- Wiem ze mama ma rację. Chodzę zamysłona ulicami i co krok spotykam znanych mi od wielu lat ludzi. Postarzali się to fakt ale i bardzo posmutnieli. Dziwnie posmutnieli. Czasem moje oczy zatrzymują się na zdartych obcasach na rajstopach pełnych oczek, na nogach pełnych zylaków.

Znałam tych ludzi od dziecka. Jeszcze gdy byłam małą dziewczynką i szłam ulicami z rodzicami objaśniali mi - kto jest kto. Tu wszyscy się znali. Niewiele ulic, niewiele domów, te same twarze. Pamiętam tę kobietę była taka ładna. Miała zawsze skojarzenie, gdy patrzyłam na nią z dziewczyną z jakiejś kartki imiennej. Ładna buzia w ciup delikatne jasne włosy. Co z niej zostało? zdeformowana figura, biedne ubranie, twarz pełna kłopotów codziennego dnia.

- Spacerujemy jak zwykle z mamą po południu. Na ulicach pełno rozesmianych dziewcząt. Te tylko są radosne i bez troskie. Kolorowo ubrane rozczochrane włosy w tym niedbałym stylu ostatnich lat jest im do twarzy. Jakimś im tylko znanym, sposobem zdobywają kolorowe fatałaszki i są zawsze z modą na bieżąco.

- Widzisz go? to był taki przystojny mężczyzna - zaczyna opowieść moja mama, ja sprzedawałam mu fiołki. Miał zakład fryzjerski na rynku. On mi się tak podobał. Mój Boże, co się z niego teraz zrobiło.

Zbliżamy się do cmentarza. Traktujemy go jak park, jak bardzo bliskie nam miejsce i w niedzielę zamiast na lody chodzimy tam na spacer.

Mamy tam wielu znajomych, cała lista wspomnień. Są tu groby bardzo stare są i świeże, zaledwie wczorajsze. Stare pomniki z pięknym rzeźbami gną się pod ciężarem czasu, ale nigdy nie są zapomniane - groby

Cmentarze

partyzanckie, groby samobójców, działaczy partyjnych. O wszystkich ktoś pamięta. O tych ostatnich również.

Odwiedzałam ten cmentarz cały rok latem, zawsze z kwiatami zimą rzadziej, ale zawsze. Widziałam oprócz nas innych spacerujących tam ludzi. Zamysłonych zatroskanych.

Groby na ogół bardzo zadbane. Wiele kwiatów w ładnych wazonach. Wielokrotnie widziałam klęczących na grobowcu ludzi i pastujących je. Błyszczący potem bardzo ładnie.

W zadumie stoją znajomi i rodzina przy grobie. Nie wypada odejść bez zamówienia pacierza. Za dusze zmarłych, niech spoczywają w pokoju.

Pierwszy rok pobytu w Kanadzie to fascynacja i rozczerwanie. Na cmentarz pojechałam ze znajomym ich chevroletem. Upalne letnie popołudnie, coca cola w przydrożnym barze, puste prerie i

Zapomniany przez żywych cmentarz. Sucha trawa, zawałona studzienka kilka krzyży i zarosnięta trawą groby to moje wspomnienie. Tylko Bóg o nich nie zapomni. Bo posiał im polne kwiaty, słiczne kołysane przez wiatr, wszystkie w bardzo żywych kolorach.

- Słuchałam objaśnień

- Tu leży mój brat, młodszy ode mnie, ale lubił pić wótroba.

- Moi rodzice, umarli zaraz jedno po drugim. Matka w następnym roku.

Kto tu o nich pamięta? Żywi zapomnieli. Pytałam czy tu nikt nie przyjeżdża. Nie za daleko. Święta zmarłych takiego jak w Polsce nie ma.

Haloween to dla mnie zaprzeczenie chrześcijańskiej pamięci o zmarłych bliskich. Bardzo uważnie słuchałam przed haloweenowym szaleństwem, co to ma wspólnego z cywilizowaną częścią świata. Nie doszukałam się niczego.

Może to tylko ja jestem taka uczulona. W Kanadzie nie chciałabym jednak leżeć na cmentarzu, bo tu tym umarłym musi być bardzo smutno i przykro, że żywi o nich dawno zapomnieli.

ANNA ZYCH

City of Toronto

Remembrance Day
Środa, 11 listopada

Zawiadamiamy, że 11 listopada 87 NIE będą wywożone śmieci (makulatura i większe przedmioty takie, jak lodówki, meble, tapicerskie, materace, drewno, itd.)

Następny termin wywózki: środa 18 listopada 87

PRZYPOMINAMY W Toronto znajduje się 17 miejsc, gdzie można składować surowce wtórne (szkło i metal). Tylko w sierpniu zebrano 273 tony makulatury, 56 ton szkła i 3 tony puszek. Adresy punktów i inne informacje pod telefonem 392-7742.

PROSIMY O NIEWKŁADANIE OSTRYCH PRZEDMIOTÓW I ODŁAMKÓW SZKLANYCH DO PLASTYKOWYCH TOREB NA ŚMIECI!

R M Bremner, P Eng, F I C E
Commissioner of Public Works

Drodzy Państwo! . . . STUHR NADCIĄGA . . .

(odcinek trzeci i wcale nie taki ostatni)

Może na początek posłużę się cytatem z recenzji napisanej przez Andrzeja Wanata w pierwszym ubiegłorocznym numerze miesięcznika "Teatr". Stuhr jak ognia unikał wszystkiego, co mogło się publiczności kojarzyć z bohaterami "Seksmisji" czy "Wodzireja". Nie załuję zaś swojej wizyty w dusznej sali na którymś tam piętrze "Pekinu", przede wszystkim z powodu paru scen na początku przedstawienia.

Kameraliści ubrani w eleganckie stroje wieczorowe ładnie grają dobrą muzykę. Z tyłu, wysoki metalowy stołek, który w tej scenicznej rzeczywistości wygląda dziwniej niż zwykle. W każdym razie nie można na nim usiąść godnie ani wygodnie. Stuhr - kontrabasista potrzebny do wykonania kolejnych utworów. Ubrany jest podobnie, ale jednak gorzej. Trochę zawstydzony i trochę także obrażony, kłania się publiczności. Cherlawe, grzecznościowe brawa. Kontrabasista siada na swoim stołku i dostaje instrument. Muzycy czekają. Wreszcie ponaglące spojrzenie jednego z nich: "jeszcze się grzebieziesz?" Kontrabasista kiwa głową, jakby przeproszał za swój instrument i własną obecność. Już wiadomo, że jest orkiestrowym pariasem. Można zaczynać. Stuhr grając na kontrabasie gra kontrabasistę świetnie. Ze staraniem, wysiłkiem fizycznym, niechęcią, znudzeniem, akompaniamentu, a potem - i dumą. I to jest wspaniałe. Jerzy Stuhr, zanim powiedział jedno słowo, powiedział wszystko o swoim bohaterze. Potem mogło być tylko poprawnie. Ale dla tych scen warto było spektakl obejrzeć.

I w tym momencie mógłbym przytoczyć równie długi fragment twierdzący, że wręcz odwrotnie, że ten pierwszy muzyczny kawałek jest najbardziej nudny z całej sztuki, że wprowadza on wśród widzów dezorientację i natychmiastowe zniechęcenie. Dwie tak odmienne opinie na temat jednego spektaklu?

I bardzo dobrze. Kontrowersyjne - znaczy, że nie jednoznaczne i oczywiste, że prowokujące, że nie banalne, a co za tym idzie - że dobre. Co tam, zresztą. Wystarczy powiedzieć, że wciąż są trudności z dostaniem biletów.

Hanna Szczawińska, która widziała rzecz dwa lata temu pisała w "Słowie Powszechnym" o "kołującym się przed kasą tłumie" i "dwóch kordonach portierek".

Jeden z moich znajomych, który w czerwcu (czyli zaledwie pięć miesięcy temu) przebywał w Krakowie, potwierdził nie zmieniający się stan rzeczy. Do piwnicy przy Sławkowskiej 14 wałą tłumy, żeby móc zobaczyć tego faceta.

Stuhr jest znakomitą aktorem, nie słychać ekspresyjnym o niezwykle szerokim wachlarzu możliwości i doskonale ustawionym głosie. Gra twarzą, rękami, całym ciałem. Jest nie do naśladowania. Wspaniale tworzy klimat sytuacji, w której beztrosko topi swojego bohatera, jednocześnie bawiąc się całą niedorzecznością pozycji w jakiej się znalazł. Walczy w obronie swojego małego światka i jednocześnie obnaża jego małość.

Jest sentymentalny i melodramatyczny, a przy tym bardzo prawdziwy.

Spektakl pojawił się na scenie Teatru Starego w cztery i pół miesiąca po premierze głośnej inscenizacji "Zbrodni i Kary", której sukces był po części zasługą i także sukcesem Stuhra - Porfirego. Pracowitość godna podziwu. Od tamtej daty, czyli 15 lutego 1985, "kontrabasista" utrzymuje niestabną pozycję czołowej atrakcji teatralnej. Nie tylko zresztą w Polsce. Echem sukcesu i serią bardzo pochlebnych recenzji zaznaczył swoją obecność także na scenach włoskich. Wystawiony rzecz jasna w języku włoskim, ale tym razem w wykonaniu polskiego aktora z polskiego teatru. I takim chyba zapadł w pamięć włoskich widzów, zafascynowanych

grą Stuhra i co nie da się ukryć jego "transformacją" językową. Tym, że potrafił zachwycić ich swoim aktorstwem w ich własnym języku.

Nie skończyło się na tym. Konsekwencją jest to, że jeden z dwóch torontowskich spektakli zostanie wystawiony dla społeczności włoskiej po włosku.

Włoska telewizja, radio i prasa wykazują niezwykle zainteresowanie tym wydarzeniem, zgłaszając wciąż zapotrzebowanie na nowe materiały i informacje. Niestety jeżeli nawet będziemy mogli zobaczyć Jerzego Stuhra we włoskim "Italianissimo" na kanale 47, to dopiero po jego występie w St. Lawrence Centre. Aktorowi towarzyszy na scenie doskonały Krakowski Kwartet Obojowy w składzie: Mariusz Pędziulek - oboj, Barbara Stuhr, Barbara Wojciechowska - altówka, Tomasz Wyroba - wiolonczela. Kwartet ten należy do najlepszych zespołów kameralnych w Polsce. Może on zapisać na swoim koncie między innymi pierwszą nagrodę na konkursie polskiej współczesnej muzyki kameralnej. Także występy na "Warszawskiej Jesieni", na festiwalach w Belgii, Bratysławie i wielu innych.

No tak. Pewnie się Państwo zapytacie: teraz "Jeżeli to takie dobre to dlaczego nie ma w gazecie, że to jest 'Największe wydarzenie artystyczne na świecie'?" Bo skoro już inni zajęli sobie prawo do "Najlepszego w Polsce" W tym przypadku jestem zdania, że dobra sztuka powinna bronić się sama.

DARIUSZ L. BARECKI

KALENDARZYK WYSTĘPÓW

MONTREAL -

Niedziela, 22 listopada, g. 3 00 p.m.,
Pollack Concert Hall, 555 Sherbrooke West.
Bilety

Agencja Tatra, 849-3451

Kwiaciarnia, 1001 Plants, 481-2263

Restauracja Cracovie, 866-2195

Polska Biblioteka, 398-6978

INFORMACJE 766-1362, 762-0571

OTTAWA -

Sobota, 21 listopada, g. 17 30

Ecole Secondaire De Lasalle, 501 St. Patrick Street

Bilety i informacje 729-1342, 745-0326

TORONTO -

Wtorek, 24 listopada, g. 20 00

Jane Mallett Theatre w St. Lawrence Centre

Bilety

Kasa teatru, redakcja "Głosu Polskiego"

REZERWACJE 231-2746, 253-5274

Jerzy Stuhr w monodramie PATRICKA SUSKINDA KONTRABASISTA

for the Arts

Jane Mallett Theatre

ST LAWRENCE CENTRE

FOR THE ARTS

27 Front St West przy Scott
Toronto

Tel 366 - 7723

Wtorek 24 listopada o godz. 20 00

Bilety Kasa Teatru

Redakcja Głosu Polskiego

Rezerwacje 231-2746 253-5274

Urodzony 18 kwietnia 1947 roku w Krakowie. Rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, wydział Filologii Polskiej w roku 1965. Przez cały czas studiów 1965-1970 związany ze Studenckim Ruchem Teatralnym. Teatr STU. Studia w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie rozpoczął w 1970 roku kończąc w 1972 i został zaangażowany do Teatru Starego im. I. Modrzejewskiej w Krakowie, w którym pracuje jako aktor do dziś.

Współpracuje z najwybitniejszymi reżyserami polskimi, najbliższymi z Andrzejem Wajdą, w spektaklach A. Wajdy w Teatrze Starym występował jako P. Wysocki w "Nocy Listopadowej" St. Wyspiańskiego, AA w "Emigrantach" St. Mroźka, Piotr Wierchowicki w "Biesach" D. Dostojewskiego, Papkin w "Żemście" A. Fredry. Z Teatrem Starym wyjechał często za granicę występując szczególnie w Stanach Zjednoczonych, Argentynie, Anglii, Francji, Hiszpanii, Wło-

szech, RFN, Izraelu. Spektakl "Zbrodnia i Kara" w sezonie teatralnym 1985/86 został przez światową krytykę uznany za jedno ze światowych wydarzeń sezonu.

Z filmem związany od 1974, z reżyserami z zespołów A. Wajdy i K. Zanussiego. Między innymi główne role w filmach "Amator", "Wodzireja".

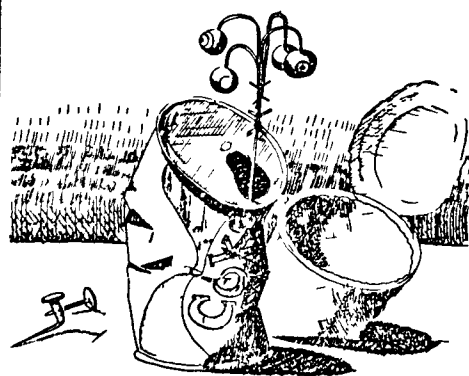
Związany jest również z telewizją polską, między innymi jako twórca popularnego kiedyś cyklu programów rozrywkowych "Spotkania z balladą".

Pedagog w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie. Wykładowca szkół teatralnych w Bolonii i Florencji (Włochy).

Związany z życiem teatralnym Włoch od 1979 roku. W 1982 otrzymał prestiżową nagrodę włoskiej krytyki teatralnej dla najlepszego aktora zagranicznego pracującego we Włoszech.

Nagroda za rolę w filmie "Wodzireja" na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Chicago, 1979.

SZTUCZNA

INTELIGENCJA

OS/2

Część II

Omówmy pokrótce najważniejsze cechy systemu operacyjnego OS/2, z których wiele spotkać można również w systemach operacyjnych dużych skomplikowanych komputerów

WIELOZADANIOWOŚĆ Z PRZERWAMI

Systemy operacyjne większości mikrokomputerów są systemami jednozadaniowymi, co oznacza że komputer zarezerwowany jest w danym momencie tylko dla jednego programu użytkownika. Wszystkie inne programy użytkownika muszą czekać aż dany program zostanie wykonany. Teoretycznie, żaden inny program nie powinien nawet znajdować się w pamięci komputera. (Niektóre z programów dostępnych na rynku łamią tę zasadę i siedzą sobie w pamięci komputera niejako "za plecami" systemu operacyjnego np. Side Kick. Żaden z nich nie będzie jednak pracować z OS/2).

Systemy wielozadaniowe takie jak UNIX i OS/2 pozwalają na równoczesne przetwarzanie wielu programów. System operacyjny przerywa wykonanie danego programu w dowolnym momencie udostępniając procesor następnemu programowi. Programy nie mają najmniejszego pojęcia o tym, że są przerywane i że są wykonywane razem z innymi programami.

OS/2 wykorzystuje dla wielozadaniowości tzw. segmentację procesora INTEL 80386. Każdy program zapisany jest w oddzielnej grupie segmentów pamięci. Segment pamięci określony jest przez najbardziej znaczące bity adresu pamięci. Tylko jeden zestaw segmentów pamięci jest aktywny w danym momencie. Przerwanie z OS/2 powoduje zmianę zestawu segmentów pamięci. Programista OS/2 widzi wielozadaniowość nieco inaczej. Po pierwsze wybiera najpierw tzw. grupę ekranu, która składa się z wielu niezależnych (tzw. aktywnych w tym samym czasie) "procesów". Każdy z procesów zawiera wiele niezależnych "ścieżek" (ang. threads). O ile procesy są pojęciem powszechnie znanym i używanym np. w systemie UNIX, to "ścieżki" są nowością wprowadzoną dla systemu OS/2. Dla wyjaśnienia, program może składać się z jednego lub kilku kolejno wykonywanych procesów.

OCHRONA PAMIĘCI

Przetwarzanie wielu programów równocześnie, wnosi ryzyko fatalnych błędów. Co się stanie kiedy programista pomyli się i program zacznie pisać do pamięci przeznaczonej dla innego programu? Ten inny program zaczyna pracować błędnie. Jeżeli zdarzy się, że tym innym programem jest system operacyjny to nastąpić może całkowity krach systemu. OS/2 wykorzystuje mechanizm ochrony pamięci procesora INTEL 80386 w podwójny

SYSTEMY OPERACYJNE

sposób. Po pierwsze, każdemu programowi przypisuje się dolny i górny adres segmentu pamięci. Jeżeli dany program stara się dostać do pamięci spoza obszaru jego segmentów, następuje przerwanie jego pracy (procesor 80386 generuje to przerwanie) i OS/2 konczy wykonanie tego programu z komunikatem pojawiającym się na ekranie, że nastąpiła nielegalna próba dostania się do nieautoryzowanego obszaru pamięci.

Ponadto 80386 potrafi rozgraniczyć pomiędzy 4 różnymi rodzajami pamięci. Każdemu programowi przypisuje się jeden z 4 tzw. poziomów pamięci. I tak przykładowo, system operacyjny ma przypisany poziom 0, a najmniej ważny program ma przypisany poziom 3. Tak więc system operacyjny może dostać się do swojej pamięci z poziomem 0 i do pamięci każdego innego poziomu. Program z poziomem 2 dostać się może do pamięci z poziomem 2 i 3, a program z poziomem 3 tylko do pamięci z poziomem 3.

PAMIĘĆ WIRTUALNA

Procesor 80386 rozgranicza 4000 bajtów obszaru pamięci zwane stronicami. Łącznie procesor może zaadresować aż do 16 000 000 bajtów. W sytuacji jednak kiedy program użytkownika potrzebuje więcej pamięci OS/2 wymienia (składa) aktualnie nie używane strony pamięci do pamięci dyskowej i ładuje wymagane strony programu z pamięci dyskowej do pamięci operacyjnej i dyskowej. Program użytkownika nie ma pojęcia o tej wymianie i wydaje mu się, że korzysta z pamięci o pojemności do 4 000 000 000 bajtów. Niezłe jak porównamy z 64 000 bajtów komputera APPLE II.

KOMUNIKACJA POMIĘDZY PROCESAMI

Tak jak w systemie UNIX, OS/2 pozwala na przesyłanie danych o zmiennej długości pomiędzy procesami za pomocą tzw. rur (ang. pipes). Jest to niezwykle użyteczny mechanizm jako, że wyjście z jednego programu przekazane może być automatycznie jako wejście do innego programu. Przykładowo w systemie UNIX komenda "who" generuje listę użytkowników w systemie (w takiej formie, że jeden wiersz odpowiada jednemu użytkownikowi), a komenda "wc-l" oblicza liczbę wierszy w danym zbiorze. Zatem połączone "rurą" obie komendy

who wc-l wyprowadzą nam na ekran terminala liczbę użytkowników systemu. Znacznik " " oznacza operację połączenia procesów "who" i "wc" w jedną "rurę". Analogia do rur jest niezwykle

trafna, gdyż to, co wychodzi z jednej rury wchodzi do następnej rury itd. Rur tych może być bardzo dużo.

Dodatkowo OS/2 posiada tzw. semafore pozwalające na wspólne użytkowanie tych samych urządzeń pomiędzy różnymi programami. Każdy program sprawdza czy semafor jest "otwarty" zanim zdecyduje się na użycie danego urządzenia.

Ponadto OS/2 pozwala na dostęp do wspólnych obszarów pamięci poprzez różne programy. Jest to bardzo przydatny mechanizm w systemach czasu rzeczywistego (np. sterowanie samolotem, fabryką) kiedy to istnieje potrzeba ciągłej szybkiej wymiany danych pomiędzy poszczególnymi programami ("Pipes" pozwalają na przesyłanie danych tylko na początku i przy zakończeniu danego procesu). Brak takiego mechanizmu jest jedną z głównych wad systemu UNIX.

Ładowanie dynamiczne i interfejs użytkownika systemu OS/2 opiszę w następnym, ostatnim już na temat OS/2 artykule.

Independent Computer Experts
Tel 742 - 1387

HIGH TOP PHOTO LAB

Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć
TEL 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

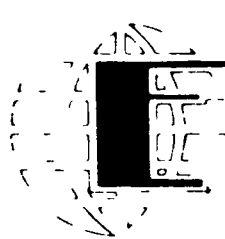
ROACH BUSTERS

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wytipienia plagii karaluchów
mówimy po polsku
tel 588-3007
lub 259-8309

UMOWY HIPOTECZNE •
AKTY NOTARIALNE •
ZAPROSZENIA I INNE
DOKUMENTY PO POLSKU
I ANGIELSKU • LISTY
URZĘDOWE I PRYWATNE •
ŻYCIORYSY • WYPEŁNIANIE
FORMULARZY O PRACĘ
Tłumaczenia z polskiego,
francuskiego, niemieckiego,
hiszpańskiego, rosyjskiego
i szwedzkiego

Hubbards & Communications

TEL (416) 588 3007

EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- CZARTERY DO POLSKI 1987

● Sprawdźcie z nami inne połączenia do Polski - warto!

- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata

- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

- UBEZPIECZENIE dla przybywających z wizytą do Kanady od \$110 za 3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)

- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe

- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje

- Upowazniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMujemy ZGŁOSZENIA

TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

NO NAME PRODUCT NEW HORIZONS FOR POLONIA

Redaguje UN-JAY

ENGLISH WITH POLISH SUBTITLES -
angielski z polskimi podtekstami -

Idiom "To pass the buck" - Umywać ręce,
przekazywać innym, niech się martwią.

STORY WHOSE JOB IS IT?

This is a story about four people named Every-
body, Somebody, Anybody, and Nobody
There was a very important job to be done and

Everybody was asked to do it Everybody was
sure Somebody would do it. Anybody could
have done it, but Nobody did it.
Somebody got angry about that, because it was
Everybody's job
Everybody thought Anybody could do it but
Nobody realized that Everybody would not do
it. It ended up that Everybody blamed Some-
body when Nobody did what Anybody could
have done

Question Did everybody understand the sto-
ry?

Answer Everybody would love to say yes, but
I am sure there is somebody who did not get it.
After all, it can happen to anybody, but nobody
will admit it.

Signed Nobody
(The buck stops here)

Vocabulary

to get angry - zezłościć się
to realize - zdawać sobie sprawę z czegoś,
uświadamiać sobie
to blame somebody - obwiniać kogoś
to end up - zakończyć
could have done it - mógł być zrobić, ale nie
zrobił
after all - przecież
to admit - przyznać się do czegoś, oświadczyć

UWAGA
NOWO PRZYBYLI
sklep
delikatesowo
wędliniarski
wraz z całkowitym
wyposażeniem
do sprzedania
w Scarborough
P. POBOJEWSKI
TEL 743-7722

Krzyżówka własna postrzelona

NA NOWEJ ZIEMI

SAMOTNOŚĆ WŚRÓD SWOICH

Aleksander PIEKARSKI

Pieniądze nie dają szczęścia. Tak twierdzą
niezamożni i biedni. Niezamożni szukają więc
szczęścia. Gdzie? Oczywiście w różnych
grach liczbowych WLOTTO, w LOTTARIO
i pokrewnych. Wszak za jednego dolara
można tym sposobem wygrać parę milionów.
Wprawdzie pieniądze nie dają szczęścia, ale
szczęście dają pieniądze. Z tych wstępnych
rozważań przejdźmy do sedna tematu.

Na Nowej Ziemi znaleźliśmy się w pogoni za
szczęściem. Z jednej strony staramy się drogą
pracy uzyskać jak najwięcej pieniędzy w ra-
mach swoich zawodowych umiejętności. Z
drugiej strony wiadomo nam, że za żadne złoto
i brylanty świata nie kupimy sobie przyjaźni.
Są dowody na to jak mocno potrzebuje
człowiek przyjaźni. Wspomnijmy samobój-
stwa ludzi sławnych i bogatych. Dla przykła-
du można zacytować osoby ze świata artys-
tów Marilyn Monroe, Dalida, kobiety piękne,
jednocześnie bardzo bogate. Przyczyna samo-
bójstw ludzi bogatych obraca się wokół iden-
tycznej sytuacji. Z zasady samobójca i bogacz
w jednej osobie przez długi okres życia żył w
osamotnieniu, pozbawiony przyjaciół. Istot-
nie za pieniądze nie kupi się przyjaźni. Z
drugiej strony potrzeba posiadania przyjaźni
jest tak mocna, że jej brak wprowadza czło-
wieka w rozpacz.

Jeśli poddamy głębszej analizie samobój-
stwa ludzi bogatych stwierdzimy, że pewien
określony typ bogatych ludzi zazwyczaj
popada w osamotnienie. Nie będą to z reguły
bogaci od urodzenia. Będą to z reguły ludzie
urodzeni w niezamożnej rodzinie, ludzie
którzym jakby się poszczęściło, ludzie którzy
szybko pili się w górę. W pewnym sensie
emigranci. Opuszcili swoje dawne środowisko
takich samych niezamożnych i znaleźli się w
kręgu bogaczy. Miel wszystko czego dusza
zapagnie, osiągnęli jakby wszystko o czym
można większości tylko marzyć, a jednak nie
zdobyli szczęścia z braku przyjaźni.

My nowo przybyli na Nowej Ziemi jeste-
my w położeniu samotników z wyboru. Opu-
szczając rodzinny kraj opuszciliśmy swój krąg
przyjaciół i znajomych. Waznym krokiem jest
więc zawieranie nowych znajomości by z
gromady znajomych wyłonił się bliscy przy-
jaciele.

Z obserwacji ludzi wiemy, że jednym łatwc
przychodzi pozyskanie sobie przyjaciół, in-
nym zaś trudno. Dlaczego? Człowiek ma w
swojej naturze potrzebę uznania swoich
zasług i osiągnięć, a jednocześnie potrzebę
współczucia i zrozumienia dla swoich niepo-
wodzeń, upadków i poniesionych klęsk. Czło-

wiek odczuwa silną potrzebę głośnego
wypowiedzenia tego wszystkiego "co mu leży
na sercu". Człowiek powinien odczuwać w
takim samym zakresie potrzebę wysłuchiwa-
nia swoich bliznich. Niestety natura ludzka
jest ułonna. Można złośliwie ludzi przyrów-
nać do aparatów radiowych. Na rynku ludz-
kiego targowiska moc, zatrzęsienie nadajni-
ków! Wszyscy w każdej chwili gotowi są
głośno nadawać swój program. Jednocześnie
występuje na tym osobliwym targu dotkliwy
brak odbiorników! Szkoda, że tak mało jest
wśród nas chętnych do nastawienia się na od-
biór.

Mechanizm pozyskiwania przyjaźni jest w
zasadzie dziecinnie prosty. Jeśli potrafisz być
cierpliwym słuchaczem wylewnych wynu-
rzeń blizniego swego, ludzie przylgną chętnie
do Ciebie. Jeśli jesteś krzykliwym nadajni-
kiem głuchym na cudze nadawanie rezultat
będzie wiadomy. Znajomi zaczną coraz skutec-
czniej unikać twojej osoby.

Sprawa pozyskiwania przyjaźni jest pros-
ta, natomiast sprawa utrzymania przyjaźni by-
nie zwiędła zbyt szybko stanowi skompliko-
wany temat nie jednego felietonu, lecz całego
cyklu. Dzisiaj ograniczymy się wyłącznie do
momentu pozyskania przyjaźni, ponieważ jest
to krótki lekki felieton do czytania, a nie książ-
kowa rozprawa do studiowania.

Pierwotnie tytuł niniejszego felietonu
brzmiał "Odbiorniki i nadajniki" i może był
lepszy niż "Samotność wśród swoich".
Może.

Normalnie na co dzień przeciętny człowiek
odczuwa potrzebę "nadawania" swoich wypo-
wiedzi, ale powstrzymuje go wstyd, hamują
go wymogi dobrego tonu, zasady grzeczności.
Na towarzyskim przyjęciu, kiedy ludziska
sobie popija, alkohol jako trucizna poraża,
obezwładnia w mózgu ośrodki hamowania,
innymi słowy alkohol poraża tak zwaną sferę
uczuciowości wyższej. Stąd ludzie podpi-
ci bez cienia wstydu głośno gadają, gadają, ga-
dają. Stają się zbiorom rozregulowanych,
rozjazgotanych nadajników! Nie piszę tego
by potępiać. Stwierdzam, że takie zjawiska
powszechnie istnieją i staram się wyjaśnić
dlaczego tak się dzieje.

Praktyczny wniosek dla spostrzegawczych.
Jeśli się chce pozyskać przyjaźni nowego
znajomego, należy przy pierwszym spotkaniu
zapamiętać jego problemy. Zapamiętać trzeba
koniecznie imiona członków jego rodziny,
koniecznie trzeba zapamiętać jego problemy
związane z pracą, zdrowiem, życiem rodzin-
nym. Przy następnym spotkaniu "nadajemy"
na wstępie krótko - drogi panie X! Jak tam
pański syn Y grek. itd. zgodnie z zapamięta-
nymi detalami. Natychmiast po takim po-
witaniu przejść wypada na odbiór i grać rolę
odbiornika do końca! Rezultat przejdzie
oczekiwania. Będzie nam lżej na Nowej
Ziemi. Nie doznamy przykrej samotności
wśród swoich.

Przepraszam Czytelników za pouczający,
kaznodziejski ton. Chcę szczerze pomóc nie-
szczęśliwym rodakom, chcę wyprowadzić ich
z przykrej osamotnienia.

Examples

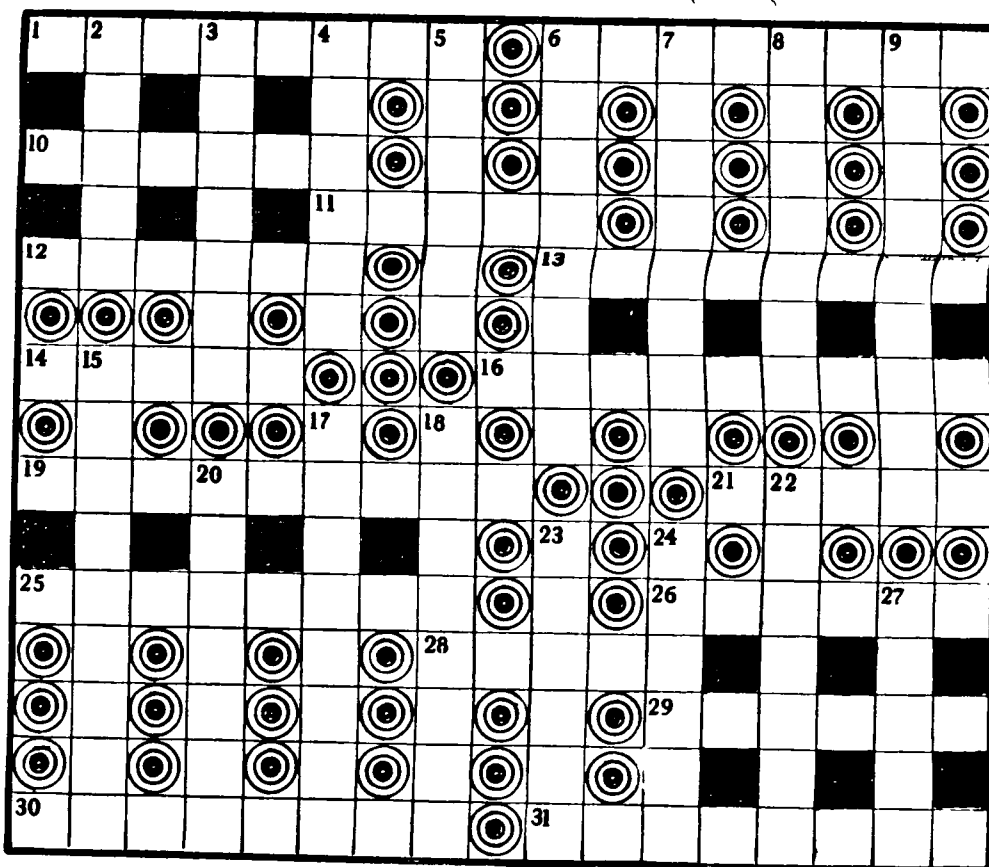
Somebody, someone, anyone

"Somebody give me a ticket for a pop-concert"

"Nobody has even given me a free ticket for
anything"

"Does anyone know what time the concerts
starts?"

"Would anybody like a drink?"

POZIOMO

- 1 Uroczystość złożona z szeregu imprez ar-
tystycznych
- 6 Oszczerstwo potwarz
- 10 Ustalona forma ceremonii
- 11 Artystyczna tkanina ścienna
- 12 Znakomity pisarz francuski autor 'Komedii
ludzkiej
- 13 Rocznicza przyjęcia na świat
- 14 Dawna bron miotająca w kształcie łuku
- 16 Katastrofa żywiołowa
- 19 Wyszukana grzeczność, galanteria
- 21 Organ dowodzenia
- 25 Protest
- 26 Dawniej publiczny bal maskowy
- 28 Kopulasty domek Eskimosów
- 29 Łódź płaskodenna używana przy konstrukcji
mostów
- 30 Łotrostwo świniństwo
- 31 Słuchacz wyższej uczelni, student

PIONOWO

- 2 Moralność
- 3 Omasta
- 4 Wytrzeźbiony ogier

- 5 Ozdoona karta z tekstem powinszowania
- 6 Urząd państwowy za granicą
- 7 Kurs języka obcego na uczelni
- 8 Imię patriarchy biblijnego lub określenie czło-
wieka bardzo starego
- 9 Państwo azjatyckie na Archipelagu Malajskim
- 15 Osoba, która nielegalnie zagarnęła władzę
- 17 Bohater średniowiecznych opowieści reprezen-
tujący ludowy humor i rubasznosc
- 18 Fakt, zdarzenie
- 20 Oś rdzeń, centralna część śruby
- 22 Polecenie obowiązek
- 23 Prowadzący burbanki tryb życia
- 24 Odrobina płynu
- 27 Tasiemki do wiązania fartucha

ROZWIĄZANIE

POZIOMO
1 festiwal kulturalny, rywal, arras,
szlach, sprzeciw, reducja, igloo, ponton, draniństwo
akademik
PIONOWO
etyka, tuszcz, walcach, laurka, kon-
sulat, lektorat, matuzal, indonezja, uzurpator
Marchot, zjawisko, trzpień, zadanie, hułaka, krop-
la, troki

wszystkie panienki panie i panow pragnących zrobić sobie niepowtarzalne portfolio Wybór najlepszych ujęć 80 kl Czas zdjęć 3-6 godz
dziennie dla modela
Art makijaz plus fryzura gratis Możliwość dobrania garderoby (wiecz
sport) Zdjęcia do ramek ogłoszeniowych każdy format (gazety foldery
np Real Estate) kolor biało-czarne

JAN NOWAK

(Kurier z Warszawy)

przyjeżdża do Toronto na zaproszenie
Koła A K z odczytem na temat.

**"DROGA
DO NIEPODLEGŁOŚCI"**

który odbędzie się dnia 22 listopada
1987r o godz 4 po poł
w Domu SPK, 206 Beverley St.
Wstęp \$ 5 00 Dochód przeznaczony na Fun-
dację Armii Krajowej
ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ

**Federacja Polek
w Kanadzie
ZARZĄD GŁÓWNY**

Federacja Polek w Kanadzie dziękuje
wszystkim, którzy złożyli datki na program
Federacji C.P.C "Operation Lifeline" na
pomoc dziecięcym szpitalom w Polsce i
z a w i a d a m i a

ze 11 sierpnia 1987 zostało wysłanych za po-
średnictwem Komisji Charytatywnej Episko-
patu Polski, 100 tuzinów prześcieradeł, 600
poszewek polski wymiar, 600 podkładów
(draw sheets) winylowych w najlepszym ga-
tunku, pokrytych mocnym płótnem, tak, że
można przenieść ciężko chorego pacjenta na
inne łóżko lub wózek szpitalny i można je prać
w każdej temperaturze. Podkład ten izoluje
pacjenta od starego materaca. To wszystko na
oddział położniczy szpitali w Białymstoku,
Przemyślu, Siedlcach i Zamściu Szpitala
Dziecięce w Białymstoku i Zdunskiej Woli
kilkadziesiąt tysięcy jednorazowych strzyka-

wek, pizamki szpitalne, ręczniki zwyczajne i
kapielowe, majteczki plastikowe, nakrycia na
łóżka i inne. Przesyłka wazyła 1,590 kg
Dalsze dary będą wysłane stosownie do zapo-
trzebowania

Zawiadamiamy również, że rozpoczynamy
nową zbiórkę pieniędzy na dalszą pomoc
szpitalom w Polsce. Zbiórka jest pod protek-
toratem Kongresu Polonii Kanadyjskiej

Dary pieniężne można odciążać od sum pod-
legających opodatkowaniu. Czeki proszę
wystawiać na C.P.C "Operation Lifeline" i
przesyłać na adres Polish-Canadian Women's
Fed., 450 Walmer Rd. Suite 905, Toronto,
Ont. M5P 2X8

Ludwika Sas-Korczyńska
Przewodnicząca Federacji

K O M U N I K A T

Zawiadamiamy o powstaniu nowego Ognia
Federacji Polek w Kanadzie. Zarząd Ognia
ukonstytuował się jak następuje

Przewodnicząca: Jadwiga SZTRUMF
Wiceprzewodnicząca: Halina Balcerzak
Sekretarka: Krystyna Kozłowska
Skarbniczka: Teresa Klimek

Komisja Rewizyjna:

Teresa Skibicka, Emilia Woś, Krystyna
Kuzma.

Adres Ognia No 11

Polish Canadian Women's Federation Br 11
75 Emmet Street Ave., Apt 904
Toronto, Ont. M6M 5A7

Za Zarząd Główny Federacji Polek
Ludwika SAS-KORCZYŃSKA
Przewodnicząca

**FUNDACJA
IM.ŚW.ANDRZEJA
BOBOLI**

Komitet Fundacji im. Św. Andrzeja Bobo-
li w Toronto, apeluje serdecznie do polskich
parafii, jak i do serc całej Polonii o pomoc fi-
nansową dla Polaków w Rosji

Polacy w ZSSR są pozbawieni własnych
organizacji społecznych, szkół, bibliotek,
opieki duszpasterskiej i kulturalnej oraz
możliwości kontaktów indywidualnych, czy
zbiorowych ze swym krajem macierzystym -
Polską

Zbiórka finansowa na Fundację im. Św.
Andrzeja Boboli jest prowadzona przez cały
rok, niemniej w okresie od 15 do 30 listopada
br. Komitet torontowski prosi o wzmożony
wysiłek finansowy

Parafie polskie jak i poszczególne osoby
otrzymują w tym okresie kopertki zwrotne z
adresem Prezydium w Montrealu

Do kopertki należy załączyć czek wyst-
wiony na odpowiednią sumę i wypełnić. St.
Andrew Bobola Foundation, zaznaczając
adres nadawcy

Datki można również składać osobiście na
ręce Przewodniczącego Komitetu w Toronto
na adres Parafia Matki Boskiej - 1996, Daven-
port Road - Toronto, Ontario M6N 1C4, tel
656-3130

Ks K Krystkowiak OMI
Proboszcz
Parafii Matki Boskiej

Mozesz kupować Echo w pobliżu swego
miejscza zamieszkania, jeżeli okolicę za-
mieszkuje więcej polskich rodzin
Zadzwoń do Redakcji
i przekaz informację o sklepach, które
mogłyby sprzedawać polską gazetę
Chętnie rozwozimy gazety do sprzedaw-
ców w budynkach mieszkalnych, pod
kosciółkami polskimi i w organizacjach
Telefon 743-5706
Grazyna Farmus

KOMUNIKAT PRASOWY

Andrew Witer, poseł federalny z Okręgu
Parkdale - High Park, z okazji "Zaduszek pod
Pomnikiem Katyńskim" złożył wieniec w
imieniu rządu federalnego Kanady. Jako wi-
ceprzewodniczący komisji parlamentarnej ds.
Praw Człowieka Andrew Witer składa hołd
poległym i pomordowanym żołnierzom
polskim oświadczając: W dniach listopada,
poswięconych pamięci zmarłych, kierujemy
nasze myśli w stronę mogił żołnierzy
rozstrzelanych po całym świecie

Pamiętamy i składamy hołd tym poległym
pod Narwikiem, we Francji, we Włoszech, na
Monte Cassino i tym których groby nie są
otoczone serdeczną opieką w Święto

Zmarłym. Mówię o grobach pomordowanych
w Katyniu, gdzie obłudny napis mówi, że
"leżą tutaj oficerowie polscy zastrzeleni przez
Niemców w 1941 roku", pamiętam o 10
tysiącach oficerów z obozów Starobielska,
Kozielecka i Ostaszkowa, po których nie ma
nawet śladu w postaci miejsca wiecznego
spoczynku. Oddaję hołd wszystkim zaka-
towanym w niemieckich obozach koncentra-
cyjnych i Żołnierzom Powstania - bohaterom
Armii Krajowej

Niech to złożenie kwiatów pod Pomnikiem
Katyńskim w Toronto będzie symbolem
naszej pamięci o nich, o ofierze krwi, którą
przelali w imię walki o Wolność i godność
ludzką

Ciąg dalszy ze str. 8

T.W. PRUSS

NDP - IDEOLOGIA I MANIPULACJA

przez rząd Mulroneya i 10 prowincjo-
nalnych premierów. Wszystko po to, aby nie
sprawić wrażenia, że jest przeciwna
warunkom, które postawił Quebec konstytucji
Kanady. W całym tym procesie socjaliści
odłożyli na bok pytania związane z równością
praw i mocą rządu federalnego. Szczególnie
mocą inicjowania ogólnokanadyjskich pro-
gramów społecznych, które to kwestie stanowi-
ły jeszcze niedawno tak rzekomo ważny
element uwagi NDP

Co więcej, partia, która zawsze identyfi-
kowała się z kwestiami feministycznymi,
jakoś nagle zamilkła, gdy grupy kobiece po-
jawily się przed komisją parlamentarną w
proteście, że ugoda z Meech Lake uznaje
Quebec jako "distinct society", co miało by
rzekomo narazić prawa równościowe kobiet.
Problem ten zmusił NDP do niewygodnego
manewrowania pomiędzy kwestią ważną dla
Quebecu a kwestią bliską sercu feministek

W polityce takie sprzeczności są na porzą-
dku dziennym. Do tej pory NDP gotowa by a
przyrzekać każdej grupie społecznej wszyst-
ko, co się tylko tej grupie marzyło, nie
oglądając się na koszty owych obietnic. Dając
jednym, trzeba jednak odebrać innym. Komu
należy odebrać, o tym NDP milczy. Bo to
może kosztować głosy. Z chwilą, gdy NDP
staje się partią o ambicjach rządowych, nie
sposób już prowadzić polityki zadowalania
wszystkich. Pieniądze nie biorą się znikąd

Taktyka nieantagonizowania wyborcy po-
przez nieujawnianie niepopularnego lub
ekstremistycznego stanowiska procentuje jak
dotąd bezprecedensową popularnością partii.
Popularnością nieoczekiwaną dla niej samej.
Zręczna gra polityczna przynosi owoce.
Szczególnie gdy do czynienia się ma z tak
niskim poziomem świadomości politycznej,
jaki reprezentują kanadyjscy wyborcy.
**CZĘŚĆ III KANADYJSKIEGO SOCJALIZ-
MU "PROGRAM obrony NDP a sowiecka
Wielka Strategia" - w następnym numerze**

Dokończenie ze str. 3

Jak więc zyskał kapitalizm?
Przed wszystkim zdobył pierwszy
tak poważny argument na rzecz
wspólnego, międzynarodowego
zarządzania wolnej gospodarki.
Krach na giełdzie udowodnił, że
Stany Zjednoczone nie są w stanie
pełnić roli przywódcy gospo-
darczego wolnego świata, ale
także, że żadne inne państwo
uprzemysłowione nie reprezentuje
odpowiednich potencji. Wspólnie
natomiast przedsięwzięta przez 7
państw uprzemysłowionych akcja
poważnego obniżenia pożycz-
kowych procentów wprowa-
dziła natychmiastowe uspo-
kojenie pojawiającej się z
wolną paniką. Z drugiej strony
ograniczenie się tylko do tej akcji
pokazało, że grupie 7 tak naprawdę
brak przyszłościowej wizji
pokonania piętrzących się, między-
narodowych problemów gospodar-
czych

**Uniknięcie recesji
nadal możliwe**

Uniknięcie recesji, przewidy-
wanej przez wielu ekonomistów na
rok przyszły, uważam nadal za
rzecz możliwą

Cztery sprawy będą w tej mierze
decydujące: a) redukcja przez Stany
Zjednoczone deficytu budżeto-
wego i handlowego, b) zgoda Za-
chodu na dewaluację amerykańskiego
dolara, c) rozwiązanie kry-
zysu systemu zadłużen zagranicz-

KRACH GIEŁDY

nych i d) zachowania gospodarcze
i finansowe poszczególnych jedno-
stek

Zachowania jednostek wydają
mi się najważniejsze. Jeśli ludzie
nie zostaną ogarnięci recesją
psychozą, która może przynieść re-
cesję na zasadzie samospełniającego
się proroctwa, a przeciwnie będą
wydajnie pracować, rozpoczną
inwestowanie w solidne firmy i po-
dejną się tworzenia nowych, nie
ograniczając przy tym swych
nawyków konsumpcyjnych, wów-
czas recesji nie będzie, bądź, w
zależności od innych czynników,
przebiegać będzie stosunkowo ła-
godnie

Zabić giełdę?

Postulat by w ogóle zlikwidować
giełdę - gdyż skupia ona w so-
bie zło świata, uważam za nierealny.
Kapitalizm bez giełdy nie byłby
kapitalizmem. Ale nawet jeśli
akceptuję giełdę jako jedną z ko-
niecznych form obiegu pieniądza w
kapitalizmie, nie znaczy to, że
akceptuję wszystko, co się na niej
dzieje

Gospodarka kapitalistyczna jest
cykliczna. Giełda fluktuuje. W tym
sensie giełda ma co pewien czas
swoje apogeum i perigeum. Ale jest
różnica między normalnym
fluktuowaniem a katastrofalnym
spadkiem cen akcji

Ostatnia katastrofa giełdowa
była rynkową korektą sztucznie
rozdętych cen. Nieodparte pytanie,
które się pojawia, to pytanie o to,
kto ponosi odpowiedzialność za
owo rozdęcie? Odpowiedź jest
prosta. Speculanci giełdowi i tym
podobny tłum ludzi pragnących
chciwie zrobić szybkie i łatwe pie-
niądze. Oto jak ocenia ostatni krach
renomowany amerykański ekono-
mista, profesor P.F. Drucker,
porównujący handlarzy giełdo-
wych do chłopów bałkańskich po-
rywających sobie wzajemnie
owce. "Spodziewałem się tego
(krachu) trochę wcześniej, tyle że
nie z powodów ekonomicznych, a z
estetycznych i moralnych. Ostatnie
dwa lata przyniosły całkowicie
wstrętne widowisko. Świnie pcha-
jące się do koryta stanowią zawsze
obrzydliwy widok, i wiadomo, że
nie będzie to trwało długo".
Drucker określił nowojorskich
brokerów jako "całkowicie niepro-
duktywny tłum przepychający się
do łatwych pieniędzy. Kiedy nad-
chodzi moment, że handlarze robią
większe pieniądze niż inwestorzy,
wiadomo, że sytuacja się nie osta-
nie"

A więc giełda tak. Ale giełda z
szeregiem antyspekulacyjnych
ograniczeń!

ZBIGNIEW FARMUS

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL firmy sprzedającej
samochody GM

SALES and LEASING

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys km
(power train) oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys km

• Wielki wybór samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór
nowych i używanych samochodów • Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów - załatwia na poczekaniu sprzedaż
pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka
ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią
praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem
wsród Polaków, a także znany jest jako poleznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem
finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK
jest wyróżniony przez GM jako SENIOR MASTER SALESMAN. Czy jeszcze ktoś może to z
oferować. Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757
podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St.)

CHCĘ I MOGĘ

POMÓC TOBIE W WYBORZE, ZAKUPIE I
EKSPLOATACJI
NOWEGO LUB UŻYWANEGO SAMOCHODU

MAGIC WAGON! • SHADOW! • EXPO!
LE BARON! • LANCER! • ARIES!
DAYTONA! • DAKOTA! VANS and TRUCKS!

7 LAT GWARANCJI!

Wyprzedz modeli 87. Do nabycia modele 88

MAM SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO

POLSKI PRZEDSTAWICIEL

MACIEJ KARŁOWSKI

ACTIVE CHRYSLER DODGE

3400 LAKESHORE BLVD WEST

(przy 29 ulicy niedaleko Kościoła św. Teresy)

tel. 259-4605

tel domowy 239-5691

Kupujesz dzisiaj,
płacisz od lutego
SAMOCHODY
NOWE I UŻYWANE

Wielka wyprzedaż
samochodów
DUŻE OBNIŻKI
OLD MILL

PONTIAC • BUICK

DAREK ZIELIŃSKI - nasz polski
przedstawiciel pomoże Wam
kupić nowy lub używany samochód.
Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie

TEL. 766 - 2443

2500 Bloor St. W. - Bloor/Jane

CRANKSHAFT SERVICE AND SUPPLIES LTD

ROK GWARANCJI NA CZĘŚCI I PRACĘ

Wykonujemy remonty kapitalne wszystkich
typów silników wraz z zainstalowaniem
i serwisem. Wszelkie inne naprawy.
Posiadamy na wymianę wały korbowe, głowice
oraz części do silników

537-2529

537-5857

483 DUPONT
(NEAR BATHURST)
S. IGNAKIEWICZ

(Catering service)
PRZYJĘCIA
BEZ PROBLEMÓW

Kucharz zawodowy
przygotowuje przyjęcia
na różne okazje
Wesela, chrzciny, urodziny
BEZKONKURENCYJNE
MENU POLSKIE
I MIĘDZYNARODOWE
Bardzo niskie ceny
TEL 246-9371
Rano i wieczorem

polscript

polskie czcionki

qAĆCęĘŁłŃÓóŚśZzŻ

do „Desktop Publishing” na
Macintosh i IBM

Informacji udziela

Mirek & Associates

797 Don Mills Rd. Suite 902. Mony Life Tower

Don Mills, Ontario, Canada M3C 1V2

Tel. (416) 425-8590

VOYTEK
MECHANICAL CONTRACTING

SPECIALISTS IN THE
SALES - INSTALLATION - REPAIRS

AIR CONDITIONING

HEATING

VENTILATION

HUMIDIFIERS

WRITTEN GUARANTEE

“ASK ABOUT OUR SPECIAL
OFF-SEASON INSTALLATION RATES”

756-3494

TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA

• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

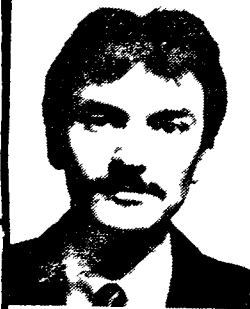
Przyjdź zobaczyć

nowe modele 88

w tym całkowicie zmienioną Corollę

DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.

481-5216

(tuz obok przystanku metra)

JACK
KLIMCZAK

Tel domowy
762-9421

CAR CARE

GASOLINE SERVICE
STATION

fachowa pomoc we wszelkich
sprawach związanych z proble-
mami samochodowymi
860 Bloor Ave.
(trefon 427-1 Browns Line)

TEL. 255-3245

SAFETY

Auto Repairs

WIESŁAW SOKOŁOWSKI

3005 Bloor St. W.

Etobicoke

TEL. 231-6996

Świadczy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

Polonia Interiors

• Łazienki pełne i pełnowe • wyposażenie
kuchni i łazienek • meble dedykowane mieszkańcom
nowoczesny sprzęt oświetleniowy • srebrne
biżuteria • upominki z importu • zabawki
2368 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1P6
Tel: 762-9638

Federacja Kobiet Polskich w Kanadzie Ogniwo # 11
urządza Zabawę Taneczną "Babie Lato" dnia 14 listo-
pada br. Początek o godz. 8 wieczór w górnym sali
Credit Union przy 220 Roncesvalles Ave. Gra orkiestra
"Polish Tones". Bilety w cenie \$ 8.00 (przedsprzedaż), \$
9.00 przy wejściu. W cenę biletu włączone są kanapki,
kawa i ciasto. Bilety do nabycia w SOLARSKI PHAR-
MACY LTD., 149 Roncesvalles Ave. i CEPELIA, 139
Roncesvalles Ave.
Serdecznie zapraszamy całą Polonię!
Zarząd

ELŻBIETA
(ELIZABETH)
KORZYCKA
PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER

290 DUNDAS ST. E. MISS

(pomiędzy Cawthra i # 10)

TFL bus (416) 279-3031

Res 625-1961

ZNIŻKA PIENIĘDZA do \$ 3000

na wybrane modele. Olbrzymi wybór

PICKUP TRUCKS i VANOW

Model 1987 rodzinny samochód Shadow

• Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 15 tys km

TANIO I Z GWARANCJĄ

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

KONTA WALUTOWE BONY
PACZKI Z OWOCAMI LEKARSTWA
SAMOCHODY

BIURO PODRÓŻY

Tel (416) 532-3042

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ont., M6R 2M8

Przeloty czarterowe i indywidualne do Polski, Europy i
innych krajów świata. Tanie ubezpieczenia i zaproszenia
dla wizytatorów z Polski

PACZKI
DO
POLSKI

Juz od 5 lat

zapewniamy swoim Klientom pewny
i odpowiedzialny serwis wysyłkowy
na paczki morskie i lotnicze do
Polski i innych państw świata

BONUS!

Przy każdym zakupie biletu lot-
niczego w naszym biurze
może wysłać bezpłatnie paczkę
morską o wadze do 10 kg

AUTO DRIVING SCHOOL
"THE HELPFUL PROFESSIONALS"
WOJTEK ANTCHAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat "G")

TEL (416) 259-9965 res, 536-5454 b

1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

DOUBLE R
TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH

CIEŻAROWYCH

KATEGORIA A i D

• Cena umiarkowana • Szkolenia dla kierowców

• Nauka podglądowa przez monitor •

• Wygodny plan

• Kierunek jazdy

• 7095 WESTON RD. (S. of 401)

244-2725

Horoskop

5 - 11 listopada

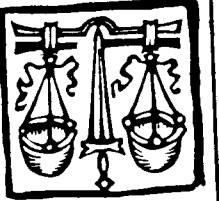

BARAN

Otoczenie ostatnio masz nie najlepsze co jedna lub druga osoba wszystkich najgorszego. A co za tym idzie wyróżnienie i awans wprawdzie w zdumienie i wściekłość osoby na pozór Czysty i w domniemaniu idylla. Znak zyciowy Rak unikaj Koziorożca. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 3

WAGA

Dziwne się będziesz na wiadomość o nagrodach które otrzymali Twoi znajomi za dostawienie za nic na piękne oczy. Nie zazdroścąc im nie zasłużonych wyróżnień wybierzesz się w podróż po to żeby oderwać się bodaj na chwilę od nieciekawego otoczenia. Znak serdeczny - Panna, unikaj Raka. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5

BYK

Ranga Twoich celów jest wielka większa nawet niż Ci się wydaje. Dla osiągnięcia ich można by poświęcić należy niejedno. Świadomość że jesteś już blisko życiowej kanary znakomicie wpływa na Twoje dobre samopoczucie. Znak sprzyjający - Strzelec, unikaj Wodnika. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 8

SKORPION

Nawrót dawnych wspomnień wywoła całkiem zbudną euforię. Wszystko się zmienia a Ty przede wszystkim i dlatego nie licząc z konfrontacją wspomnień z rzeczywistością nie zrodzi rozczarowania. W pracy pochwała zasłużona zresztą. Znak pozytywny - Bliźnięta, unikaj Ryb. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 6

BLIŹNIĘTA

Prawie wszyscy lubią się uszczać z drobnych zobowiązań, wielu zaś jest wdzięcznych za średnie ale nie ma prawie nikogo kto by nie odplacił niewdzięcznością wielkich. Sprawdzisz tę prawdę nieraz na własnej skórze i to nie raz, na zimne teraz dmuchasz i nikomu nie starasz się dogodzić. Znak miły - Waga, unikaj Skorpiona. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 7

STRZELEC

Oto to przygoda niby niewielka i raczej na pozór mało ważna a jednak. Zdecydowanie nie przyszło Ci z trudem miałym ale teraz wcale tego nie będziesz żałował. Zresztą wkrótce wypłyną inne rzeczywiście istotne sprawy. Znak popierający - Baran, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 8

RAK

Pokus będzie bez liku i to ze wszystkich stron. Zbyt pewność siebie w tych warunkach skłania do błędnych ocen i niepowodzeń w stosunkach z otoczeniem zwłaszcza zawodowym. Przestrzegaj Cię będą przed tym najbliżsi a więc Ci najczulszy. Znak pozytywny - Lew, unikaj Wodnika. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 8

KOZIOROŻEC

Fascynacja nowymi przeżyciami i związany z nią galimatias uczuć. Zapomnienie o przeszłości nawet niedalekiej i jeszcze żywej na rzecz teraźniejszości i świetlanej na pozór przyszłości. Ze względu na poprawę sytuacji finansowej zniszczysz wreszcie swoje marzenia. Znak popierający - Waga, unikaj Byka. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 9

LEW

Dajesz się zwyciężyć znu. Walka z samym sobą pochłania Cię bez reszty ale i bez rezultatu. Czasem nawet najbliższa sercu osoba jakby traciła wiarę w Twoją naprawę. Podroz od dawna planowaną przełożysz w związku z tym na inny termin. Znak ważny - Baran, unikaj Raka, dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 8

WODNIK

Masz skłonność do okazywania swemu otoczeniu nietolerancji. Trapić się przy tym różnymi rzekomymi problemami osobistymi co Ci na zdrowie nie wychodzi. Nie daj się sprowokować nieznajomym do niewczesnych deklaracji i wystąpień w ogóle. Znak popierający - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 5

RYBY

Zdrowie dopisuje pamięć można przećwiczyć tak żeby nie przywodziła na myśl niczego niestosownego do zaistniałej sytuacji. Dobrze Ci w otoczeniu świeżych jak i dawnych znajomych. Pięniędzy na konieczne wydatki Ci nie zabraknie. Znak przychylny - Wodnik, unikaj Lwa. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 9

PANNA

Próbujesz wszystkich wzmóc ze przeszkadzając Ci w realizacji zamierzeń. Wypoczynek potrzebny Ci jak woda, chleb i powietrze. W rodzinie niesnaski na tle niepowodzeń poszczególnych osób. O zdrowie niepotrzebnie się zamartwiasz przyjdzie na to czas jak będzie powód. Znak miły - Lew, unikaj Raka. Dzień - wtorek, liczba - 4

Leszek Szuman

ASTROLOGICZNA CHARAKTERYSTYKA LUDZI W ZARYSIE

WAGA

23 WRZESIEŃ-22 PAŹDZIERNIK

zdarzają się czasem chlubne wyjątki. Na ogół Waga ma duże zdolności i wysługiwaniu się innymi osobom.

Typy ujemne ze znaku Wagi, bo i takie istnieją, są leniwe i fadrowate. Tu spotyka się panie wylegujące się chętnie przed południem w łóżku, a ubierające się potem przez trzy godziny. Mężczyzna będzie wymuskany, trochę latym typem, niepoważnym letkiewiczem, traktującym pracę jako osobistego wroga.

Gdy Waga jest kobietą, nie potrzebuje nigdy o nic prosić lub czegoś. Tak się zawsze jakos „dziwnie składa”, że każdy adorator, nie wyłączając męża, czwta w jej myślach i — oczywiście w granicach swych możliwości — skwapliwie spełnia życzenia swej lubej, choć nasza pani Waga twierdzi że nikomu nie dawała niczego do zrozumienia.

Gdy pan Waga przeholuje, wówczas widzimy kobietę ubraną krzykliwie, pstro i bez gustu. Za wiele na niej pudru i rozu. W mieszkaniu ryczące jękami malowane przez jakiegoś pacykarskiego „zdobią” ściany, a sztuczne kwiaty stoją w wazonach. Gdzie spojrzeć, jakieś gipsowe figurki, muszki, pamiątki z nad morza i tym podobne ozdoby bez smaku, szpecą mieszkanie.

Na urodziwą pannę Wagę często pada wzrok uwodźciciela. Lecz kto by chciał Wagę zdobyć przebojem, poniesie fiasko. Należy pamiętać, że Waga jest człowiekiem nastrojów. Złoty do niej wymagają więc swobodny stan uczuć. Mówiąc prostymi słowami łatwiej będzie o mozaikę przekonanie Wagę o swych uczuciach przy muzyce, przy sztucznym świetle nastrojów, w ładnie urządzonej sypialni, niż na przykład na ławie.

Rzadko się zdarza, że Panna Waga trafi od razu na właściwego partnera. Większość długo przebiega, dobiera i namyśla się, nim napotka na właściwego, odpowiadającego im, typ.

Ludzie ze znaku Wagi są najsilniej przywiązani do siebie. Dlatego też jest im może trochę łatwiej niż innym rozstać się z partnerką, rozwieść się z mężem.

Co najciekawsze. Choć panna Waga ma powodzenie wśród mężczyzn, lubia ją także inne kobiety. Przyczyna jest chyba niezwykle wdzięk.

Mężowie ze znaku Wagi powinni pamiętać, że prawdziwa miłość musi polegać na wzajemności. Miec powodzenie, dając się kochać to za mało.

Harmonia w małżeństwie wymaga też stałości uczuć. Bardzo często tak się dziwnie składa, że panu Wadze w robieniu życia wej kariery jest potrzebny doradca, wspólnik, pomocnik lub jak go nazwiemy. Takim moralnym oparciem pana Wagi bywają zazwyczaj małżonki.

Panny ze znaku Wagi bardzo dbają o swój wygląd. Lepiej więc zwłaszcza przyszywać im brakujące guziki, nie czekając aż z tego powodu zrobią kwestię stanu. Stoł powinien być do posiłków nakrywany, jakby się spodziewano przybycia ważnych gości. Takie szczegóły wpływają dodatnio na humor męża Wagi. Panowie ci bardzo sobie cenią w domu grzeczność i uprzejmość także na codzień.

Trzeba się liczyć z pewnym egoizmem pana Wagi. Trudno, są przecież gorsze wady.

Aby wywołać u pani Wagi dobre samopoczucie, mąż powinien okazywać jej dużo względów i uwielbiać ją dość demonstracyjnie. Pewna samoznosc jest mu le widziana, bo pani Waga lubi żyć w luksusie i w wygodzie. Bez-

troskie życie to jej ideał. Na prowadzeniu domu i kuchni pani Waga zna się mniej i nie czuje wielkiego zamilowania do zajęć gospodarskich.

Na pierwszy rzut oka, to pani Waga jest ideałem kobiety. Uroda, czar, wdzięk, melodyjny głos i towarzyski takt. Jakkolwiek nasza pani Waga postąpi, zawsze zrobi to z wdziękiem. Jej podświadoma dewiza życiowa to: wywieranie miłego wrażenia na otoczeniu. Pragnie ona bliższych urodą ujmować powierzchownością. W tym celu będzie posługiwała się umiejętnie nie tylko atutami danymi jej przez naturę, lecz także będzie korzystała umiejętnie z ludzkiej pomysłowości jak moda i kosmetyki.

Pani Waga czuje się stworzona do luksusu, przyjemnego i wygodnego życia. Pragnie być kochana i podziwiana. W warunkach odmawiających Wadze radości życiowej, biednej pani Wadze łatwo opadają skrzydełka. Uroda jej wędruje wcześniej i ulega ona szarzyźnie życia, zniechęcona.

Prawdziwa, głęboka miłość polega między innymi także na wyrzeczeniach na rzecz partnera. O tym powinni pamiętać panie z tego znaku. Jeżeli chcą zachować w małżeństwie szczęście, o którym dużo się mówi, lecz dla którego na ogół mało się robi.

Ideałem pani Wagi nie jest piękny, muskularny sportowiec, jakby można było spodziewać się. Raczej robią na niej wrażenie dobre maniery i intelekt.

Pani Waga chętnie bywa wśród ludzi. Nieraz z przyjemnością posłucha dobrej muzyki lub popatrzy na ciekawą sztukę w teatrze. Nie należy odmawiać jej takich drobnych przyjemności. Są one podstawą szczęścia w małżeństwie.

Kto chce na żonę dobrego towarzysza, dzielnego i zaradnego kolegę na dobre i na złe czasy, niech weźmie sobie pannę Baran. Komu zależy na żonie wiernej, oszczędnej, gospodarnej i domatorce, niech wybierze pannę z Byka. Kto lubi wesołe, błyskotliwe dysputy, humor, mentalną ruchliwość a boi się nudow, niech pomyśli o dziewczynie z Bliźniat. Komu się podoba dobra, czuła towarzyska, która będzie ozdobą ogniska domowego, niech się rozejrzy za panną z Raka. Amatorzy dobrej kuchni, ceniący reprezentację, którzy pragną, aby goście spoglądali na jego żonę z podziwem powinni poszukać sobie partnerkę ze znaku Lwa.

ARMADALE Meats Product (Mfg) Ltd.
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
Tel 625-8326/27
Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych
bezpośrednio w masarni

Nowo otwarty sklep
"FINE PIANOS"
oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych
firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej
Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY PEŁNAGWARANCJA,
MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY
Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia
pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry
na pianinie
TEL 896-9782
35 Kings St. E. Unit 16 MISSISSAUGA, od g. 10 do 7

WYPOŻYCZALNIA POLSKICH FILMÓW
A & B VIDEO MOVIE
I A-K Scarborough Meat
Market
zapraszają serdecznie wszystkich
Polaków do naszego punktu
wypożyczania polskich filmów
wypożyczalnia mieści się w sklepie
delikatesowym pana Kazika przy
3655 St. Clair Ave E
(skrzyżowanie z Midland)
TEL 266-1547

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
dostarczamy do sklepów i do domu
739 Queen St. W
Toronto, Ont.
TEL 368-4235

Copernicus
MEAT PRODUCTS
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054
Posiadamy świeże mięso
wykrojone na życzenie. Szyński,
boczek, balerony, kiełbasy
na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów - ogórki
kiszzone, kapustę z beczki,
śledzie pierogi
T.B. PAKULSKI

ROCKWOOD
DELICATESSEN
1441 Dixie Rd.
Mississauga
TEL 624-1244
Sklep Delikatesowy w centrum
handlowym Rockwood Mall
(przy skrzyżowaniu Burnhamthorpe i Hurontario)
Posiadamy wyśmienite polskie
i europejskie wędliny i wyroby
delikatesowe oraz polskie
gazety

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ
HUMBERVIEW
INSURANCE
337 Roncesvalles Ave., Toronto
TEL 531-4647
Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę

Licencjonowany księgowy
LEVIN & GIAMMATTOLO
CHARTERED ACCOUNTANTS
YURY LEVIN, B.B.A., C.A.
Prowadzenie ksiąg według najnowszych przepisów
620 Wilson Ave. suite 335 268 Main Street North
Downsview, Ont. M3K 1Z3 Brampton, Ontario
TEL (416) 635-7063 TEL (416) 459-7111

PODHALE
meat & deli
Nowy sklep delikatesowy w
południowym Etobicoke
2775 Lakeshore Blvd. W
Sprzedaje znakomitą
podhalanską kiełbasę,
wędliny, mięsa
i polskie gazety

M-C DAIRY
CO LTD
PRODUCTS
Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne
do każdego sklepu w Toronto. Wyrabiamy
kwaśną smietanę, jogurt, husiatkę,
sery białe i topione
ZADAJCIE NASZYCH WYROBÓW
W SWOICH SKLEPACH
godziny otwarcia: 7-16
212 Mavelly St. TEL 766-6711

Chester's Income Tax
Service
Czesław Kępa
TEL 238-0447
Income Tax Consultant, Członek Kanadyjskiej
Federacji Konsultantów d/s Podatkowych

JANOSIK
POLECA SVOJE USŁUGI W ZAKRESIE PRZEWOZU OSÓB
NA TRASIE
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
jak również na "Stefana Batorego"
Telefon w Toronto
247-0817
UMIARKOWANE CENY
SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN

SUPERIOR SAUSAGE CO
1004 Dundas St. W
TEL 531-8422
KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu
słynne na całe Toronto
polskie kiełbasy
Szyński kabanosy wędliny
mięsa różne delikatesy

Karl's Butcher
& Grocery
właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalles Ave
TORONTO
TEL 531-1622

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING UBEZPIECZENIA
Life insurance (na życie) • Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) • Business (handlowe) • RRSP •
Annuity (emerytura)
SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro 226-6515 dom 247-8326

Montreal
ALEXANDER
transport
przeprowadzki
(także z Toronto i do Toronto)
TANIO • SPRAWNIE
TEL (514) 932-1075
lub
(514) 931-2240

MARGOR ELECTRIC
RESIDENTIAL
COMMERCIAL
Zakładanie nowych instalacji
elektrycznych, renowacja
Montaż i naprawa urządzeń elektronicznych
oraz elektrycznych
MAREK
TEL 239-0868
METRO LICENCE E-1843

Krakus Supersam
Meats & Delicatessen
1570 Bloor St. W., Toronto
TEL 534-2023

W naszym najnowocześniejszym i o czterokrotnie zwiększonej
powierzchni sklepie możecie dokonać zakupów w szerokim
asortymencie i po zniżonych cenach każdego tygodnia. Posiadamy
w sprzedaży 100 różnych gatunków wędlin własnej produkcji oraz
pierwszej jakości świeże mięso, również po cenach zniżonych.
Posiadamy szeroki asortyment produktów garmazeryjnych i eu-
ropejskich delikatesów. Niemiejszy wywózek z gazety po okazaniu przy
kasie upoważnia kupującego do zniżki 5-10% w zależności
od wysokości dokonanych zakupów

KUPON
od \$ 20 00 do \$ 50 00 5%
od \$ 50 00 wzwyż 10%
OD PRODUKTÓW NIE OBJĘTYCH OBNIŻKĄ

INCOME TAX SERVICE
FINANCIAL PLANNING
ZOFIA ADAMCZYK M.B.A.
TEL 822-6828
Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych
przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady

FIRMA
ITPOL
CONSTRUCTION
• kompleksowe remonty i
renowacje domy biura, sklepy
• fachowe porady oraz wyceny
gratis
• ściany sufitu prace
wykończeniowe
• stolarka malowanie instalacje
TEL (416) 271-7029

EURO-AMERICAN
ELECTRICIAN INC.
RESIDENTIAL
COMMERCIAL
INDUSTRIAL
TEL (514) 334-2966

ZESTY'S GOURMET DELI
polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny komunie przyjęcia weselne itp
zapewniamy sprawną i szybką obsługę
wykwalifikowanego personelu
Właściciele Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-1167
1200 Lakeshore Rd. W. Mississauga
na wschód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
pon. środa 9-18" czwartek piątek do 19" sobota 9-18"

Halina
Baranowska
M.A., A.I.C.
specjalista ubezpieczeniowy
PRUDENTIAL
ASSURANCE
295 The West Mall, suite 503
ETOBICOKE, ONT. M9C 4Z4
TEL biuro 622-1115

COMPUTERIZED
ACCOUNTING
BOOKKEEPING
&
INCOME TAX SERVICES
TEL (416) 762-5891
Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość
dla małych przedsiębiorstw
• wypełnianie formularzy

Zespół muzyczny
TRANSFER
z Hamiltonu
na wszystkie okazje
Repertuar znanych
i lubianych zespołów polskich
dla wszystkich generacji
TELEFON
Toronto 661-0215 i 766-5894
Kitchener 578-9235
Hamilton 561-6955

ENGINEERING
& INDUSTRIAL
MAINTENANCE
Instalacje elektryczne
Podłączenia, naprawy urządzeń
elektrycznych i elektronicznych
RESIDENTIAL COMMERCIAL
AND INDUSTRIAL
CAŁY TYDZIEŃ
TEL 225-7226
Solidnie, tanio, sprawnie

Montreal
POLONIJNA KASA
KREDYTOWA
65 Sherbrooke St. E. ste 103
TEL 845-3534
oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych
warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki
i najlepsze oprocentowanie za sumy
złożone w Kasie
poniedziałek 10-15
czwartek i piątek 10-20

HOMETARIO
REAL ESTATE LTD.
ASSURANCE BROKERS LTD.
• Kupno i sprzedaż nieruchomości
wszelkiego rodzaju
• Ubezpieczenia na samochody—
od ognia—kradzieży i inne
171 Roncesvalles Ave
Toronto
TEL 531-3506

INDEPENDENT
COMPUTER EXPERTS
• Oprogramowanie
• konsultacje
• szkolenie
• przygotowanie resume
TEL 742-1387

JUBILERZY
POLSKI ZŁOTNIK
zawadzamy o otwarcie nowego sklepu
złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont. M6R 2K6
WYKONUJEMY USŁUGI ZŁOTNICZE.
grawerowanie
naprawa złotej i srebrnej biżuterii
wyroby z powierzonego materiału wg życzenia
Klienta
naprawa zegarków

KINGSWAY MEAT
PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD
HUBERT WESIERSKI, IVAN GRIGIC
2342 Bloor St. W. Toronto
TEL 762-5365
ZAWIADAMIAJĄ CAŁĄ POLONIĘ
o wznowieniu najwyższej jakości produkcji wędlin oraz mięsa wykrojonego
na życzenie Klienta
Posiadamy również wysokiej jakości
wyroby garmazeryjne oraz delikatesy
CENY KONKURENCYJNE

ELECTRICAL
CONTROL
ENGINEERING
RESIDENTIAL COMMERCIAL
INDUSTRIAL
Zakładanie nowych renowacja instalacji
elektrycznych
Montaż oraz naprawa urządzeń
elektrycznych
oraz elektro-pneumatycznych
MAREK
TEL 239-0868

UNIVERSAL
HARDWOOD
FLOORING
cyklinowanie nowych i starych
podłóg drewnianych jak również
malowanie oraz instalowanie
wszelkiego rodzaju podłóg
NAJLEPSZE CENY
PIERWSZEJ KLASY OBSŁUGA
285 Scarlett Rd. Toronto M6N 4L1
TEL 763-2270
ANDRZEJ ZAREMBA

ONTARIO BREAD CO. LTD.
178 Ossington Ave., Toronto
TEL 532-4929
najpopularniejszy, pyszny, świeży chleb
do nabycia w najlepszych sklepach w Toronto i w Ontario
Nowy punkt sprzedaży Edenbridge Italian Bakery
EDENBRIDGE PLAZA 25 Fontenay Crt.

NOWO OTWARTE DELIKATESY
WARMIA
zapraszają całą Polonię
na smaczne wędliny i mięsa wyrabiane na miejscu
specjalność kiełbasa warmińska
od 9 do 20-ej 6 dni w tygodniu
323 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL 521-4861

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

WYNAJEM • KUPNO • SPRZEDAŻ

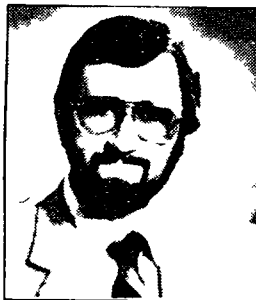
Mississauga okazja backsplite (dla dwóch rodzin)
10 pok 5 sypialni kominek Blisko do wszystkiego
Bloor 3-sypialniowy townhouse od zaraz
Garden murowany dochodowy dom (\$ 12000 rocznie)
plus mieszkanie dla właściciela
Etobicoke 1 i 2 sypialniowy apartament z widokiem
na jezioro
Mississauga wolno stojące 3 sypialniowe murowane
domy do \$ 140000

**Jacek
Gogola**

biuro 259-9231
dom 826-0747

JOHN WOLWOWICZ
BIURO 236-2666
DOM 251-8161

JAN WOLWOWICZ

15 LAT DOŚWIADCZENIA W "REAL ESTATE"

KUPNO • SPRZEDAŻ • OSZACOWANIE

FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI W TORONTO I OKOLICY
oraz INFORMACJA ODNOŚNIE NABYCIA NIERUCHOMOŚCI
PRZEZ CUDZOZIEMCA W POLSCE

- Waterfront building lots - Kaszuby - from \$ 12000
- South Etobicoke \$ 199,900, odnowiony, 6 pokoi (dom do szybkiej sprzedaży)
- West Mississauga \$ 239000 - 4 sypialnie, backsplite, duża działka, podwójny garaż, wykonany "basement"

Century 21

**PIOTR
POBOJEWSKI**

TEL biuro 743-7722 dom 890-2145

High Park wolno stojący 5-apartamentowy dom, podwójny garaż roczny dochód \$ 32 000 Cena wyw \$ 297 000
Islington/Elmhurst wolno stojący murowany 3-sypialniowy dom na dużej parceli, wykończony basement z barem, garaż prywatny zajazd Cena \$ 171 900
Południowe Etobicoke 3-sypialniowy bungalow prywatny zajazd garaż Tłoki \$ 144 900
Eglinton/Cawthra prawie nowy 9-pokojowy dom podwójny garaż przepiękne wnętrza pow 2 550 stóp Cena wyw \$ 266 900
Macdonnell/Fern wolno stojący dochodowy dom, z miesięcznym dochodem ok. \$ 2 100 wszystko nowe Cena wyw \$ 239 900
Bloor/Sterling 3 piętrowy dochodowy dom 12 pokoi wszystko nowe dochód \$ 31 200 rocznie Cena \$ 229 900
Business (sklep delikatesowy) do sprzedania w Scarborough Cena \$ 79 900

ANNA KRYSIAK

FUTURE I R E Ltd
130 Kennedy Ave
Bloor West Village
zapewnia

solidną i zyciową obsługę przy
sprzedaży i kupnie nieruchomości
możliwość załatwienia hipoteki na
dogodnych warunkach oraz
formalności prawnych
• 24 godzinny serwis
• najaktualniejsze informacje
poprzez komputerowe połączenie
z Toronto Real Estate Board

WEST TORONTO • MISSISSAUGA
• BRAMPTON

Mississauga nowy wolno stojący dom 2200 stóp kw. Family room
z kominem skylight podwójny garaż. Cena \$ 210 000
Etobicoke piękny dwupiętrowy samodzielny stojący dom z garażem 3 sypialnie
nie parkiety ładna działka z drzewami owocowymi. Cena wyw \$ 217 900
Mississauga obszerny 4 sypialniowy biżniak garaż duża działka cena \$ 142 900

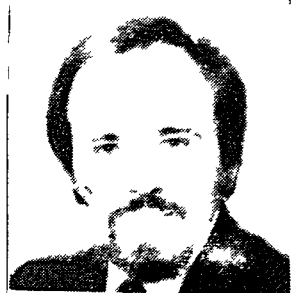
TEL. biuro : 769-3300; dom: 858-0129

EAGLE

**Aleksander
Okolo-Kutak**

biuro 259-9231
dom 621-3457

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
NIERUCHOMOŚCI

Lakeshore/Dixie - 3-sypialniowe condominium z dużym
balconem blisko komunikacji
Bloor West Village Delikatesy z piekarnią pełne wyposażenie
doskonały dochód
Mississauga - 2-3 sypialniowe townhousy po przystępnych cenach
West Mall - 3-sypialniowy apartament, luksusowo wykończony

METRO TORONTO

Sprzedaz-kupno, wynajem domów
interesów i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc
w załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

24 DEILENY CR duża połówka blisko sklepów komunikacji \$ 189 900
Mississauga super nowoczesny Condo Apart po przystępnej cenie
79 HENRIETTA ST wolno stojący bungalow wymaga jacy remontu \$ 139 900
3 piętrowy wolno stojący dom do małego remontu TYLKO \$ 149 900
Georgan Bay piękna rezydencja blisko wody cena \$ 204 900

KAMIL KOWALCZYK

Biuro 536 5000 Dom 690 4182
24 godzinny serwis

Realtor

217 RUNCESVILLE AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domow
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentow
poleca Panstwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprzedzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

Julia

Korpała, L.L.M.

tel. biuro 259-9231 dom 255-5954

Bloor/Cawthra murowany dom backsplite, 4 sypialnie garaż. Doskonale zaprojektowane i stylowe wnętrza z kominem Piękna duża parcela Cena \$ 229 900
Dundas/Dixie (Mississauga) townhouse 3 sypialnie cena \$ 99 500

247-7884

24-godzinny serwis

**Dzidka
Skretekowska**

dom: 249-2958

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem,
kupnem i sprzedażą nieruchomości!

Mam najaktualniejsze informacje z komputera (bezpośrednie połączenie z
Toronto Real Estate Board)

gwarantuję szybką solidną zyciową pomoc przy załatwianiu pożyczki
formalności prawnych

Jeśli myślisz o oszacowaniu swojego domu
proszę zadzwonić bez wahania

Dzidka robi to bezpłatnie bez żadnego zobowiązania
Islington-Eglinton 3 sypialniowy side split odremontowana kuchnia parkiet
wysokie dachu do ogródka bardzo dobra lokalizacja
Kipling Lakeshore tylko \$ 159 500 Fantastyczny dom na start 2 sypialniowe
bungalow nowe okna kominek wykonany pokój rekreacyjny airconditioner
właściciel pozostawia piec lodówkę pralkę i suszarkę
Mississauga townhouse 4 sypialnie 2 łazienki pięknie wykończona z pokojem
muzycznym wykładzina dywanowa bardzo czysto utrzymany blisko szkół
sklepów Cena \$ 125 900

Czytajcie ECHO! Jest co czytać!

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington Hamilton
i okolicach
Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 8004 czynny całą dobę

TEL domowy (416) 332 - 8119

RE/MAX

M.Sc. Mech. Eng. Sales representative

4195 Dundas Street West
Toronto Ontario M8X 1Y4

**Bohdan (Bob)
SZEWCZYK**

Biuro: 231 - 0600,
Dom 247 - 4437

**OKAZJA DLA
BUDOWLANCA (stolarza)
DOM DO REMONTU**

- OBECNIE mieszkanie \$1500/miesiąc dochodu z wynajmu
- PO REMONCIE około \$40000 dochodu
- POZYCZKA 85% ceny zapewniona
- OPŁATA WSTĘPNA do uzgodnienia

CENTURY 21 REAL ESTATE, największa firma
handlu nieruchomościami w świecie, serdecznie gratuluje

**PIOTROWI
POBOJEWSKIEMU**

kolejnego, wspaniałego osiągnięcia
Piotr Pobjewski zajął 4 (czwarte) miejsce
na liście najlepszych sprzedawców
nieruchomości w Kanadzie za trzeci kwartał 1987

Ze swej strony chciałbym serdecznie podziękować wszystkim moim
Klientom, którzy przyczyniają się do mojego sukcesu.

ogłoszenia drobne

OGŁOSZENIA
O PRACY

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie. Ostateczny termin - poniedziałek, godz. 3.00 po południu

Tel 743-5706

POSZUKUJĘ PRACY mówię po angielsku. TEL. 826-6728 Barbara... 2,3,4

PREZER a praktyka potrzebny od zaraz. Znajomość angielskiego niekonieczna. TEL. 838-0478 od 20⁰⁰ lub wiadomość na telexie 2,3,4

PRACA DLA KOBIET w przemyśle elektronicyzm (Electronic Assembler) Firma GARRETT 245 Airwell. 2,3,4

ODPOWIEDZIALNA doświadczona ze statym pobytam w Kanadzie zapiekuje się dziećmi, z zamieszaniem na miejscu. TEL. 428-0169

ASISTENTKA dentystyczna potrzebna. Wymagana znajomość jęz. angielskiego. 531-8887

POTRZEBNY rzemieślnik oraz kierowca w Mississauga. TEL. 625-8326 i 625-8327 Proszę Janika. 2,5

W środę w wieku 16 lat potrzebna do opieki nad dzieckiem 3-letnim dochodząca na 5 dni w tygodniu. Okolica Jane i Steels. Tel. 731-6284 buro 239-1281

PRACOWNICE do lekkiego montażu potrzebne 2 zmiany do wyboru, razna lub popołudniowa. 49 Fina Cres. Kipling. 1

STARZY matczyzna podejmie się wszelkie lepszej pracy Tel. 449-8425

DENTYSTKA poszukuje pacjentów z pełnym ubezpieczeniem na egzamin. Bezpłatne leczenie 4-dniowe. TEL. (510) 578 0682

POTRZEBNA pracownica part full time do przekształcenia do lekkiej pracy w warsztacie samochodowym w okolicach Finch i Hwy 400. Wymagany Insurance No. Pracmy 5 dni. Znajomość angielskiego nie wymagana. Tel. 431 9923

OD 1 grudnia potrzebna gospośka zamieszkała na miejscu. W domu zamieszkałym przez młodą starszą osobę. Może pracować gdzie indziej. Tel. 425-3381

SZUKAM opiekunki do dziecka w godz. od 10-16. TEL. 753-4036

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym mieszkaniu. Południowe Etobicoke, tel. 255-7240

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem jednym lub dwoma we własnym mieszkaniu. Okolica Bloor i Duxie Mississauga. Tel. 238-0165

POTRZEBNI kierowcy do rozwożenia Pizzy na full time od 4 po południu. Własny samochód i podrozwana znajomość angielskiego. Dawność po godz. 16-tej. Tel. 785-5555

PRACOWNICY poszukiwani do fabryki opakowań, 7 dni w tygodniu. Własne samochody i koncesje 939 Weston Churchill Blvd. lub dzwonić 823-1751 Andrew

POTRZEBNY pomocnik albo hydraulik do nowych budynków mieszkalnych. Tel. 276-3815 po 18-tej

ASISTENTKA dent. potrzebna, wymagana znajomość jęz. angielskiego. Tel. 531-8887

MALUJEMY mieszkania tanio i dokładnie. Mamy doświadczonych kanadyjskich. Po 4 po poł. Tel. 241 9989 lub 748 3824

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem z zamieszaniem na miejscu, tel. 428-0169

ZAOPIEKUJĘ się dziećmi u siebie w domu lub przyjeżdżając. Hamilton. Tel. 527-3450

SLUSZARZ, tokarz, ogrodnik szuka pracy w zawodzie lub innej. Dzwonić po 7 wiecz. tel. 251 7160

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym mieszkaniu. Południowe Etobicoke. Tel. 255-7240

PRACA jest. Telefon zginił. Paul Gratyna Dika proszę dzwonić w sprawie pracy pod numer 425-3381

KOBIETA na dłuższą wizytę szuka pracy z zamieszaniem lub dochodem. Stacja High Park, tel. 766-2278

POTRZEBNE kobiety do domowej roboty z zamieszaniem na miejscu. Tel. 881-6208

POTRZEBNA pomoc do dziecka z zamieszaniem na stałe. Tel. 763-6822, po 20-tej

MALZENSTWO poszukuje pracy chataupniczej u siebie w domu. Dzwonić wieczorem, proszę Ryśka, tel. 897-8820

KRAWCOWA z kilkuletnim doświadczeniem z Polski przyjmie indywidualne zlecenia krawiectwa lub chataupnictwa. Tel. 457-3894

POTRZEBNI kierowcy z kat. A (Truck Trailer) Wymagana podstawowa znajomość jęz. angielskiego. Dobre warunki pracy. Dzwonić po godz. 6-tej. Tel. 242-3593

ZATRUDNIAMY młodych mężczyzn do pracy na budowie. Osoby na wizytę nie wykluczone. Tel. 897 2689, 532 9615 dzwonić wiecz.

POSZUKUJĘ pracowników do robót budowlanych tel. 238-5176

MŁODY mężczyzna podejmie każdą pracę. Tel. 253-6621

POSIADEM samochód osobowy, szukam pracy razna, tel. 261-6073

POTRZEBNY malarz mający pozwolenie na pracę. Janusz TEL. 420-5234. 2,3,4

WSZELKIE przeróbki krawiectwa u siebie w domu w Mississauga TEL. 824-8522 2,3,4

POSZUKUJĘ PRACY na trzy miesiące. Angielskiego nie znam. TEL. 766-2278 2,3,4

POTRZEBNA pomoc do dziecka z zamieszaniem na stałe. TEL. 763-6822. Dzwonić po 20⁰⁰ 2,3,4

POTRZEBNE kelnerki na weekend do europejskiej restauracji. Proszę dzwonić pomiędzy 3 i 5 po południu 239 9952

KIEROWCY do rozwożenia pizzy potrzebni. Własny samochód. Praca nocna. Pełny i pół etatu. TEL. 447 2433 Shawn. Victoria Pk/Lawrence Passville.

LIVE IN HOUSEKEEPER wanted to care for a 2 1/2 year-old girl who is in day care. Other duties include light housekeeping and cooking. No English required. TEL. 860-0272 or 763-6822 evenings.

POSZUKUJĘ opiekunki do 2 letniej dziewczynki, dochodzącej 1 z zamieszaniem. Dawność po 18⁰⁰ TEL. 423-2572. 3,4,5

DOCHODZĄCA panu potrzebna do opieki nad 4-letnią dziewczynką w Mississauga Bloor i Duxie. Tel. 238-1237 dawność po pracy

SZUKAM starszej kulturalnej pani, która od czasu do czasu zajmie się moją 6-letnią córką. Mississauga. Square One. Tel. 279-5144

MOŻLIWOŚĆ dodatkowego zarobku, w zależności od Twojego doświadczenia, czasu, wysokości sumy zamawianej MLM, tel. 239-574 od 9 do 11-tej. 2,5

MIESZKANIA

ZAMIEŃIĘ 1 sypialniowe mieszkanie przy Victoria Pk subway na podobne w Etobicoke, Mississauga lub Brampton. TEL. 752-4037 3,4,5

DO WYNAJĘCIA nieumeblowane, duże czyste pokoje na Etobicoke 26 ulica przy Lake shore Blisko do wszystkiego 100 dol tygodniowo Dzwonić po godz. 6 wiecz. TEL. 255-0838

POSZUKUJĘ pilnie 1 lub 2 sypialnie na 2 miesiące tel. 890-18-20

POKOJ umeblowany ze wspólną kuchnią łazienką dla spokojnego pana pracującego od 1 grudnia. TEL. 251-6280

POKOJ do wynajęcia umeblowany w Mississauga tel. 823 0216 proszę dzwonić po 8 wiecz. 260 262

ZAMIEŃIĘ 1-sypialniowe mieszkanie przy Victoria Park Subway na podobne w Etobicoke w Mississauga lub Brampton Tel. 752-4037

PRZEDSZKOLE w moim domu w Mississauga. Dzieci w każdym wieku mile widziane Dwie odpowiedzialne panie Bardzo dobra opieka Dwa posiłki dziennie Anna - 270-9578, Wanda - 273-5300

EKSKLUZYWNY klub kanadyjski oferuje wakacje przez 25 lat za jedną odpłatność w 51 krajach zachodnich. Członek klubu może wziąć ze sobą od 6 do 8 osób każdego roku. Po więcej informacji dzwonić pod nr 232-0302. Tadeusz 2,3,4,5

Jeśli chcesz zaoferować na urlopie oraz na wyjazdach zagranicznych—Polska i inne kraje świata—własna kooperacja itd. po szczegółowe informacje dzwonić pod 232-0302. 2,3,4,5

ATRAKCYJNE zajęcia w rezerwie wypoczynkowej. TEL. 391 5633 Wojtek 9-14 2,3,4

ATRAKCYJNA praca w biznesie. Świetnie za robota. Bezpłatne przeszkolenie. Dzwonić po 17⁰⁰ 266-8130

JEŻELI posiadasz doświadczenie w sprzedaży (salesman) i chcesz dobrze zarobić MLM tel. 239-5744 od 9 do 11-tej.

IF I could show you a way to earn an extra \$1,500 \$2,000 per month without disturbing what you are presently doing would you spend one hour to get the facts? Call (416) 282-4013 Les Dacko 253 264

CZYSZCZENIE dywanów i wykładzin, tel. 247-9385 3-5

DENTYSTKA z Polski poszukuje pacjentów z ubytkami próchnicznymi do egzaminu, celem uzyskania kanadyjskiej licencji Sprawdzenie i leczenie bezpłatne, wzajemian za obecność pacjenta podczas koncowego egzaminu Proszę dzwonić w godz. 8-10 rano, TEL. 537-8635

SPRZEDAZ

SPRZEDAM samochód Chevrolet 78r przebieg 81 tys. km, cena 439-3382 po 6 wieczorem 2,3

SPRZEDAM kółeczka i krzesła dziecięce oraz encyklopedię Britannicę 84 rok. Tel. 247 2853 1

CHEVY CIT 83 rok i 58 tys. przebiegu, cena \$3850 Tel. 534-2642 1

DODATKOWY ZAROBEKI

oferujemy

- możliwość dobrego zarobku
- kompletnie przygotowany business
- zarejestrowanie korporacji
- specjalne przeszkolenie
- dowolny czas pracy
- praca w zespole, wzajemna pomoc
- atrakcyjne wczasy
- bonusy i premie

oczekujemy poważnego podejścia do businessu, wkładu pracy, wymagana inwestycja dokładnych informacji udzieli przedstawiciel firmy

WITOLD JAWOREK

TEL 239-5744

od 9 rano do 11 wieczorem codziennie

dodatkowa specjalna nagroda

4 x \$ 250 00

POLSKIE PROGRAMY
TELEWIZYJNE
I RADIOWE

PANI JADWIGA
polski program radiowy
nadawany w każdą sobotę od godz. 13 do 14 ze stacji CHWO 1260 w Oakville
program muzyki, pieśni i słowa polskiego z uwzględnieniem
Kobieta w ognisku domowym
TEL. 691-8789

TELE-POLONICA
program telewizyjny w Montrealu i okolicy
kanal 24
CF CABLE TV niedziela godz. 18 środa 11 sobota 21⁰⁰
VIDEOTRON niedziela 17⁰⁰ wtorek 10⁰⁰ 24 środa 18⁰⁰
korespondencja na adres STEP 375 Clarendon Westmount Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY
niedziela od godz. 18 do 19 na CKWR fala FM 98.7 Kitchener
Koncert zyczeń polskie piosenki i prelekcja ks. Korneliana
Jan Zuk, Kitchener, (519) 579-3615

POLSKA FALA
soboty od 14 do 16 na CFMB Radio Montreal
35 York St Westmount Montreal, Que TEL. (514) 483 2362

ECHO OJCZYNY
program TV
wyświetlany każdej soboty o 11 na CITY TV (kanal 67 kable 7) Toronto
Producent: Karola Kęsik

PROGRAM RADIOWY POLONIA W EDMONTON
na stacji CJSR FM stereo 88.5
Wiadomości tygodniowe kronika religijna pogadanka medyczna zgodula
muzyczna z nagrodami
w niedzielę od 17⁰⁰ do 19⁰⁰
adres: 10858 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER
niedziela od 2⁰⁰ do 3⁰⁰ na CJVB fala 1470
Wiadomości z Polski Kanady i ze świata komentarze wywiady ogłoszenia i
Jerzy Kusmider
P O Box 58262, Station "L", Vancouver, B C V2P 6E3
TEL. (604) 327-6892

program telewizyjny w Toronto
POLONIA REVIEW
środy 20⁰⁰ czwartki 21⁰⁰ soboty 14⁰⁰
w dzielnicy Parkdale środy 19⁰⁰ piątki 9⁰⁰ soboty 15⁰⁰
Jest programem TV Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych
ludzi informacje o ważnych dotyczących Polonii sprawach

program radiowy
ECHO OJCZYNY
od poniedziałku do piątku na fall CHIN FM 100 w godz. 1030 do 1130 rano
Program prowadzi Karolina Kęsik
w programie koncert zyczeń wiadomości polonijne i z Polski interesujące
wywiady komentarze muzyka dla wszystkich
637 College St., Toronto, Ont M6G 1B6
TEL 531-9991, dom 247-9755

PRZECZYTAJ • POWIEDZ ZNAJOMYM
nowe polskie radio
KALEJDOSKOP
P O Box 55, Postal Station "V", Toronto, Ont M6R 3A4
TEL 249-1887
z rozgłośni AM 790
tylko we środy o 20-tej
Małgorzata i Paweł Jedlewscy
w programie wiadomości z kraju i ze świata informacje w sprawach
codziennych aktualności kulturalne wspomnienia rocznice muzyka
kabarierze poezja
a więc
PÓŁGODZINNY MAGAZYN DLA KAŻDEGO

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

CREDIT UNION CREDIT UNION

CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz

SOBOTY od 10 30 do 12 30 po poł

Konta depozytowe...	5 1/4 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe...	4 3/4 %	rocznie
(mimo depozytu \$ 5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 0 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
6-miesięczne certyfikaty...	7 0 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	8 0 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
1-roczne certyfikaty...	8 1/4 %	rocznie
1-roczne certyfikaty...	9 1/4 %	rocznie
(min. 100 tys.)		
3-letnie certyfikaty...	8 1/2 %	rocznie
3-letnie non-redeemable...	9 0 %	rocznie
RRSP...	8 1/2 %	rocznie
Pożyczki personalne	14 %	rocznie
Pożyczki hipoteczne...	11 3/4 %	rocznie
(\$ 50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)		
Line of credit...	14 3/4 %	rocznie
BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE		
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union		

Słoneczna
dziewczyna

Firma Sunshine specjalizująca się w usługach matrymonialnych, przygotowała katalog, w którym zamieszczają zdjęcia pań i panów z Kanady i z Polski pragnących wstąpić w związku małżeński.

W ramach reklamy zgodziliśmy się nam te zdjęcia udostępnić do publikacji. Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobną pięknie Polki. Może przez Echo znajdzie ją szczęśliwy Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE

RENATA, lat 22, 168/54
oczy niebieskie
blondynka, wyksz. średnie

Medynarodowe Biuro
Matrymonialne
SUNSHINE
Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów głównie z Polski
również z Kanady USA i
Europy
Piszcie do nas po Fotokatalog
1987 oraz informator
załączając \$ 5 00
P O Box 11 Station D
Scarborough Ont. Canada
M1R 4Y7

POLKA lat 22, poszukuje uczciwego kulturalnego kawalera z Kanady pochodzenia polskiego do lat 35 w celu matrymonialnym. Fotooferty proszę kierować na adres Anna RÓŚ ul. Leopolda Saffa 3 m 6 Koszalin, 75-610 Poland.

SAMOTNY Australijczyk (47) posna w celu matrymonialnym lub towarzyszącemu panu do lat 40 (zdjęcia mile widziane) Mr. Tadeusz P O Box 518 Granville 4142, Australia.

POLKA, lat 23 samotna, z 2 letnim synkiem poszukuje uczciwego kulturalnego Pana z Kanady pochodzenia polskiego do lat 35 w celu matrymonialnym Fotooferty kierować na adres Dorota Domiewicz, ul Budowniczych 5/12 Koszalin 75 323 Poland

POLKA - panna lat 39, katolicka, wysoka, szatynka, pogodnego usposobienia, starająca się o pobyt stały w Kanadzie pozna kawalera lub wdowca w odpowiednim wieku w celu matrymonialnym

Echo-Tygodnik Polski w Cambridge
D M POLONIA DELICATESSEN

Sklep delikatesowy w Cambridge

215 Beverley Str

TEL (519) 740 - 3803

Polskie i europejskie wędliny i wyroby delikatesowe
Dobre kiełbasy, świeże mięso, śledzie, pierogi,
bigos, flaczki

TRANS CANADA CREDIT UNION

Właściciel: Jan Słonecki

Adres: 2150 Bloor St. W. (wejście od wschodniej części budynku)

Telefon: 762-9523

CODZIENNIE od 10 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz

SOBOTY od 10 30 do 12 30 po poł

PIŁKA NOŻNA

ELIMINACJE
MEAWANS
HOLENDRÓW
I ROSJAN

Reprezentacja Holandii rozgromiła Cypr 8:0 w eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy. Zwycięstwo to zapewniło piłkarzom z kraju tulipanów awans do przyszłorocznych finałów ME i ich ostatni mecz z Grecją będzie o przysłówiową piętuszkę. Spotkanie w Amsterdamie miało dramatyczny przebieg. Po pierwszej bramce jeden z holenderskich kibiców rzucił petardę na boisko, która eksplodowała tuż przy bramkarzu cypryjskim raniąc go. Został on natychmiast odwieziony do szpitala, a piłkarze cypryjscy zeszli z boiska, nie chcąc kontynuować gry. Po długich namowach Cypryjczycy wyszli na boisko, z bramkarzem rezerwowym, który musiał jeszcze 7 razy wyjmować piłkę z siatki. Komisja dyscyplinarna UEFA na pewno odpowiednio podsumuje Holendrów.

• Kazimierz Gorski został nowym przewodniczącym Wydziału Szkolenia PZPN.

• 44-letni Terry Venables, który został zwolniony z FC Barcelona, został trenerem Tottenham Hotspurs.

• W eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy U 16 Polska zremisowała u siebie z Turcją 1:1.

W grupie 3 zespół ZSRR postawił przysłówiową kropkę nad i, pokonując Islandię 2:0, awansując do finałów EURO 88.

GRUPA 3

ZSRR - Islandia 2:0
NRD - Norwegia 3:1

1 ZSRR	8	13	14-3
2 NRD	7	9	12-4
3 Islandia	7	6	4-12
4 Francja	7	6	4-6
5 Norwegia	8	4	5-12

GRUPA 5

Holandia - Cypr 8:0

1 Holandia	7	12	16-1
2 Grecja	7	9	12-9
3 Węgry	7	6	13-10
4 Polska	7	6	8-11
5 Cypr	6	1	3-18

Rinus Michels - trener Holandii

GRUPA I II LIGA

• Piast N R. — Jastrzębie 0:0	• Włókniarz — Resovia 0:0
• Zagłębie Wb — Odra O 2:0	• Błękitni — Stal M 2:2
• Polonia — Stal Stocznia 1:0	• Hutnik — Wisła 0:2
• Stocznioelec — Słom 0:3	• Igloopol — Górnik 1:1
• Radomiak — Gwardia W 0:0	• Olimpia — Avia 0:0
• Zawisza — Urania 4:0	• Bron — Zagłębie 2:0
• Odra W — Piast GL 1:1	• Stal Rz. — Gwardia Sz. 2:0
• Słęża — Ruch 1:1	• Motor — Bełchatów 3:0

1 Jastrzębie 11 20 26-6	1 Stal M 11 19 19-10
2 Piast N R. 11 19 17-7	2 Górnik 11 17 16-7
3 Ruch 11 18 15-6	3 Zagłębie 11 15 10-5
4 Polonia 11 14 16-10	4 Bron 11 14 13-8
5 Zawisza 11 12 16-12	5 Wisła 11 13 17-10
6 Odra O 11 12 12-11	6 Avia 11 13 11-9
7 Słęża 11 12 9-8	7 Igloopol 11 12 10-6
8 Gwardia W 11 12 7-6	8 Resovia 11 12 11-10
9 Słom 11 11 8-9	9 Włókniarz 11 12 8-8
10 Zagłębie Wb 11 10 10-10	10 Olimpia 11 9 7-11
11 Radomiak 11 9 13-18	11 Stal Rz. 11 8 12-16
12 Odra W 11 8 11-16	12 Motor 11 8 12-17
13 Piast GL 11 6 11-17	13 Gwardia Sz. 11 7 11-16
14 Stal Stocznia 11 6 3-12	14 Hutnik 11 7 11-17
15 Urania 11 5 5-16	15 Błękitni 11 7 10-18
16 Stocznioelec 11 2 6-21	16 Bełchatów 11 3 6-16

ZABAWA TYLKO Z KLUBEM
PIŁKI SIATKOWEJ
POLONIA

konsumpcja w cenie biletu
A wszystko to 7 listopada
o godz. 8 wieczorem
w sali górnej
Credit Union
przy 220 Roncesvalles Ave.
i to za jedyne 12 dolarów!

Kolejna
kompromitacja

Po nieudanej porażce z RFN 1:5 w eliminacjach olimpijskich, Polacy rozegrali w ostatnią środę kolejny mecz, tym razem z Danią. Nie pomogło polskim piłkarzom nawet własne boisko i przegrali 0:2, tracąc szansę na wyjazd do Seulu.

TABELA gr A

	mecz	punkty	bramki
1 Dania	4	8 0	17-1
2 RFN	3	4 2	8 2
3 Rumunia	4	3 5	2 10
4 Polska	3	1 3	1 7
5 Grecja	2	0 4	0 8

W innych meczach Szwajcaria przegrała ze ZSRR 2:4 (gr D) a CSRS pokonała Jugosławię 1:0 a Belgia Finlandię 1:0 (oba spotkania w gr E).

KŁĘSKA ŁKS
W ZABRZU

13 kolejka ekstraklasy przyniosła wielkie emocje. Oto w Zabrzu doszło do spotkania dwóch przodujących drużyn I ligi. Gornika Zabrze i ŁKS Łódź. W tym sezonie ŁKS Łódź nie spodziewanie zajmował drugą lokatę, a przez wiele kolejek przewodził nawet ekstraklasie. Ci którzy liczyli na niespodziankę w Zabrzu, srogo się zawiedli. Zabrzańscy udowodnili wszystkim, iż są obecnie zdecydowanie najlepszym zespołem polskiej ligi i odprawili łódzian z czterema bramkami. To zwycięstwo dało Gornikowi 3 pkt, a ŁKSowi minus jeden.

WYNIKI

Olimpia Poz GKS Kat 0:1
Widzew Łódź Lechia Gdansk 0:0
Legia W-wa Lech Poznań 2:0
Zagłębie Lubin Szombierki Byt 1:1
Pogon Szczecin Jagiellonia Biał 1:0
Gornik Gdynia Stal St Wola 2:0
Gornik Wał - Śląsk Wrocław 1:1

	pkt	bramki
1 Gornik Z	24	30 13
2 Śląsk	18	18 10
3 ŁKS	18	21 14
4 Widzew	16	15-10
5 Pogon	16	18-16
6 GKS	15	16-13
7 Legia	14	16 13
8 Lech	13	11-13
9 Bałtyk	12	12 13
10 Lechia	11	5 9
11 Zagłębie	10	8-11
12 Szombierki	10	11-15
13 Jagiellonia	9	10-15
14 Gornik W	8	5-15
15 Olimpia	7	15-23
16 Stal	7	12 22

• W Hiszpanii odbywa się mecz o szachowy tytuł mistrza świata, pomiędzy obrońcą tytułu G. Kasparowem a byłym mistrzem A. Karpowem. Siódma partia zakończyła się remisem i 4:3 prowadzi Karpow.

G. Berger - zwycięzca z Suzuki

PUCHAR POLSKI

Jagiellonia out!

Największą niespodzianką 1/16 Pucharu Polski były porażki Jagiellonii Ruch Chorzów i Stal Mielec, która tak dobrze spisuje się w II lidze.

WYNIKI
GKS Bełchatów - Zagłębie Lubin 0:2
Grunwald Ruda Śl - ŁKS Łódź 2:3
Granat Skaryszko Legia W-wa 1:5
Zagłębie Sosnowiec GKS Kat 0:2
Resovia Ślą Wrocław 0:1
Motor Lublin Jagiellonia B 2:1
Jeziorka Hława - Lech Poznań 0:2
Włókniarz Pabianice - Gornik W 0:3
Ostrovia - Stal Mielec 1:0
Piast Nowa Ruda Pogon Szcz 0:2
Zawisza Bydż - Widzew Łódź 1:2
Piast Gliwice - Lechia Gdansk 0:1
Korona Kielce Olimpia Poz 1:1
SHR Wojcieszów - Ruch Ch 2:1
Pogon Siedlce Polonia Byt - mecz przerwano w 10 min dogrywki z powodu zapadających ciemności. Spotkanie zostanie powtórzone.
Polonia Bydż Gornik Zabrze - mecz ten zostanie rozegrany 18.11.

BOKS -
4 kolejka I ligi

Czarni Słupsk GKS Jastrzębie 17:3
Igloopol DDębica Gornik Sosn 16:4
Legia W-wa Bron Radom 12:8
Olimpia Poznań - Gwardia W-wa 9:11

TABELA I LIGI

1 Igloopol Dębica	4	6	63 17
2 Czarni Słupsk	4	6	14 16
3 GKS Sosnowiec	4	6	12 18
4 Gwardia Warszawa	4	4	40 40
5 Czarni Słupsk	4	4	39 41
6 Bron Radom	4	3	37 43
7 GKS Jastrzębie	4	2	28 52
8 Olimpia Poznań	4	1	27 53

Z TENISOWYCH
KORTÓW

I Lendl wygrał znakomicie obsadzony turniej EEC w Antwerpii, pokonując w finale swojego rodaka M. McEnira 5-7 6-1 6-4 6-3.

W półfinale I Lendl zwyciężył P. Casha 6-4 7-6 a M. McEnira pokonał M. Wilandera 6-1 6-3.

• Turniej tenisowy w Zurichu wygrała S. Graf, która w finale pokonała H. Mandlikową 6-2, 6-2.

• W Hongkongu najlepszy był E. Teltscher, który w finale zwyciężył J. Fitzgeralda 6-7 3-6, 6-1 6-2 7-5.

Niespodzianka
w Formule 1

Niespodziewanym zwycięzcą wycigu samochodowego Formuły 1 o Japan Grand Prix w Suzuka, został Austriak - G. Berger. Wyrzucił on A. Sennę (Brazylia) i S. Johanssona (Szwecja). Alain Prost zajął dopiero siódme miejsce.

KOLARSTWO

Drugie miejsce
Polaków

W Bergamo (Włochy) po raz 20 odbył się kolarski wycig parami na czas o Wielką Nagrodę Europy. Na starcie stanęło 18 par, które miały do pokonania trasę 64 km. Znakomicie w tym wycigu wystartowała polska para Zenon Jaskuła / Andrzej Mierzejewski, która na punkcie pomiaru czasu (44 km) była na pierwszym miejscu. Nie siaty kilometr później Jaskuła złapał gumę w tylnym kole i to zadecydowało o ich pechowej porażce z Włochami. Lechu Gelf, do których stracili 54 sek. Na trzecim miejscu finiszowali także Włosi Fina, Colombo ze stratą 2 min 24 sek. do zwycięzców.

TENIS STOŁOWY

KOLEJNE
ZWYCIĘSTWO
W SUPERLIDZE

Tenis stołowy jest ostatnio wizytówką polskiego sportu. Polscy tenisiści znakomicie sobie radzą w Superlidze. Po zwycięstwie nad RFN 5:2 w Hanoverze, tym razem biało-czerwoni pokonali Węgrów 6:1, mimo iż grali bez L. Kucharskiego. Wielką niespodzianką tego meczu było zwycięstwo J. Kawalek - Szymonela nad mistrzynią Europy z 1986 r. - C. Baorfi.

ZE ŚWIATA:

• W towarzyskim meczu bokserskim Polska pokonała w Słupsku Anglię 12:10. Zwycięstwo to polscy pięściarze odnieśli z wielkim trudem po walkach stojących w większości na słabym poziomie.

• Koszykarze Śląska Wrocław przegrali dwukrotnie w pierwszej rundzie Pucharu Europy z mistrzem Hiszpanii Barceloną 65:129 i 69:140. Oba spotkania rozegrano w Hiszpanii. Wywołało to ostrą krytykę w Polsce, jako że Wrocław miał szansę zobaczyć światowej klasy zespół. Niestety, zielone zrobiły swoje.

• Piotr Fijas - polski nadzieja na Calgary 88 wygrał Puchar Lata na igrzyskach skoczni w Zakopanem. Fijas uzyskał skoki o długości 77,5 i 78 m.

• Siatkarze Hutnika Kraków wygrali turniej o Stalowy Puchar Nowej Huty.

• W Hadze (Holandia) zakończył się turniej piłki ręcznej kobiet, w którym Polska zajęła 2 miejsce. Wygrała drużyna NRD.

• Tytuł drużynowego mistrza Polski w zapasach, w stylu klasycznym zdobył Ślą Wrocław, który niespodziewanie wyprzedził faworyta - GKS Katowice.

• Zapasnicy Stali Rzeszów wywalczyli po raz piętnasty tytuł drużynowego mistrza Polski w stylu wolnym.

• Doroczne nagrody dla najlepszych sportowców świata włoscy dziennikarze przyznali kanadyjskiemu biegaczowi - B. Johnsonowi i irlandzkiemu kolarzowi - S. Roche.

Rubrykę sportową
zredagował
Adam POLAŃSKI